Milliyet Yayınları

KARA DİZİ

PETER RANDA

MERDİVENDEKİ GÖLGE

MİLLİYET YAYIN LTD. ŞTİ. YAYINLARI
KARA DİZİ

●

●
Birinci baskı: Ağustos 1972

Bu kitap ÖZAYDIN Matbaasında dizilip basılmıştır.

PETER RANDA

MERDİVENDEKİ GÖLGE

Türkçesi:
Atayur AYGÜN

BİRİNCİ BÖLÜM

–

KAR, rüzgârın etkisi ile sürüklenerek kümeleniyor, özellikle geceleri, farların donuk ışıkları altında otomobillerin basamaklarına kadar yükseliyordu. Üstelik gece karanlığında insana garip bir yalnızlık, bir iç sıkıntısı veriyordu.

Jacques Riviere dişlerinin arasından bir küfür savurdu. (Hiç bir şey göremez olmuştu; silecekler bütün hamaratlığına rağmen camın üzerinde meydana gelen kalın tabakaya engel olamıyorlardı.

«Artık ilerleyemem; doğru yolda olduğumuzdan bile pek emin değilim,» dedi.

Bernard Ligniere sıçrayarak uyandı:

«Amma da üşüyorum haa!...»

Kadınlar arabanın arka tarafında uyuyorlardı. Üstüste giydikleri kalın elbise ve kürkleri, ayrıca dizlerinin üstüne örttükleri kalın deve tüyünden battaniyeleri ile hiç de üşümedikleri belliydi.

Jacques motoru stop ettirmeden arabayı durdururken Bernard mekanik bir hareketle cebinin derinliklerinde sigara paketini aradı.

«Eğer durursan tam anlamıyla donacak hareket edemeyeceğiz.»

«Biliyorum, ama yola devam edersek, bu defa da kendimizi bîr çukurun içinde bulacağız.»

Oysa saat sekizde yol düzgün ve hava açıktı. Tekerleklerindeki zincirle ilerideki boğazı büyük güçlük çekmeden geçebilirlerdi. Daha doğrusu öyle düşünüyorlardı. Üstelik kendilerine F... de gerekli uyarıyı yapmışlardı. Şimdi oldukları yere kadar da her şey yolunda gitmişti.

Bernard kızgın kızgın söylendi:

«Bu kadar çok yağacağını nereden bilebilirdik?»

Gerçekten birdenbire büyük bir fırtına kopmuştu. Önceleri pudra gibi serpiştiren kar, sonraları rüzgârın hızlanması ile birlikte yol kenarlarına kümelenmeye başladı. Sonunda taneler kalınlaşmış ve esaslı bir fırtına şeklini almıştı.

«Eee? Şimdi ne yapacağız?»

Jacques omuzlarını silkti:

«Eğer doğru yolda değilsek her an bir kayalığa yuvarlanabiliriz.»

«Ama şu karşı düzlüğü de geçebiliriz her halde.»

«Neye yarar? doğru yönde değiliz, işaret noktalarımı kaybettim.»

Hava karardıktan sonra bile dağın tepesine bakarak yönlerini saptayabilmişlerdi. Oraya bakarak dosdoğru ilerlemek, doğru yolda kalmak için yeterli olacaktı. Ama şimdi görüş olanağı kalmamıştı. Uçuşan kar tanelerinden başka hiç bir şey görünmüyordu.

«Geriye dönme şansımız da yok mu?»

«Ne yazık ki, hayır.»

«Allahın cezası hava! Yani geceyi burada geçirmek zorunda mıyız?»

«Korkarım ki evet. Belki de bütün geceyi değil. Fırtına dinerse dağın tepesini yeniden görebiliriz belki.»

«Dışarı da çıkamayız, desene.»

Bernard sigarasını yakarak ayaklarını ileriye doğru uzattı. Arabanın içi fena değildi. Ne olursa olsun karın yağması soğuğu biraz kırmıştı.

Ne pahasına olursa olsun ille de yola çıkma fikirleri hiç de isabetli olmamıştı. Bernard gülmeye başladı. Aslında insanların verdikleri kararların pek azında sağduyu galip gelirdi.

«Ne düşünüyorsun?» diye sordu, Jacques.

«Kasabadakileri. Kimbilir şimdi bizim halimizi düşünerek ne kadar gülüp, eğleniyor!ardır?»

«Boğazı geçtiğimizi sanırlar.. Tepenin arkası fırtınadan daha çok korunmuştur. Tepeye de iki kilometre kadar bir yolumuz kaldığının farkında mısın?»

«Baksana şuradaki bir şato değil mi?»

«Hay Allah!... öyle ya, bir şato var tabiî.»

«Oraya göre yönünü düzenleyemez misin?»

«Belki...»

«Bir ışıkla işaret verebiliriz.»

«Evet ama, arabadan inmemiz gerek.»

Bernard pardösüsünün yakasım kaldırdı. Boyun atkısına iyice sarınarak kapıyı yavaşça açtı. Buzlu bir rüzgâr arabanın içini doldurmuş ve iki kadın soğuğun etkisiyle uyanmışlardı.

«Ne oluyor? Neredeyiz?»

Simone kuşku ile sordu:

«Sevgilim neden durdun?»

«Yolumuzu kaybettik.»

Üç yıllık evliydiler. Jacques gülmeye başladı. Sabaha kadar arabanın içinde beklemek zorunda kalsalar bile, bu bir felâket değildi. Devam etti:

«Kar yüzünden yolu göremiyorum. Şimdi Bernard bir işaret bulmaya çalışacak.»

Arkadaşı bu sırada, gömüldüğü yerden kurtulmaya çalışıyordu. Arabadan iner inmez kar dizlerine kadar çıkmıştı. îçerdekiler onun esaslı bir küfür salladığını duydular. Aynı anda kafasını içeriye uzatarak :

«Biraz sağda ışık görüyorum.» dedi. «Ama kar gittikçe yükseliyor, biraz sonra motora kadar çıkacak. Mübarek, mıknatıs gibi çekiyor sanki. Ön taraf hayli yükseldi.»

Kar yağarken herhangi bir cisimle karşılaşırsa, kenarlarına daha çok saldırır ve daha çabuk örterdi. Jacques arabayı yeniden hareket ettirmek istedi, ama tekerlekler patinaj yapıyordu.

«Bu yol temizlenmedikçe buradan kımıldayan: ayacağız.» dedi.

Simone dişlerinin arasından ‘Karların yıldızı’ şarkısını mırıldanırken Bernard arabaya binmişti.

«Sen bir şey söylemiyorsun, Marthe?»

«Bekliyorum.»

Marthe gerçekten de gösteriyi sevmeyen durgun bir kızdı. Her şeyi filozofça karışlamasını bilirdi. Simone daha çabuk pes ederdi:

«Şatodan kim söz etmişti?»

«Gerçekten bir şato olup olmadığını bilmiyorum,» diye karşılık verdi Jacques, «ama çevrede hep öyle derlerdi.»

«İçinde oturan var mı?»

«Bernard birtakım ışıklar gördüğüne göre, her halde evet.»

«Gidelim öyleyse. Orada belki de bu külüstür. dekinden daha iyi bir gece geçirebiliriz.»

«Söylemesi kolay,» dîye mırıldandı, Bernard.

Dışarıdaki görünüş hiç de iç açıcı değildi. Bir an hepsi sessiz kaldılar. Jacques cebinden bir paket sigara çıkararak herkese tuttu:

«Doğrusu burada saatlarca bekleyecek olursak... Daha gece yarısı bile olmadı.»

Hepsinin yüzü asılmıştı. Korktukları söylenemezdi, ama durumları hiç de küçümsenmeyecek kadar ciddî idi.

«Senin şu şato uzakta mı dersin?»

«Her halde birkaç yüz metreden fazla değil.»

Bu iyi bir haberdi.

«Kar işini hallederiz,» dedi Simone. Sonra, Marthe’ya doğru dönerek ekledi: «Erkekler önde yürür, böylece bize yol açmış olurlar.»

Jacques göz ucuyla Bernard’a baktı. Şaşılacak şey, hiç itiraz etmemişti.

«Bence de böyle hareket etmek doğru olur.» dedi.

Dördü de otuz yaşından küçük, genç insanlardı. Jaceues ve Simone bu küçük grubun en ciddileriydi. Bernad ile Marthe ise flört etmelerine rağmen aralarında büyük bir bağ yoktu.

Jacques esmer, kısa boylu, sağlam yapılı güzel bir delikanlı idi; yüz çizgileri düzenliydi. Bernad ise sarışın, donuk tenli ve daha uzun boyluydu. Jacques mühendis, Bernard da Lozan fakültesinde edebiyat profesörü idi.

Kadınların her ikisi de güzel oldukları halde birbirlerine benzemiyorlardı. Simone ufak tefek, esmer, şüpheci ve kıskanç yaratıiışlı bir kızdı. Ağzı büyük, gözleri iriydi. Duygularını özellikle kızdığı zamanlar saklamayı başaramazdı. Bu ise sık sık olurdu. Bununla beraber zaman zaman yumuşak huylu ve sevgi dolu görünmesini biliyordu.

Marthe ise daha yumuşakbaşlı bir kızdı. Kiilrengi uzun saçları omuzlarına dökülüyordu.

Çok seyrek kızdığı halde, kendisini en az Simone’nun hızlı çıkışları kadar tehlikeli olan bir sessizlikle savunurdu.

Her ikisi de güzelliklerinin farkındaydılar. Olaylar hiç bir zaman birbirlerini kıskanmalarına neden olacak şekilde gelişmemiş, bu ise dostluklarının güçlenmesini sağlamıştı.

Bu amacı belirsiz serüvende altı gündür birlikte yoldaydılar. Boğazı gece geçmek fikri ise Bernard’a aitti. Aslında kararları her zaman o verir, Jacques yürütür, hanımlar da onları izlerlerdi.

Marthe sigarasından bir nefes çekerek, «Profesör olduğu için mi acaba?» diye düşündü. Bernard’ın kararları her zaman en iyi kararlar olmazdı. Ama o hiç bir zaman kimsenin fikrini sormayı gerekli bulmazdı.

Marthe hafifçe gülerek:

«Bu bay mesleği dolayısıyle her zaman haklıdır.» dedi.

Simone yerinde doğrularak:

«Bunu garip mi buluyorsun?» diye sordu.

«Hayır, aksine... Bernard'ı, bizi güç durumlara sokmakta gerçekten yetenekli bulduğunu söylemek istiyorum.

Profesör kızgın kızgın:

«Doğrusu, durumumuzda nasıl bir güçlük olduğunu göremiyorum; ortada yalnızca önceden kestiremediğimiz bir olay var, hepsi o kadar. Kasabada kalsaydık, şu anda esneyerek bir briç partisini tamamlıyor olacaktık. Bunun yerine, şimdi orta çağdan kalma bir şatoda konuk olacağız, fena mı?» diye karşılık verdi.

«Hayaletler var mıdır dersin?»

«Belki de bu gece grev yapıyorlardır.»

«Acaba içinde oturanlar nasıl insanlar?» diye sordu, Simone.

«Başkalarından bu kadar uzak ve yalnız yaşadıklanna bakılırsa ilginç kimseler olmalı.»

Jacques güldü. Her şeye rağmen durumları eğlenceli idi. Böyle şeyler olmasa yolculukları gerçekten de çok monoton geçecekti.

«Acaba alışverişleri için kasabaya mı inerler?»

Bernard omuzlarını silkti:

«Tepenin öteki yamacında daha yakın bir kasaba var.»

Jacques sigarasını arabanın küllüğünde söndürdükten sonra yanındaki pencereyi indirdi. Kar taneleri şimdi arabanın içinde uçuşmaya ve oraya buraya düşmeye başlamıştı.

«Çocuklar, burada hiç bir şansımız kalmadı. Bîr iki saata kalmaz, büsbütün örtülmüş oluruz. Harekete geçmemiz için kaybedilecek bir dakikamız bile yok.»

Arabanın camları gitgide daha da kalınlaşan buz tabakaları ile kaplanıyordu. Dışarıda gecenin karanlığı iyice yoğunlaşmıştı. Öyle kî, farlar bile arabanın önünü aydmlatamıyordu.

«Şatonun ışıklarına doğru dümdüz ilerleyeceğiz. Ama çukurları düşünerek çok dikkatli olmalıyız.»

Jacques biraz önce açtığı camı kapayarak:

«İyi örtünün,» dedi.

«Arkadaki valizler ne olacak?» diye sordu Simone.

«Şimdi onları düşünecek durumda değiliz.»

İki kadın bir anda üşüdüklerini hissederek mantolarının yakasını iyice kaldırdılar.

«Haydi, gidiyoruz.»

Bernard bütün gücüyle kapıya dayanarak açtı. Dışarı çıkmış, ama bu sefer deminkinden daha çok kara gömülmüştü. Yol açabilmek için arabamn yanında birkaç adım attı.

«Burunlarımız donacak,» dedi.

«Boş ver! yine de düşe kalka gidebiliriz.»

Kadınlar Jacques'in çevresinde bu işi nasıl yapacaklarını kestirmeye çalışıyorlardı. Birkaç adım ilerledikten sonra, Jacques arabanın içine eğilerek farları söndürdü. Şimdi bütün karanlığı ve sessizliği ile gecenin ortasında kalmışlardı. Simone kocasının kolunu ararken Bernard uzun uzun bağırdı:

«Heyyyl... Heyy!...»

Yankı onlara yarı yarıya karşılık verebilmişti. Gözlerini kırpıştırırlarken titrek sarı bir ışık gördüler. Onlara hem çok uzak, hem de çok yakın gibiydi.

«O ışığa doğru yürüyeceğiz,» diye seslendi biri.

Jacques karısının kolundan çıkarak Bernard'ın yanına geldi.

«Hanımlar bizi izlesinler,» dedi. Bizleri sakın gözden yitirmeyin ve izlerimize basarak yürümeye dikkat edin.»

Her şeye rağmen bütün bunlar gerçekten tehlikesi olmayan ve ilerde akşam sohbetlerinde eğlenerek anlatılacak birer anı konusu idi.

Yola koyuldular. Güçlükle ve yavaş ilerleyebiliyorlardı. Çünkü iki erkek bastıkları yerleri dikkatle seçmek zorundaydılar. Havanın bütün soğukluğuna rağmen terlemeye başlamışlardı bile.

İKİNCİ BÖLÜM

«ARTIK dayanamıyacağım,» dedi Simon.

«Ha gayret, işte geldik sayılır.»

Jacques ile karısı şatonun düzlüğüne varırken Bernard da Marthe'ya destek olmaya çalışıyordu. Girişi bulabilmek için şatonun bütün çevresini dolaşmak zorunda kaldılar. Kapı tek parça meşeden yapılmıştı, üst kısmında bronzdan, kocaman bir Meduse ([1]) başı vardı.

Kadınlar iyiden iyiye tükenmişlerdi; beş yüz metreyi bir saatta ancak yürüyebilmişler ve elbiseleri sırılsıklam olmuştu. Jacques kapının ağır tokmağını bir kere daha kaldırıp bırakarak vurdu. Büyük bir gürültü binanın içlerine kadar yayılmıştı.

«Her halde bir konuk beklemiyorlardır.»

Ev onları, rüzgârın soluk kesen esintisinden koruyordu. Simone duvara dayanmıştı; Marthe da onun yamnda ayakta duruyordu.

«Sonunda gelebildiğimize doğrusu memnunum,» dedi.

Ama şatoda hiç bir hareket yok gibiydi Jacques sabırsızlanmaya başlamıştı.

«Ne yapıyorlar bu adamlar?» diye bağırdı.

Gerçi kapıyı vuralı daha iki dakika kadar ancak olmuştu ama, bu şartlar içinde bu süre hiç de az gelmiyordu insana.

«Kapının sesini duymuş olmaları gerek.»

«Ya yatıyorlarsa?...»

«Işığı görmüyor musun?»

Jacques kapının tokmağını bir sefer daha vurdu. Sonra ayaklarının ucunda yükselerek üst kısımdaki pencereden içeriye baktı:

«Oldu galiba. Kımıldayan bir ışık gördüm.»

«Doğru dürüst ışıkları bile yok.»

Yine de biraz olsun rahatlamışlardı. Jacques bir adını geriledi. Evet, çekilen bir sürgünün sesi duyulmuştu. Ama kapı değil, onun yerine biraz üstte bulunan küçük kontrol kapağı açılmıştı. Hiç ses yoktu. Işık her halde rüzgârın hızlı esişi ile sönmüştü. Birinin varlığını hayal meyal seçebiliyorlardı. Ama erkek mi kadın mı olduğu belli olmayan bu gölge hiç konuşmuyordu. Sonunda Jacques sinirlendi:

«Kimse var mı orada?»

«Evet.»

Hepsi bu kadar. Dördü de şaşkınlıkla birbirlerine baktılar. Ses kuru, ıslıklı ve sevimsizdi.

«Güç durumda kalmış yolcularız, arabamız yol üstünde kara saplandı.»

Hiç bir karşılık alamadılar.

«Ne dediğimi anladınız mı?»

«Evet.»

«Geceyi şatoda geçirmeyi düşünmüştük de...»

«İmkânsız bu.»

«Nasıl?...»

«Bu ‘nasıl,’ aynı anda hepsinin ağzından çıkmıştı. İnanamıyorlardı. Ses devam etti:

«Buraya hiç kimse gelmez.»

«Ama size kar yüzünden güç durumda, hatta, tehlikede olduğumuzu söylemiştim.»

«Evet.»

«Bu sizi hiç ilgilendirmiyor mu?»

«Şu halde yarın yine gelin.»

«Ama niçin yarın?»

Hiç bir karşılık yoktu, kapak da hâlâ açık duruyordu. Sanki bir hücrenin gerisinde hiç konuşmadan duran birinin varlığı doğrusu şaşırtıcı idi.

«Lütfen kapıyı açarmısınız ?»

«Açmak mı dediniz?»

Seste şaşkınlık, kuşku ve korku gizliydi.

«Evet, ama biz hırsız değiliz.»

«Olsun, farketmez.»

Simone esaslı bir küfür savuracaktı ki kendini güç tuttu. İçlerinden yalnızca Marthe bu durumu eğlenceli bulabiliyordu.

«Ama bizim acele yardıma ihtiyacımız var.»

«Bir an önce buradan giderseniz sizin için iyi olur.»

Jacques kızmıştı:

«Size bunun imkânsız olduğunu söylüyorum. Kar bizi çaresiz bıraktı. Eğer açmazsanız, yarın hepimizi karın üstünde donmuş olarak bulurlar. Durumumuzun ne kadar güç olduğunu hâlâ anlamak istemiyor musunuz?»

Gerçekten de yoğun karanlıkta arabalarını yeniden nasıl bulabilirlerdi? Gelirken işaret olarak aldıkları bir ışık vardı. Kaygı içinde, gelecek karşılığı beklerken bir gülmeyle karşılaştılar. Bu kesik, kuru bir gülüştü.

«Kapıyı açın!»

«Buradan gidin diyorum size.»

«Ama buna imkân yok.»

Çileden çıkan Jacques kapı tokmağını hırsla kaldırarak bütün gücü ile vurdu. Küçük kapağın kapanmasını bekliyorlardı. Oysa aynı ses devam etti:

«Üç kere vurdunuz?»

«Evet, ne olacak?»

«Çok inatçısınız.»

«İçeri girmek istiyoruz. Gerekirse bütün geceyi bu kapıyı vurmakla geçireceğiz.»

«Üç kere yeter.»

Sonra aynı soğuk gülme. Marthe, Bernard’ın kolunu sıkıyordu. Artık o da durumu pek hafife alamaz olmuştu.

Kapının öte tarafından büyük bir sürgünün gürültü ile çekildiği duyuldu, ama kapı açılmamıştı. Çok zor geçen saniyelerden sonra küçük kapak kuru bir gürültü ile kapandı. Sonra biraz önceki ışık yeniden göründü. Kapı hâlâ kımıldamıyordu.

«Ne bekliyorlar sanki?»

Jacques kapıya sıkı bir omuz vurdu. Gece içinde, menteşelerinin çıkaracağı gıcırtılı seslerle ağır ağır açılması bekleniyordu. Oysa hiç bir ses çıkarmadan sessizce açılmıştı. Dört arkadaş karşılarında alçak tavanlı uzun bir koridor gördüler. Birkaç adım ötede siyahlar giyinmiş küçük bir kadın duruyordu. Sağ eh ile öbür elindeki mumun alevini rüzgârdan korumaya çalışan ve hiç kımıldamadan duran çok ihtiyar bir kadın.

Heyecan dolu bir çabuklukla içeri girdiler, Jacques kapıyı arkalarından iterek iyice kapattı. Kanat bu sefer büyük bir gürültü çıkarmış, bunu hiç beklemedikleri için yerlerinden sıçramışlardı.

«Amma da acaip,» dedi Bernard. «Sadece açılışı yağlanmış bir kapı... Böylesini de hiç görmemiştim doğrusu.

Koridor dışardan daha soğuktu, insanı iliklerine kadar donduran ve buzdan bir manto gibi omuzlarına çöken bir soğuktu bu. Simone ürperdi. Yaşlı kadın bir kere daha sönen mumunu bir kibritle yakmıştı.

Tanrım! Ne kadar yaşlı ve küçüktü. Tıpkı bir karikatürü andırıyordu. Ayrıca insanı korkutan bir etkisi vardı.

Jacques birden:

«Bize niçin kapıyı açmadınız?» diye sordu.

«Açmamı neden istiyordunuz?»

«Tabiî ki içeri almanız için.»

«Bana kalırsa hâlâ geri dönebilir, buradan gidebilirsiniz.»

Alaycı bir ifade ile başını sağa doğru eğdi, ama gülmüyordu.

«Ne bekliyorsunuz?» diye bağırdı, Bernard.

«Bilmiyorum.»

Tam bir kaçık. Yaşı en az yüz olmalıydı. Jacques bütün sabrını toplayarak sordu:

«Buranın sahibi siz misiniz?»

«Hayır.»

«Bir sahibi var mı?»

«Bazen!»

«Şu anda şatoda mıdır?»

«Bilmiyorum.»

Konuşma mumun dans eden alevlerinin meydana getirdiği garip gölge oyunları ile esrarlı bir havaya bürünmüştü. Kadının elindeki, kiliselerde, ölülerin ayinlerinde cenazenin çevresine yerleştirilen mumlardandı.

«Ateş yanan bir yeriniz var mı?»

«Evet.»

«Bizi oraya götürün.»

Ona emir vermek gerekti. İhtiyar yarım bir tur yaptıktan sonra yürümeye koyuldu. Simone karanlıkta unutulduklarını sanmıştı.

«Dışarıda kalmayı tercih ederdim.»

«Saçmalama.»

Jacques onu kolundan tutarak yürümeye zorladı. Bernard ve Marthe onları izliyorlardı.

Aslında bütün olanlar çevrelerindeki şartlar içinde esrarlı görünüyordu. Yoksa böylesine yaşlı ve bunak bir hizmetçi kadına Valais'de de kolayca rastlanabilirdi.

Koridor bir türlü bitmiyordu. Sonunda rutubet içinde bir duvarla karşılaştılar.

«Dökülmeden kalabilmiş olması şaşılacak şey doğrusu.»

Bunu Marthe ileri sürmüştü, ama kimse ona karşılık vermedi.

İhtiyar birden durdu ve karşılarına gelen yeni bir kapıyı itti. Burası az aydınlanmış bir odaydı. Kapının karşı tarafında, içinde iki üç iri odunun alev alev yanmakta olduğu dev bir şömine vardı. Odaya girebilmek için dört basamak inmek gerekti. Yaşlı kadın kenara çekilerek onların geçmesi için yol açtı. Tıpkı peri masallarındaki büyücü kadınları andırıyordu. Jacque karısını yürütebilmek için onun kolunu daha güçlü sıkmak zorunda kaldı.

Yarı karanlık odayı güçlükle gözden geçirdiler. Burası bir kasaba mutfağı idi. Ocağın önünde tahtadan yapılmış büyük bir masa vardı. Duvarda türlü kap ve tencereler, onların altında, yerde sandıklar duruyordu. Şöminenin önündeki Voltaire koltuğunda bir adam oturuyordu. Bir dev... Öne doğru eğilmiş, yanan odun parçalarına bakıyor, hiç kımıldamıyordu. Başını kaldırmadı, yüzü alevlerden aydınlanmıştı. Sert bir sakalı ve parşömen gibi bir cildi vardı. Bununla beraber kadından çok daha genç görünüyordu. En az yirmi otuz yaş. Ama bu da onun çok ihtiyar olmasını engellemiyordu.

Simone ve Marthe şömineye yaklaşmak istediler. Çevrenin etkisinden kurtularak mümkün olduğu kadar serbest hareket etmek gerekiyordu. Ellerini ısıtmak için yanan odunlara doğru uzattılar.

Yaşlı kadın kapıyı kapattıktan sonra mumu söndürdü. Son derece sessiz yürüyordu, yürümüyor sanki kayıyordu. Koltuktaki adama yaklaşarak yanında durdu.

«Onların içeri girmesine izin mi verdin?» dedi adam.

«Kapıyı üç kere vurmuşlardı.»

O zaman adam yerinden kalkarak saygılı bir şekilde gelenleri selâmladı. Gerçek bir devdi, kocaman bir guatr, boğazını boydan boya kaplıyordu.

«Şu halde bunu siz istediniz?»

«Neyi?» diye sordu Jacques ve ilâve etti.

«Bu küçük komedi daha bitmedi mi?»

Pardösüsünü çıkardı ve silkelemeye başladı. Sonra devamla:

«Belki eğlenemeyeceksiniz ama, bu bizimle alay etmeniz için bir neden değil. Hem şunu da bilin ki umacı masalları bizleri uzun zamandan beri korkutmuyor.»

Hiç karşılık vermediler. Bernard da pardösüsünü çıkarmış, bir de sigara yakmıştı.

«Arkadaşım mühendistir, ben de profesörüm. Onun için bize hayalet masallarınızı daha sonra, sözgelişi biraz yiyecek ve içecek verdikten sonra anlatsanız daha iyi olur.»

Ve bir kahkaha atarak o da ısınmak için şömineye yaklaştı. Jacques yeniden sordu:

«Yiyecek bir şeyleriniz yok mu? Merak etmeyin, hepsinin paralarını vereceğiz.»

«Hiç bir şey ödemeyeceksiniz.»

Karşılığı veren adamdı, kadınsa, bu arada sandıklara doğru yürüdü. Marthe adamın kalkması ile boşalan Voltaire

koltuğuna oturarak ayaklarını alevlere doğru uzattı. Simone da kürklü mantosunu çıkartmıştı ama, ocağa yakın duruyordu. Görünüşte korkulacak hiç bir şey yoktu. Hem Jacque ve Bernard güvenilecek güçte adamlardı.

«Bernard, bir sigara verir misin?»

Marthe sigarayı aldıktan sonra profesör paketi dev adama uzattı.

«Nedir bu?»

«Sigara.»

«Ah.»

«Daha önce hiç görmemiş miydiniz?»

«Hayır.»

«Bir şey içmiyor musunuz?»

«Pipo.»

Yaşlı kadın masanın üstüne bir tabak koydu. Tabağın içinde kuru sosis ile keçi peyniri vardı. Sonra ekmekle bıçak almak için yeniden sandığa döndü. Bernard sigarasını yakmak için dev'e ateş uzatırken:

«Adınız ne?» diye sordu.

«Gullaume.»

Duygusuz ve hareketsiz durmasaydı belki çekilebilir bir adam olurdu. Jacque omuzlarını silkerek:

«Haydi!» dedi, «sofraya oturalım. Çok acıktım.» Marthe ayağa kalktı ve birden bir çığlık attı. Arkasında, şimdiye kadar göremedikleri kocaman bir Danimarka köpeği yattığı yerden doğruluyordu. Biraz uzakta aym köpekten bir tane daha vardı. Hatta bir üçüncü. Nasıl olmuştu da içeri girerken bunların hiç birisini görmemişlerdi. Sakince esnedikleri halde korkunç hayvanlardı. İhtiyar kadın Guillaume'a çabuk bir bakışla bakarak:

«Geri döndüler,» dedi yalnızca.

«Evet, döndüler!»

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

JACQUES arkadaşlarının bulunduğu köşeye kuşkulu bakışlarla baktı.

«Köpekleri fark etmemiştim.» dedi.

«Ben de.»

«Oysa, hiç de küçük hayvanlar değil.» dedi Marthe.

Üç büyük köpeğin üzerlerinde yarattığı etkiyle masanın çevresindeki yerlerini aldılar. Guillaume onlarla meşgul olmaksızın ocağm önündeki koltuğuna yemden oturmuştu, ihtiyar kadın ise hâlâ açık olan sandığın önünde ayakta duruyordu.

«Biz girdiğimiz zaman köpeklerin mutfakta olmadığına eminim,» dedi Bernard.

«İmkânsız bu.»

Marthe ihtiyar kadına dönerek sordu:

«Buradalar mıydı?»

«Onlar her zaman buradalar.»

Bu evde her şey, herkes hareketsizdi. Simone köpeklere korkuyla baktı. Hırçın görünmüyorlardı. Ama büyüklükleri yeteri kadar korkutucuydu.

«Kapıyı vurduğumuz zaman bu köpekler neden havlamadılar acaba?»

Gerçekten ilginç bir soruydu. Jacques birden Guillaume'a dönerek sordu:

«Şatoda yalnız mı yaşıyorsunuz?»

«İnsan hiç bir zaman gerektiği kadar yalnız kalamaz bayım. Hiç bir zaman.»

«Yani... Şu anda sîzlerden başka herhangi bir kimse var mı bu evde?»

«Bilmiyorum.»

Saçma. Yaşlı kadın da biraz önce giriş kapısının önünde onları içeri alıp almamak konusunda bu şekilde karşılıklar veriyordu.

«Oysa bunu bilmeniz gerek.»

«Duruma göre değişir...»

‘Gülmeye başlamıştı. Aydınlanan yüzünde gözlerinin soğukluğuna rağmen bir keyiflilik seziliyordu. Kadın getirdiği bardaklara bir testiden güzel kokulu bir tür şarap doldurmuştu. Yedikleri ekmek taze, sosis ve peynir lezzetliydi. Özellikle ekmeğin tazeliği onları çok şaşırtmıştı. Şarap da nefisti.

«Alışverişlerinizi kasabadan mı yapıyorsunuz?»

«Bazen kaçınılmaz oluyor.»

Marthe bu karşılığı yeterli bulmuştu. Belki de her şeyi öğrenmeye çalışmamak daha iyi olurdu. Mutfak çok karanlıktı. Korkutucu bir karanlık...

Bu duygu ise mutfağın havasından doğuyordu. Hiç lamba yoktu. Bütün aydınlık, düzensiz hareketli şömine alevlerinden ibaretti. Böyle manzaralara hiç de alışık değillerdi.

«Tıpkı ortaçağda yaşıyormuşuz gibi,» dedi Simone.

Bernard önündeki ekmek dilimini iterek:

«Yiyemeyeceğim, aç değilim,» dedi.

Kadınların da açlığı geçmişti. Yalnızca Jacques havaya aldırmadan karnını doyuruyor, arkadaşlarına alaycı gözlerle bakıp gülüyordu. Ona göre kendileriyle eğleniliyordu. İstemeden büyük bir gülünçlüğün içine düşmüşlerdi. Köpeklerden ikisi ilerleyerek masaya yaklaştılar, bîri masanın sağına öteki soluna geçerek durdular. Garip hayvanlar, görünüşte zararsız gibiydiler, ama onlara güvenmek hiç de doğru olmazdı. Nerden ve nasıl gelmişlerdi? Mutfağa girdikleri zaman bu köpeklerin içerde

bulunmamış olmaları mümkün müydü? Aksi halde sonradan nasıl girebilmişlerdi? Ayrıca, iki ihtiyarın da tutumları acayipti, her ikisi de derin düşüncelere dalmış görünüyorlardı.

Gözleri karanlığa yavaş yavaş alışmıştı. Odanın sonunda, ocağın karşı yönüne düşen ve bir dehlize doğru giden çift merdiven bulunuyordu. Önceleri bu mutfak her halde, muhafızların odası olarak kullanılmıştı.

Birden Simone bir çığlık attı. Bu bir korku çığlığı idi, hepsi yerlerinden fırladılar. Kendini toplayan genç kadın:

«Dehlizin üstünde bir kapı açılır gibi oldu,» diye mırıldandı.

«Açılır gibi olmak!...» Jacques kaşlarını çattı. Bir kapı ya açılır ya da kapanır. «Açüır gibi olan» bir kapı hiç görmemişti. Hepsi dehlize doğru baktılar.

«Ne gördün canım, anlatsana!»

«Ortalarda bir yerde bir kapı...»

Belki de gösterilen yerde gerçekten bir kapı vardı, ama karanlıkta seçebilmek zordu.

«Duvardaki gölgenin üzerinde bir şeyler kımıldadı. Sanki gölge kazılıyordu. Karanlıkta bir kapı nasıl açılıp kapanırsa? İşte öyle.»

Oysa hiç bir şey görünmüyordu. Jacques içini çekti. Eğer karısı hayal görmeye başladı ise çekecekleri vardı. Çünkü en kısa zamanda Marthe da onu taklit etmeye başlayacaktı. Bernard rahatlayamamıştı. Hiç bir şey söylemedi. Korktuğunu belli etmemek için susuyordu.

Genç kadının çığlığına rağmen Guillaume ile yaşlı kadın kımıldamamışlardı. Hiç bir şey onları kendi yalnızlıklarından söküp alamıyordu. Guillaume Rodin’in «Düşünen Adam» ı gibi duruyordu.

«Nerede yatacağız?» diye sordu. Marthe.

Evet, bu şatoya geceyi geçirebilmek amacı ile gelmişlerdi. Bernard omuzlarını silkti:

«Şöminenin önünde izin verirlerse tabiî.»

«Köpekler burada mı kalacak?»

«Her zaman nerede uyuyorlar acaba?»

Jacques ihtiyar kadına dönerek:

«Evet.»

Hepsi bu kadar. Hiç bir şey yapmıyorlardı. Jacques ona uzun uzun baktı. Deli olduğundan artık hiç kuşkusu kalmamıştı. Guillaume da delinin biriydi. Ama ne türlü bir delilikti bu? Tehlikeli miydi acaba?

«Hepimiz sıra ile nöbetleşe uyuruz.»

«Sabah olur olmaz da...»

Bernard, «erkenden çekip gideriz,» diye tamamlayacaktı. Oysa bunu söylemesine hiç de gerek yoktu. Çünkü dördü de aynı şeyi düşünüyorlardı. Jacques sonunda bir sinir kahkahası attı, bu onu biraz rahatlatabilmişti.

İhtiyar kadına dönerek:

«Bayan!...» diye başladı.

İhtiyar ürperdi. Bu kelime ona bir şeyler hatırlatmış gibiydi.

«Bayan, acaba ateşin yanında uzanmamıza izin verir misiniz?»

Adam sigarasını içmemişti. Sönük olarak dudaklarının arasında sallanıp duruyordu. Yavaşça sol yumruğunu sağ avcunun içinde oğuşturmaya başladı. Kararsızhğı Jacaues'ı o kadar etkilemişti ki: «Saçma bir şey mi söyledim?» diye sormak zorunluğunu duydu Jacques.

«Hayır, her şeye rağmen, isterseniz uyuyabilirsiniz.»

«Ya siz?»

«Ben merdivenin altında uyurum.»

Her halde mutfağın dibindei dehlizin altındaki merdivenden söz ediyordu. Bir yanda Guillaume, öte yanda ihtiyar kadın yatacak olmalıydı.

Bu ikisi acaba ana oğul mu oluyorlardı?

«Ya köpekler? Onlar nerede uyuyorlar?»

Guillaume karşılık vermedi. Yaşlı kadın masayı toplamaya başlamıştı.

«Battaniyeleriniz var mı?»

«Evet.»

Mühendis artık onlarla nasıl konuşmak gerektiğini biliyordu:

«Şu halde birkaç tanesini bize verirsiniz,»

Kadın topladığı bardakları birden masanın üstüne bıraktı. Aynı anda da merdivene doğru bakmaya başlamıştı. Sonra oraya doğru ilerledi, tıpkı bir robot gibi... ilk basamakları çıkıyordu ki Guillaume arkasından bağırdı:

«Gitme! Bundan hoşlanmayacağını biliyorsun.»

«Neden ama?... Kim hoşlanmayacak?...»

Bu soruyu, yaşlı kadının yerine Simone sormuştu.

«Neden?» diye tekrar etti.

Guillaume koltuğundan kalkmıştı.

«Hiç bir şey bilmiyorum, ama oraya gitmemesi gerek. Şimdilik...»

Annesi —çünkü ancak annesi olabilirdi—, durdu, elleri hâlâ merdivenin korkuluğundaydı.

Guillaume mutfaktan sabırsızca enine boyuna dolaşırken köpeklerden biri hep onu izliyor, öteki ise ayakta bekliyordu.

Jacques yeniden gürültülü bir kahkaha attı. Bu sıkıntı ve korkudan kurtulmak için tek ve en iyi çare gülmekti.

«Dostum, eğer bütün bunları eski bir hayalet hikâyesi ise, biz bu işte yokuz. Bu konuda boş yere daha fazla konuşulmasın.»

O anda Simone’un tırnaklarının omzuna geçtiğini hissetti:

«Bak, Jacques!...»

Bu sefer, dehlizin duvarında gerçekten bir hareket vardı, hem de bir kapı gıcırtısı duyulmuştu.

Menteşelerde asırların pası var gibiydi. Bu kapıyı açabilmek için insanüstü bir güç gerektiğim düşündüler. İhtiyar kadın merdivenden şömineye doğru yürüdü. Yüzünde neş'eli bir gülümseme belirmişti. 'Guillaume da yürümekten vaz geçerek ansızın durdu. Onda da olağanüstü bir sevinç seziliyordu. Kapı gıcırdamaya ve açılmaya devam etti. Ne kadar da uzun sürmüştü açılışı. Daha doğrusu onlara öyle geliyordu. Bu karanlıkta her şeyi olağan ölçüleri ile görüp anlayabilmek imkânsızdı.

Bir kapı çerçevesi sarı ve donuk bir ışıkla aydınlandı. Önce bir baş, sonra da bir mum görünmüştü. Hepsinin rahatlaması gerekirken, bir ışık oyunu yüzünden buna fırsat bulamadılar. Dehlizin üzerinde, boşlukta ve karanlıkta asılı kalmışçasına yalnızca bir baş görünüyordu. Baş bir an durdu, sonra aşağıya doğru eğildi. Beden sanki duvarla birleşmiş gibiydi. Jacques bütün çabasına rağmen rahatlatamadığı bir ses tonuyla:

«Merhaba, Bayım!...» dedi. «Yanılmıyorsam, bu şatonun sahibisiniz?»

Sivri sakallı, beyaz saçlı, ince uzun kafa karşılık verdi:

«Evet, buranın sahibiyim.»

Sesi ince olmakla beraber kulağı tırmalamıyordu. Biraz kımıldayınca vücudunun çizgileri belli olmuştu. Böylece fantomacılık oyunu sona eriyordu. Ev sahibi yavaş yavaş merdivenlerden inmeye başladı. Basamaklar gıcırdamıyordu. Merdiven taştan yapılmış olmalıydı. Adam siyahlar giymişti. Merdiveni telâşsızca indi, köpekler de ona doğru yürümeye başladılar. Yüzü öfkeli bir hal almıştı, köpeklere dönerek bağırdı:

«Hayır... ben değilim... artık bilmeniz gerekir... Ama bunu hiç bir zaman öğrenemeyeceksiniz galiba...»

Hayvanlar çevresinde dolaşırken o onları ayağı ile itti ve önlerine geçti. Masanın önüne gelince durdu:

«Adım Gilbert Derais... Sizi evimizde görmekten mutluyum.»

Jacques arkadaşlarım tanıttı. Adam hiç birine elini uzatmadı. Konukları tek tek süzdükten sonra ihtiyar kadına dönerek:

«Onlara odalarını gösterdiniz mi?» diye sordu.

«Hayır.»

«Yaa, niçin peki?»

«Bekliyorduk...»

«Aslında hep beklersiniz... Buna gerek olmadığını kaç kere söyledim. Ya benim yerime Tristan inseydi, ne olacaktı? Benim geleceğimi nasıl bilebilirdiniz? Çünkü çok da meşguldüm.»

Sonra yeniden konuklara dönerek:

«Onun kusuruna bakmayın. İkisi de çok, çok yaşlı emektarlar. Tahmin edemeyeceğiniz kadar yaşlıdırlar.» dedi.

Simone sordu:

«Tristan dediğiniz kimdir?»

Jacques belli etmeden kızın kolunu sıktı. Ama Derais bu sorudan tedirgin olmuş görünmüyordu.

«Kardeşim,» diye karşılık verdi.

«Peki, o olsa bizi kötü mü karsılardı?»

«Hayır, onu demek istemedim. Tabiî ki hayır. Bu başka bir mesele... Yine de sîzleri benim karşılamam daha iyi oldu. Onunla karşılaşırsanız kendisine bunu söylemeniz yeterlidir. İyi ama, burası neden bu kadar karanlık?»

Guillaume ile ihtiyar kadın, mutfağın duvarlarına asılı demir şamdanlardaki mumları yakmaya koyuldular. Masanın üzerinde de iki şamdan vardı. Guillaume, Gilbert Derais'în elindeki mumu büyük bir saygı ile aldı.

Mutfak şimdi aydınlanmıştı. Havanın daha da ısındığı söylenebilirdi.

Gilbert Derais üstündeki pelerini çıkardı. Baştan aşağı siyahlar giyinmişti. Gömleği ipekten olmalıydı. Marthe, Bernard’ı dirseği ile dürttü. Bu gömlek yüz yıl kadar önce giyilen dantelli gömleklerdendi, ayakkabılarının üzerinde gümüş tokalar, bacaklarında siyah paçalıklar vardı.

«Kıyafetim sizi şaşırtmış olabilir,» dedi gülerek. Ama yarın, konuklarımın zevkine daha uygun bir şekilde giyineceğim... Alışmam gerek çünkü...»

Onları bir sefer daha süzdükten sonra seslendi:

«'Therese, bize içki getir!»

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BERNARD: «Geçmişte yaşıyor gibi görünmek isteyen kaçığın biri» diye düşündü.

Ayrıca, Gilbert Derais kendisine esrarlı bir görünüş vermek için gerekli bütün çabayı gösteriyordu. Kardeşi için acaba neden bu kadar tuhaf konuşuyordu? 'Tristan!... Şimdi bu gibi adlara pek sık rastlanmıyordu.

Her şeyde bir özellik, hatta bir anormalik görünüyordu. Yaşh kadınla Guillaume... köpekler... ışıkların korkunç bîr hava verdiği ortam...

Şatonun bu garip sahibine Simone merakla, Marthe ise daha rahat bir gözle bakıyorlardı. Grubun en güçlüsü Jacques ise şimdi en şaşkınları olmuştu.

Kadın onlara içki getirdi. Döşemenin üzerinde en ufak bir gürültü çıkarmadan yürüyordu, tıpkı bir gölge gibi...

«Kardeşinizle tanışmak onuruna sahip olacak mıyız?» diye sordu, Bernard.

«Tristan ile mi?» Ve Derais güldü, sanki daha da uzayan yüzünde belirli bir kuşku ifadesi seziliyordu. Devam etti: «Hayır, sanmıyorum.»

«Niçin ama?»

Soru Marthe'dan gelmişti. Derais kıza doğru dönerek:

«Ona hiç rastlamam. Dargımz da... Hayır, dargın da değil... Birbirimizi görmeden yaşarız... Yani, uzun zamandan beri bu böyle... Tristan'la karşılaşmamak daha iyidir.»

Bardağını kaldırdı. Hareketleri birden çabuklaşmıştı. Mutfaktan bir an önce çıkmak ister gibi bir durumu vardı.

«Size odalarınızı göstereyim... şey... evli misiniz?»

«Evet,» dedi Simone.

Marthe da Bernard'ın kolunu bütün gücüyle sıkarak :

«'Evet,» diye tekrarladı.

Bernard memnundu, gülümsedi; Marthe ona bakıyordu. Evet, böylesi daha iyi olmuştu. Hiç bir şey söylememesi gerekiyordu. Aslında durum kendi açısından hiç de fena görünmüyordu. Böylece, belki de Marthe'ya karşı beslediği duygulara kesin bir yön verme fırsatını bulmuş olacaktı.

Derais ayağa kalktı:

«Beni izleyiniz, lütfen.»

Elini uzatarak Guillaume'ın elindeki mumu aldı. Jacques bu sırada; 'Amma da tantanalı bir salak,' diye düşünüyordu ama, bu fikrinden çabucak caydı. Her şeye rağmen Derais onları kabul etmişti. Epeyce garip şartlar altında olsa bile. Onları mutfakta dev Guillaume ve büyücü tipli kadınla birarada bırakabilirdi. Büyücü! Evet evet, Terese'e en yakışan sözcük bu olmalıydı.

Derais, önce mutfağa indiği merdivene doğru yöneldi. Pelerinini almamıştı, bir ayindeymiş gibi ağır ağır yürüyordu. Ötekilerin arkadan gelip gelmediklerini önemsemiyor gibi bir davranışı vardı.. Kocaman gölgesi duvara vurmuştu. Elindeki

mumu da daha fazla aydınlık sağlayabilmek için başının üstüne doğru kaldırıyordu.

İki kadın onu, Jacques ve Bernard'da kadınları izliyorlardı.

«Düş mü görüyoruz, yoksa bütün bunlar gerçek mi?» diye kendi kendine söylendi Mühendis.

«Evet, düş görüyoruz.»

Neden olmasındı? Bernard böyle konuştun, söylediğini daha iyi ve kolay bir izah şekli olarak kabul ediyordu. Sonra merdiven... iyice cilâlanmış kara tahtadan basamaklar. Hiç bir şeyde eksiklik ve ihmal belirtisi görünmüyordu. Sanki sihirli bir değnek şatoyu, daha doğrusu şatodaki her şeyi birden değiştirivermişti.

Uzun bir dehlizi geçtiler. Köpekler efendilerinin arkasından gitmemişlerdi. Burunları ön ayaklarının arasında, mutfaktaki masanın çevresinde uyukluyorlardı. Guillaume şöminenin yanındaki yerine doğru giderken, yaşlı kadın da teker teker mumları söndürmekle meşguldü.

Bütün bu kilise mumlarının ne işi vardı burada? Ya herkesteki ağır tempolu hareketler? Guillaume ile kadın sanki mekanik yaratıklardı. Birer otomat gibi, içlerinde onları öyle davranmaya iten bir zorunluk varmışçasına ağır hareket ediyorlardı.

Terese onların gidişlerine bakmak için gözlerini bile kaldırmamıştı, 'Guillaume ise sabit gözlerle ateşe bakıyor, köpekler de ilgisiz, uzanmış yatıyorlardı.

Yaşlı kadın mumları söndürürken tıpkı bir ayin sonrası, kilise içini toplayan hizmetçi kadını andırıyordu.

«Düş görüyoruz,» diye, yavaş bir sesle tekrarladı Bernard ama, Derais onu duymuştu. Durdu, geriye döndü, küçük ve kuru bir gülüşle:

«Hayır,» dedi, «düş görmüyorsunuz. Düş olsa, gerçekten daha kolay olurdu... Düşler yaşantımızdan birer parçadırlar... ama aynı anlamda değil...»

Simone merakla sordu:

«Bununla ne demek istiyorsunuz? Biraz açıklar mısınız?»

«Hayır, böyle şeyler anlatılmaz.»

Bernard şaşıp kalmıştı.

«Beni duyabildiniz demek?» diye sordu.

Oysa, o kadar yavaş bir konuşmanın duyulmaması gerekirdi. Derais gülümsedi:

«Hayır, tahmin ettim sadece... Bilmem gereken şeyleri tahmin ederim ben. Yavaş yavaş daha iyi tanıyacaksınız zaten.»

Yoluna devam etti. «Onu daha iyi tanımak!». Oysa onlar yarın sabah kar yağsa da, yağmasa da buradan kesinlikle ayrılacaklardı. «Bu adam belki; soylu biri ama, hiç de eğlenceli bir tip değil,» diye düşündü Bernard.

Evet, hiç bir şey korkunç değildi. Biraz delice bir şato sahibi, garip hizmetçiler, o kadar. Ama.j ya köpekler?... Onlara köpek denilebilir miydi? Hayvana benzemiyorlardı. Bir kerecik olsun havlama' mışlardı bile. Düşlerde sık sık olduğu gibi sürekli kaçıyor, ama bir türlü kurtulamıyorlardı sanki.

Bu sırada yeni bir koridora geçmişlerdi, öncekinden daha geniş, daha az sıkıntılı bir koridor.; Buradaki duvarların taşları kuruydu ve her üç ya, da dört adımda bir demir ve oval bir pencere yer alıyordu. Ayaklarının sesi belli belirsiz duyuluyordu. Oysa takır takır yürtiselerdi bu onlara ne kadar rahatlık verecekti. Simone sivri topuğu ile yere sıkıca vurarak gürültü çıkarmak istedi; Marthe da aynı şeyi yaptı, ama boşunaydı. Birbirlerine baktılar...

Erkekler bu durumu fark etmemişlerdi, ama koridorun genişliği, iki üç tur döndükleri halde hâlâ yürümeye devam etmeleri ve bu arada geçtikleri yerlerde başka dehlizlerle karşılaşmaları dikkatlerini çekmişti.

«Tam bir lâbirent,» diye mırıldandı Jacques. Bernard omuzlarını silkerek, içinde bulunduğu sevimsiz düşüncelerden kurtulmaya çalıştı.

«Karanlık bizi aldatıyor. Yarın günün aydınlığı ile beraber her şey normal görünür.»

Derais hep önde yürümeye devam ediyor, kadınlar onun uzun adımlarına yetişmekte güçlük çekiyorlardı.

«Biraz daha yavaş, lütfen,» diye söylendi Marthe.

«Acele etmeliyiz. Koridorlar gece karanlık olur.»

Jacques alaycı bir tonla sordu:

«Hayaletler mİ yani?»

Aynı anda kendini rahatlatmak için bir kahkaha atmış, ama hiç de rahatlayamamıştı. Esrarlı birinin varlığını hisseder gibiydiler. Derais, önemsemeden başını salladı:

«Hayaletler hakkında ne biliyorsunuz ki?» Onlardan pek ciddi şekilde söz etmiyorsunuz...»

Yavaşça döndü ve yeniden yürümeye başladı. Marthe’a, Simone’a yavaşça fısıldadı.

«Buradan gitmek gerek!»

«İyi ama, nereye?»

Aralarında derin ve karanlık bir boşluk, şatonun çevresinde ise karın derinleştirdiği bir yalnızlık vardı, içerdeyken, dışarısı onlara daha tehlikeli, daha vahşi gelmeye başlamıştı. Jacques kendini tutmaya çalışarak:

«Biz de çok budalayız.» dedi.

Derais hâlâ yürüyor, koridor uzadıkça uzuyordu. Acaba neden arkasından gelenleri önemsemeyen bir hali vardı?

Jacques karısının kolundan tuttu, Bernard da, Marthe’ya destek oluyordu.

Koridorun uzunluğu hepsinin zihnindeki her türlü ölçüyü yıkıp geçmişti, hatta bir şato için de bile olsa. Belki de Derais onları aynı yerden birkaç kere geçirmişti. Ama böyle bir

şakaya ne gerek vardı? Bütün garipliğine, elbisesine, konuşmalarına rağmen hiç de şakacı bir adama benzemiyordu.

Gerçi deliler kendilerini hep akıllı sanırlar. DeI rais de bir deliyi andırıyordu ve her şeyde belirli bir anormallik vardı. Ama inanılmaz gibi görünen, her şeyin dokunulan, duyulalı bir gerçekliği de vardı.

Derais sonunda durdu. Bir tiyatro san'atçısı tavrıyla bir kapıyı açtı. Jacques ve Simone onun tam arkasında oldukları için önce kadınlara döndü:

«İşte sizin odanız.»

Koridorda biraz daha ilerledikten sonra ötekileI re dönüp:

«İşte bu da sizinki,» dedi.

Marthe korku ile ürperdi, Jacques ve Simone'dan ayrılmak istemiyordu. Bernard'ın yanında bile kendisini yalnız hissedecekti,

«Dördümüz de aynı odada kalamazmıyız acaba? Gece böyle daha çabuk geçer, hem sizi de daha fazla tedirgin etmemiş oluruz.»

«Beni hiç bir şey tedirgin etmez.»

Kadının ne düşündüğünü anlamış ve onunla eğleniyormuşçasma gülmüştü. Devamla:

«Kapının sağındaki küçük masanın üzerinde mumlar bulacaksınız.» dedi.

Bekliyordu, önce Jacques içeri girdi. Bir şamdan aldıktan sonra yine koridora çıktı. Üç koliu, ağır, saf gümüşten bir şamdandı. Üstünde kilise mumu yerine alelade, iri mumlar vardı. Derais kendi elindeki şamdanı, Jacques'in şamdanındaki mumları yakmak için öne eğdi. Aydınlanan koridor bir anda büyümüş gibiydi. Alevler dimdik yükseliyordu. En ufak bir hava akımı yoktu. Bernard da odasından kendi şamdanını almıştı. Ortalık iyice

aydınlanınca dört arkadaşın içlerini kaplayan kâbus böylelikle biraz dağıldı.

«Odalarda başka şamdanlar da bulacaksınız, şöminelerdeki odunlar da hazır durumdadır.»

Sonra Derais hafifçe eğildi:

«Bu çatı altında iyi bir gece geçirmenizi dilerim.»

«Sabah kalkınca ne yapacağız?» diye sordu Jacques.

«Öyle ya... sabah kalkışınız da oldukça önemli... benim için değil tabiî. Çok seyrek uyanırım da...»

Seyrek uyanmak mı? Ne demek istemişti acaba? Belki de uyanmakta güçlük çektiğini? Ama bu pek doğal bir şey değildi. Adanı devam etti:

«Therese’e haber veririm, kalkmak için belirli bir saatiniz varmı?»

«Gün doğarken yola çıkmak istiyorduk.»

«Oh!... öyleyse...»

«Bu kadar erken kalkmanın gereği ne?» gibilerden bir işaret yaptı.

«Hareketinizden önce sizinle görüşebilecek mi ‘ yiz?» derken, onun ‘hayır’ diyeceğinden emin bulunuyorlardı.

Oysa ev sahibi:

«Elbette,» diye karşıhk verdi.

Böylece adamın gerçekdışı bir yaratık olduğu hakkmdaki duyguları ve onu bir kere daha görmeyecekleri umudu bir anda kaybolmuştu.

«İyi geceler,» dedi Jacques.

Sonra Simone’un kolundan tutarak birlikte odalarına çekildiler. Bernard bu ani harekete biraz şaşırmıştı. Mühendis odasına kaçarcasma girmişti.. Derais ise hâlâ gülüyordu. Bunun üzerine o da: «İyi geceler.» demek zorunda kaldı.

Ama adam gitmiyor, koridorun ortasında bekliyordu. Bernard omuzlarını silkerek:

«Yarın görüşürüz,» diye devam etti.

Marthe daha önce odaya girmişti. Bernard kapıyı kapadı. Derais hâlâ kımıldamıyordu. Biraz sonra uzaklaşan adımlarının sesini duydular.

«Dinle!...» dedi Marthe.

Koridordayken hiç duyulmayan ayak sesleri şimdi gayet açık bir şekilde duyuluyordu. Tam o sırada alaycı bir kahkaha duvarlarda yankılandı. Soğuk, sevimsiz ve esrarlı bir gülüştü bu...

BEŞİNCİ BÖLÜM

MARTHE, Bernard'ın kolunu sıktı:

«Duydun mu?»

«Evet.»

«Korkuyorum.»

«Kapıyı kilitleriz; gerekirse tokmağına bir de koltuk dayarız.»

«Bilmem ki.»

«Uyuyacak mısın?»

«Ben uyuyamayacağım.»

Bernard hiç de uyuyacak durumda değildi, ama yine de genç kadını avutmaya çalıştı. Kendi korkusunu büyük ölçüde yenmeyi başarmıştı.

«Biliyor musun, gece çabuk geçer... Yarın bütün bu budalalıkları düşünüp bol bol güleceğiz.»

«Senin için şimdi rahat mı yani?»

«Doğrusunu istersen hayır... Bu manyak herif beni adamakıllı etkiledi, ama kendimi kontrol edebiliyorum.»

Elindeki şamdanı merakla başının üstüne doğru kaldırarak odayı gözden geçirirken uzun bir hayranlık ıslığı çaldı. Derais onlarla alay etmemişti. Oda gerçekten lüks bir şekilde döşeliydi. Modası geçmiş rokoko tipi mobilyalar bile göze kötü görünmüyordu. Her şey tam anlamıyla mükemmeldi.

Baş tarafı oyma işlemeli geniş bir yatak, onun önünde bir beyaz ayı postu ve salonun ortasında kocaman bir İran halısı, eski bir sandık, bir komodin. Eskimiş, aynalı bir tuvalet masası; alçak, küçük bir masa, geniş sırtlı üç iskemle ve deriden bir puf. Duvarlarda özellikleri pek seçilemeyen iki tablo; sağda, içindeki hazır odunları ile yüksekçe bir şömine, önünde iki üç yastık...

«Sanki 1900'lerden kalma bir salondu burası. Hayır, belki daha eski. En az İkinci İmparatorluk devrinden kalma olmalı.

«Ve her şey yepyeni.»

«Evet şaşılacak bir şey.»

Kiraya verilmeye hazırlamyormıışcasma, içinde her zaman birileri oturmuş gibi yepyeniydi gerçekten.

«Öteki şamdanları yak, Bernard.»

Her yerde şamdan vardı. Masanın üstünde, sandığın üstünde, duvara asılı, tabloların her yanında. Bernard hepsini yakınca oda bütünüyle aydınlandı.

«Çok güzel.» diye söylendi Marthe.

Çevreyi hayranlıkla seyrederken biraz önceki korkularını unutmuş görünüyordu.

Tablolar artık en ince özelliklerine kadar seçilebiliyordu. Her ikisi de yaklaşık olarak on beş, yirmi yaş ara ile aynı kadının tablosu idi. 'Gencecik bir kız ve olgun bir kadın. İkisi de gerçekten güzeldi. Her ikisinin de elbiseleri İkinci İmparatorluk çağlarını yansıtıyordu. Genç kızın üstünde bir yolculuk kıyafeti, kadında ise şık bir gece elbisesi vardı.

Bernard bakışlarını tablodaki kızın masum yüzünden çekip alamıyordu.

«Üşüyorum.» diye seslendi, Marthe.

Bernard şömineye yaklaştı. Genç kadın da onu izledi. Odunları tutuşturmak için şamdanı eğdiği anda bir çığlık attı Marthe.

«Bernard, şuraya bak!»

Genç adam da durumu fark etmiş ve en az Marthe kadar şaşırmıştı. Odunlar ateşlenmek için hazırdı. En altta çalı çırpı, sonra yukarıya doğru gittikçe kalınlaşan kat kat odunlar. Ama bunlar tozla kaplıydı ve örümcek ağları ile örülmüştü. Aynı anda geriye dönerek odayı yeniden gözden geçirdiler. Her şey öylesine bakımlı, öylesine temiz ve yeniydi ki, bu odunların tozlu ve örümcekli görünüşü insanı gerçekten çok şaşırtıyordu.

«Bu normal değil,» diye söylendi Marthe.

Hayır, hiç de normal değildi. Her şeyin gerçekdışı gibi oluşunu yeniden düşündüler. Bu oda eğer yüz elli yıl önceden kaldıysa, içindeki her şeyin hiç olmazsa şöminedeki odunlar kadar eski, tozlu ve bakımsız olması, parlaklıklarını yitirmeleri gerekirdi.

«Garip doğrusu» derken, Bernard başım kaşıdı. Her şeyi anlamamız belki de daha iyi, diye düşündü. Yavaşça ateşi odunlara yaklaştırdı. Çabucak tutuşturmuştu. Önce büyük bir alev yükseldi, sonra gözleri önünde dansetmeye başladı alevler.

«Odunlar çok kuru, birkaç dakika sonra biter.» ve bir süre konuşmadan ateşe baktılar. Azalmak şöyle dursun gittikçe büyüyordu. Her halde odunlar sandıkları kadar kuru değildi. Bununla beraber doğal olmayan bir durum vardı. Marthe erkeğe yaklaştı :

«Müthiş bir şey bu.»

«Neden müthiş olsun? Sadece biz anlamıyoruz olanları, hepsi o kadar.»

«Acaba, Jacques ile Simone'un odasında da aynı şeyler mi oluyor?»

«Bunu kendilerine soralım.»

Bernard kapıya yönelirken Marthe ona engel oldu.

«Hayır, hayır, gitme!»

Bu bir ricadan çok bir korku çığlığı idi. Bernard durakladı. O da gitmek için pek istekli değildi. Hem, Jacques ile Simone da gelebilirlerdi. Her halde onlar da odunlarını yakmış olmalıydılar. Acaba aynı şeyleri fark etmişler miydi? Öyle olmasa bile dördü bir arada uzunca bir sohbet yapmadan hiç yatmazlardı. Hele bugün buna her zamandan fazla ihtiyaçları vardı. Neden gelmiyorlardı acaba?

Bernard bir iskemleye oturarak sigaralarını aranırken söylendi.

«İkimiz de budalayız.»

«Evli olduğumuzu söylediğim için beni bağışladın mı?» dedi Marthe.

«Ne demek? Seni böyle bir odada tek başına düşünemezdim ki. Hem ayrıca, tek başıma ben de korkardım.»

Gülmeye çalıştı. İçtikleri sigara onları biraz olsun kendilerine getirmişti.

«Jacques ve Simone'dan ayrılmayacaktık. Yoksa adamın amacı bu muydu?»

«Saçmalama. Bunu neden istesin?» Bernard gülerek devam etti: «Belki de bizi öldürmek istiyordur. Neden diyeceksin? Paramızı almak için. Ama bizim hiç bir şeyimiz yok ki. O da bize bu konuda bir şey sormadı zaten.»

Her şeye rağmen Marthe'ınn sözlerine hak vermiyor da değildi. Belki inanmıyordu ama, böyle düşünebilmek için yeteri kadar neden buluyordu.

Şöminedeki odunların canlı alevleri odayı epeyce ısıtmıştı.

«Bu odada en küçük bir rutubet izi olmaması dikkatini çekiyor mu?»

«Evet. Bu garip şatoda hayatın nasıl düzenlendiğini bilmiyoruz. Th^rese ve Guillaume'dan başka hizmetçiler de olmalı.»

Başka hizmetçilerin varlığı ihtimali Marthe'yı biraz ferahlatmıştı. Bernard devam etti:

«Derais bize kardeşi Tristan'dan söz etti, ama şatoda başka kimse olmadığını söylemedi. Yarma her halde bir sürprizle karşılaşacağız.»

«Öyle mi sanıyorsun?»

«Bizimle alay bile ederler.»

«Korktuğumuz için mi yani?»

«Evet.»

«Bunu nasıl bilecekler?»

«Mumlar yanarak bitecek, sonra...»

Bulundukları yere yavaş yavaş ısınıyorlardı. Sıcaklık her zaman sevimliydi. Ilık bir oda az vahşî oluyordu. Bir anlamda konfor, esrarı her zaman biraz uzaklaştırırdı. Söz gelişi, modern bir apartman dairesinde hayaletlerden pek söz edilmezdi. Bu gibi masallar eski evlere göredir. Şu andaki durumuyla bu aydınlık ve ılık oda onları korkulu düşüncelerden koruyor gibiydi.

Marthe yatağa yaklaşarak örtüsünü kaldırdı:

«Artık böyleleri yapılamıyor, Bernard.» dedi. «Baksana ne kadar ince ve zarif. Hem de her tarafı elle işlenmiş. Şatonun sahipleri belli ki çok zenginler.»

Yatağın arkasında bir çeşit pencere vardı. Ancak o zaman odanın başka penceresi olmadığını fark edebildiler. Bu pencere de geniş bir taş saçakla korunmuş ve üç parça camdan meydana gelmişti. Ortadaki en geniş bölüm açılmıyor yalnızca öbür ikisi açılıyordu. Camlar saydam değil, katedrallerdeki gibi işli camlardandı.

Marthe kanatlardan birini açtı, bir anda o küçük aralıktan odaya soğuk bir rüzgâr doldu.

«Delirdin mi yahu? Kapat şunu, çabuk!»

Marthe kapadı. Oda karanbklaşmıştı, içeri dolan rüzgâr, yatağın yanındaki küçük masanın üstünde duran üç kollu şamdandakiler hariç, odadaki bütün mumları söndürmüştü. Karanlıkta her şey birdenbire değişmiş, içeri bir huzursuzluk yerleşivermişti. Şöminenin önüne geldiler.

«Mumları yeniden yakacağım,» dedi Marthe.

«Hayır! Daha saat on bir. Bütün gece ışıksız kalmak istemiyorsak mumları idare etmeliyiz.»

«Saat on bir mi dedin?»

Şaşkın şaşkın erkeğe baktı, genç kadın. Vaktin hiç olmazsa sabahın ikisi ya da üçü olduğunu sanıyordu.

«Jacques ve Simone'un ne yaptıklarını doğrusu pek merak ediyorum. Neden buraya gelmiyorlar acaba?» dedi Bernard.

Oda artık sessiz değildi. Dışardaki fırtınanın yansıttığı gürültüler sükunu bozuyordu.

DERAİS'in kahkahası koridarda çınladığı zaman Jacques duvardaki şamdanların mumlarını yakmakla meşguldü. Birden durdu:

«Duydun mu, Simone ?»

Simone hafifçe sararmıştı. Duyduğu şey korkudan çok garip bir sıkıntı idi.

«Bu adam biraz deli değil mi?»

«Öyle görünüyor.»

Marthe ve Bernard kadar etkilenmemişlerdi. Belki evli oldukları içindi ve kapalı bir odada alışık oldukları beraberliklerinden doğan güven duygusu buna sebep olmuştu. Jacques işine devam etti.

Oda ötekinin tıpatıp eşiydi. Aynı geniş yatak, aynı tuvalet masası, sandık, yüksekçe bir masa ile her şey öbür odadaki eşyaları andırıyordu, yalnız ayı postu eksikti. Tablolar da son derece iç karartıcıydı. Sağ taraftakinde asılmış bir adam, soldakinde ise Dante'nin cehenneminden bir görünüş.

Konfor ve düzen öbür odadakilerin eşi olmakla beraber, onlar bunu fark etmemişlerdi. Şömineyi yakarken toz ve örümcek ağları onların da dikkatini çektiği halde bu dikkatin yönü değişikti.

«Şu küçücük ihmal odanın düzenini bozuyor.» dedi Simone.

Onlar soğuktan korunmuş olmaktan ve beraber bulunmaktan yeteri kadar mutluydular. Bu ise geri kalan her şeyi siliyordu. Ateş canlanmış çıtırdamaya başlamıştı? Ocağın önündeki yastıkların üzerinde yerlerini aldılar. Simone muzip bir tavırla hafifçe gülerek:

«Marthe ile Bernard acaba şimdi ne yapıyorlar?» dedi.

«Ah, evet!»

«Bana kalırsa bu iş aslında böyle bitmemeliydi; ama doğrusunu istersen bu yolda ilk adımı Marthe'nın atacağını hiç düşünmemiştim.»

«Korkudandı, sevgilim.»

«Onun bu işi sırf korkudan mı yaptığını sanıyorsun?»

«Biz de birbirimizden ayrı düşsek korkmaz mıydık?»

«Peki öyleyse, niçin öbür gecelerde olduğu gibi, bu gece de yanımıza gelmiyorlar?»

Jacques sigarasını yakarken başını salladı. Kadınların böyle garip sezgileri oluyordu. Kendisi ise Marthe'nın tutumunda hiç bir kötülük görmüyordu.

«Bernard, Marthe'ya gerçekten âşık.» Sonra ellerini ateşe doğru uzatarak devam etti: «Kapılarını vuralım mı?»

«Bu hiç de kibar bir davranış olmaz.»

İkisi de güldüler. Jacques kollarını açarak karısını kucakladı.

Mumların parlak sayılabilecek ışığında oda onlar için gittikçe sevimli olmaya başlamıştı. Gölgeler elektrik ışığmdakinden daha net olarak beliriyordu. Simone birden kocasının kollarından kurtularak geriye doğru sıçradı:

«Gördün mü?... orada... yatağın altında...»

«Neyi?»

Jacques geriye döndü. Bu, ilk görünüşte pek de önemsenmeyecek uzun ve ince bir sandıktı. Diz çökmüş durumdaki Simone hayretle:

«Burası böyle bir sandık için hiç de uygun bir yer değil.» dedi,

«O zaman yatağın olağanüstü yüksekliğini fark ettiler. Özellikle böyle yapılmış olmalıydı.»

«Bu evde her şey acayip. Çabuk etkilenen insanlardan olsaydım, bir korku filmi çevirdiğimizi sanabilirdim.»

Gülmesi hiç de iç rahatlığını yansıtmıyordu.

«İçinde ne var acaba?» dij:e sordu, Simone.

«Bu bizi ilgilendirmez.»

«Yine de bakabiliriz, nereden bilecekler?»

«Hayır, olmaz.»

Oysa Jacques da sandığın içini merak etmiyor değildi. Yatağa yaklaşarak eğildi. Sandığın som gümüşten kocaman bir sapı vardı. Genç adam garip bir duyguya kapılarak:

«Ona hiç dokunmasak daha iyi olur gibime geliyor,» dedi.

«Ama neden?»

Karısı da yatağın yanına yaklaşmıştı. Mumlar şimdi ortahğı sanki daha az aydınlatıyordu. Jacques elini uzatarak kulpu tuttu. Sandık dışarı doğru kayıyordu sanki. Ucu yatağın kenarından dışarı çıkmıştı bile.

«Jacques!»

«Evet, sanki bir tabut!»

Birden içlerinde bir korku duydular. Ama merakları da üstün geliyordu. Gerçekten bir tabuttu çünkü önlerindeki.

Şık ve pek büyük olmayan bir tabut.

«Bu bir çocuk tabutu.»

«Ya da bir genç kız.»

Kısa bir duraklama geçirdiler. Işık yeniden azalmıştı; daha doğrusu onlara öyle geliyordu.

«Açıyor muyuz?»

«Onu açmayı niçin bu kadar istiyorsun?»

«Boştur değil mi?»

«Tabiî.»

Şimdi korkulu bir düş içinde gibiydiler. Bir kuvvet onları sandığı açmaya zorluyor, onlarsa bu işe giriştikten sonra bir türlü geri dönemiyorlardı. Jacques elini kapağa götürmüştü bile.

«Kapak çivilenmemiş.»

«Aç öyleyse.»

Simone soluk soluğa idi ve yüzü mosmor kesilmişti. Jacques'ının kapağı kaldırmasıyla geriye sıçraması bir olmuş, Simone ise korkunç bîr panik içinde bağıramamış, yalnızca iki elini boğazına götürmüştü.

Tabut boş değildi. İki eli karnı üzerinde kavuşmuş genç bir kız cesedi uzanmış yatıyordu. Karı koca öbür odadaki tabloları görmüş olsalardı, bu genç kızı tanımakta güçlük çekmeyeceklerdi.

Genç kız dudaklarındaki tatlı gülümseyişiyle âdeta uyuyor gibiydi. Genç bir ölüydü bu. Sanki birkaç saatlik. Yanakları hâlâ pembeliğini koruyordu. Her an uyanıp ayağa kalkacak gibiydi.

Simone bir ölü evinde yüriiyormuş gibi yavaşça geriledi.

«Jacques, imkânsız bu!»

Erkek kendini toplayabilmişti, karısını kolundan tutarak:

«Bu bir balmumu heykel,» dedi. «Her şey gibi, bu da o deli herifin hazırladığı tablolardan biri.»

«Öyle mi sanıyorsun?»

«Haydi canım, her halde odayı bize vermek gerekince, alelacele öldürülerek buraya saklanmış olduğunu düşünemezsin.»

Tabutun yanına dönerek, karısına güven verebilmek için ölünün ellerinden birini tuttu ve birdenbire bıraktı. El balmumundan değildi, soğuk ve katılaşmış bir insan eliydi.

«Jacques!»

«Evet, ne olursa olsun Bernard ve Marthe'ya haber vermeliyiz.»

Simone durumu iyice anlamıştı. Acı bir korku çığlığı atarak kapıya saldırdı ve sonuna kadar açtı. Koridorun karanlığı şimdi onu içerden daha az korkutuyordu. İleri atıldı.

« Simone!...»

Jacques da karısının arkasından koşuyordu. Taşların üzerinde Simone'un hızlı ayak seslerini duyuyordu.

«Sîmone!» diye haykırdı yeniden.

ALTINCI BÖLÜM

«NE OLUYOR?» diye bir ses işitildi.

Bu sefer kapıya doğru koşan Bernard'dı. Simone'un dehşet dolu çığlığı hâlâ kulaklarındaydı, kapıyı açtığında genç kadını karşısında buldu. Ama bu ancak bir saniye kadar sürebildi. Simone kapıdan birdenbire uzaklaştı. Bernard şimdi onu göremiyordu. Biraz sonra Jacques'ın da onun peşinden atıldığını gördü.

«Jacques! Simone! delirdiniz mi siz?»

Onu duymamışlardı. Bernard arkalarında gitmeyi düşündüyse de, Marthe aklına gelince olduğu yerde durdu. Biraz sonra o da yanına gelmişti:

«Bağıran Simone'ınuydu?»

«Evet, sonra da birden kaçıp gitti şu yandan.»

«Tanrım, ne oldu acaba?»

Önlerinde Jacques'in odasından gelen ışığın aydınlattığı koridor uzanıyordu:

«Başlarına her halde bir şey gelmiş olmalı.»

«Evet. Sen burada kal! Ben gidip bir bakacağım.»

«Ben de seninle geliyorum.»

«Olmaz.»

«Beni yalnız bırakma Bernard.»

Adam bir an durakaldı. Ortalıkta korkulu bir hava hissediliyordu. Arkadaşları için olduğu kadar kendileri için de korkulu. Birden Marthe'ınn kolunu tutarak:

«Ama sakin olacağına söz ver,» dedi.

«Söz veriyorum.»

«Neyle karşılaşırsak karşılaşalım, yine de sükûnetini koruyabilecek misin?»

«Evet.»

Koridoru geçtiler. Öteki odanın eşiğine vardıklarında içinde cesetle birlikte tabutu görünce donup kaldılar.

«Tablodaki genç kız bu.»

Bernard hesaplı adımlarla odanın içinde ilerledi. Marthe ona sanki yapışmıştı.

«Demek, bir ceset bulmuşlar. Aman Allahım! Hem de bu bir cinayete hiç benzemiyor.»

Ölü rahat ve sakin yatıyordu.

«Yeni ölmüş gibi.»

«İzahı gerçekten güç bir durum. Burada kalmayalım. Jacques ve Simone’u bulmamız gerek.»

Yavaş yavaş ve her iki üç adımda bir arkalarına bakarak geriye döndüler.

«Simone büyük bir dehşete kapılmış olmalı.» dedi Marthe.

«Evet, tabiî. Ama anlamıyorum... içeri girdikleri zaman ceset orada olsaydı, görür görmez hemen dışarı çıkarlardı.

«Bernard!...»

«Tabut her halde daha sonra içeri taşınmış olamaz.»

«Ya odanın içinde saklanmış idiyse? Belki bizim odada da bir tane vardır.»

«Daha neler? Delirdin mi sen?»

Koridor yeniden sessizleşmişti.

«Şuradan gittiler.»

«Ne yapmamız gerek?»

Onları izlemeli mi, yoksa beklemeli miydiler? Bernard karar veremiyordu. Karanlık sanki iki genci yutmuş da yeni avlar bekliyor gibiydi...

«Jacques!»

Bernard’ın sesi koridorda yankılandı. Hiçbir karşılık alamamışlardı.

«Başıboş bir aramadan sonuç alamayız, üstelik biz de kaybolabiliriz. Hem artık gizli bir tehlikenin bizleri gözetlediğine inanıyorum.»

«Burada da kalamayız.»

— Dinle beni! Şamdanlardan birini koridorun ortasına koyacağım. Işık belki Jacques ile Simone’ un yönlerini bulabilmelerine yardımcı olur. Galiba onlar için yapabileceğimiz tek şey de bu. Şatonun içini bilmiyoruz, onun için sabahı beklememiz zorunlu.»

Marthe da bu karanlık labirent içinde sonu belirsiz bir maceraya atılmak fikrinde değildi. Odalarına girdiler. Bernard mumları yaktı. Genç kadın bu sırada odanın her yanını kuşku dolu gözlerle araştırıyordu.

«Neler döndüğünü anlayabildin mi?»

«Hayır.»

Bernard elindeki şamdanı yerine koyduktan sonra sigara paketini çıkardı:

«İster misin?»

«Teşekkür ederim, istemem.»

«Derais'in tabutun orada bulunduğunu bilmesi gerekir.»

Ama sonra?... Bu hiç bir sorunu çözümlemezdi ki. Belki de tam aksine, işleri daha da karıştırırdı. Tabutunda yatan bir ceset... Peki ama, bu odayı neden Jacques ve Simone'a vermişlerdi acaba?

«Bernard, genç kız öleli uzun zaman olmamış gibi.»

«Evet, her halde bu sabah.»

Gerçi şatonun yeri uzak, yollar karla kaplıydı ve ölüyü almaya ancak yarın gelmeleri olağandı, ama Derais niçin bu konuda hiç bir şey söylememişti? Böyle bir cesetin varlığından haberdar olmaması düşünülemezdi. Hayır, imkânsızdı bu.

«Galiba deli olacağım.»

«Kendine bak, Tanrı aşkına. Şimdi gevşemenin hiç sırası değil.»

«Ama bu gerçek bir ölü değil mi?»

«Ne demek istiyorsun?»

Bunu söyledikten sonra Bernard bir kahkaha attı:

«Bu adam deli, Marthe. Ölülere düşkün bir delilik türü bu.» dedi.

Jacques karısından daha sakin görünüyordu. Simone belki bir paniğe kapılarak kaçmış olabilirdi, ama Jacques kesinlikle ağır bir şakanın kurbanı olduklarım fark ediyordu.

«Gel, Marthe! Gidip bir bakalım.»

Marthe'ınn da korkudan kriz geçirmesi yakındı. Koridorda Bernard'ın biraz önce bıraktığı şamdanın hiç sallanmadan dimdik yükselen alevleri ortalığı biraz olsun aydınlatıyordu.

«Burada da meğerse hiç hava akımı yokmuş.»

Oysa dışarıdaki fırtınanın uğultusu ve duvarlara yansıyan gürültüleri hâlâ duyuluyordu. Bu sesler, yakınlarda bir yerde pencere bulunması ihtimalini kuvvetlendiriyordu. Arkadaşlarının kapısı önüne gelmişlerdi.

«Oh! Bernard...» dedi Marthe.

Hayret! Tabut boştu. Oysa daha birkaç dakika kadar önce içinde genç bir kızın ceseti bulunuyordu... Marthe'nın eli genç adamın kolu üzerinde âdeta kenetlenmişti.

«Bernard!» diyebildi.

Bu kadarı da artık fazlaydı. Hem de çok fazla. Profesör daha fazla ilerlemedi.»

«İyi yürütülen bir oyun bu. Bizimle alay ediyorlar.» dedi yalnızca.

Bu sefer gerçekten bir oyun oynandığından kuşkuşu kalmamıştı. Marthe'nın elinden kurtularak odaya girdi. Hiç kimse yoktu. Fanotmacılık devam ediyordu. Frankeştayn filmleri bundan daha iyi hazırlanamazdı.

Oyunu sahneye koyan her halde Derais olacaktı.

Marthe da Bernard'ın yanına gelmişti. Önlerinde boş tabutun sateni ile, yere dökülmüş birkaç solgun çiçek duruyordu. Çiçekler neredeyse çürümek üzereydiler. Oysa biraz önce genç kızın göğsünde öylesine taze ve güzeldiler ki...

Oyundaki gerekli korku unsurlarına yer verilirken büyük özen gösterildiği anlaşılıyordu. Çevredeki derin sessizlik,

tablonun tamamlayıcısı idi sanki.

«Bernard, korkuyorum.»

«Budala olma. Bu sadece bir şaka. Yarın sabah Derais'i görünce ona iki çift sözüm olacak.»

Bernard öfkeden deh oluyordu. Marthe'nın omzuna sevgi ile vurarak onu rahatlatmaya çalıştı:

«Jacques ile Simone, umarım yollarını bulurlar, haydi biz odamıza gidelim.»

«Bu odada hiç pencere bulunmadığına dikkat ettin mi?»

«Pencere mi?»

Genç adam çabuk bir bakışla odanın her yanını gözden geçirdi:

«Doğru.» dedi.

Bütün çabasına rağmen derin bir iç geçirmesine engel olamamıştı. Sinirleri son derece bozuktu. Çünkü kendisini burada tutuklu gibi hissediyordu. Ne

Derais'in yanına, ne mutfağa ve ne de dışarı giden yolları bilmiyordu.

Mumların esrarlı aydınlığında her şey insana daha uzak görünüyordu, gölgeli ve uzak...

Yeniden Marthe'nın kolunu tutarak koridora doğru yürüdü. Kapının önüne gelir gelmez bir sürprizle karşılaşarak oldukları yerde kaldılar.

Kendi odalarından çıkmakta olan genç bir kız onları görünce şaşırmıştı. On sekiz yaşlarında ancak vardı, yüzü gölgede maskelenmiş gibiydi:

«Nereden geliyorsunuz?»

«Tanrım!» dedi Bernard. «Ben de size aynı şeyi soracaktım.»

«Adım, Djalli.»

Birkaç adım daha atınca koridorun ortasındaki mumların ışığında yüzünün çizgileri epeyce aydınlanmıştı. Bu, biraz önce tabutun içinde gördükleri genç ölünün ta kendisiydi. Marthe’nm bağırmaya bile gücü yoktu, dehşet içinde genç kıza bakarak kekeledi :

«Siz   siz!...»

Sonra kendisini tutmaya çalışan Bernard’a rağmen ileri atıldı ve tıpkı Simone'un yaptığı gibi, ama bu sefer aksi yönde koridorun karanlıklarına doğru hızla koşmaya başladı.

«Bırakın gitsin,» dedi, Djalli. «Nasıl olsa fazla uzaklaşamaz. Köpekler çıktılar.»

«Köpekler mi?»

«Tasalanmayın, ona bir kötülük yapmayacaklar. Ama böyle kaçışına sebep neydi acaba?»

«Neden mi kaçtı diyorsunuz?»

Bernard olduğu yere çivilenmişti. Evet, sanki gizli bir kuvvet kımıldamasına engel oluyordu. Belki korku, belki de bir panik sonucuydu.

«Dinleyin!» diye bağırdı. «Yoksa siz de deli misiniz?»

Genç kızın gülmesini ya da kızmasını bekliyordu. Oysa gayet normal bir tonla:

«Deli mi?» diye karşılık verdi. «Bu da nereden aklınıza geldi?»

«Benimle biraz içeri gelir misiniz, lütfen?»

Ona eliyle arkalarında kalan odayı işaret etmişti:

«Burası benim odam,» dedi genç kız.

«Sizin odanız mı? Ama delinin biri, burayı biraz önce arkadaşlarıma vermişti.»

«Her halde babamdır, benim gelmeyeceğimi düşünmüş olmalı.»

Sonra Bernard’ın arkasından odaya girdi. Tabut onu hiç etkilememişti. Ona sanki bir odanın eşyalarindanmış gibi

baktı. Bernard da kızı inceliyordu. Sigarası sönmüştü, yarım kalan izmariti yeniden yakmak için yanan mumlardan birine doğru eğilirken sordu:

«Gilbert Derais babanız mıdır?»

«Gilbert değil, Tristan.»

Bernard sigarasını yakmıştı. Şimdi kendisini daha iyi hissediyordu. Bir anlamda, her şeyi daha iyi anlayıp öğrenebilmek umuduyla Djalli'yle beraber olmaktan memnundu. Bir an, ne Marthe'nın kaçışını, ne de Jacques ile Simone'un kayboluşlarını pek merak etmediğinin farkına vardı, ama neden?... Bütün bunlar bir oyunun bölümleri idiler ve kendisi her çareye başvurarak olanları anlayıp bu garip yerden kurtulmak istiyordu.

«Şu tabuta bakın.» dedi.

«Evet, ne olacak?»

«Odanızda bulunması sizi şaşırtmıyor mu?»

«Her zaman yatağın altında dururdu, şimdi Guillaume'ı çağırıp onu yerine koydururum.»

Bernard artık şaşırmak istemiyordu, bütün amacı buradan kaçıp kurtulabilmelerini sağlamaktı.»

«Biraz önce bu tabutun içinde bir ölü vardı, gözlerimle gördüm. Hem de garip bir şekilde size benzeyen bir genç kız ölüşüydü,» dedi.

«Arkadaşınızı korkutan da bu olmalı?»

«Evet.»

«Ölülerden her zaman böyle korkar mı?»

«Durup dururken kaybolanlardan evet. Peki ama o ölü ne oldu?»

«Bunu size açıklayamam.»

«Hiç olmazsa kim olduğunu söyleyin.»

«Bunu da belki birkaç gün içinde öğrenirsiniz.»

«Birkaç gün içinde mi?... Ama biz şafakla yola çıkacağız.»

Genç kız ona merakla baktı, sonra gülerek:

«Arkadaşlarınızı bulup bulamayacağınızı bilemem,» dedi.

«Niçin ama?»

«Size yardım etmek istedim, bunun ne dereceye kadar mümkün olacağım bilemem.»

«Ne demek istiyorsunuz?»

«Size yardım için elimden geleni yapacağım.»

«Yani... Arkadaşlarım tehlikedeler mi?»

«Tehlike mi?... yoo... hayır.»

Garip bir şekilde güldü. Bernard karşısındakinin gerçekten güzel, hem de çok güzel bir kız olduğunu fark etmişti. Arkadaşları onun için artık önemlerini kaybetmişlerdi:

«Kaç yaşındasınız?»

«Bilmiyorum, ben sizin zaman hesaplarınızı anlamam. Belki yirmi... hatırlamam gerekir oysa. Her şey öylesine uzak ki. Bir sigara verir misiniz?»

Bernard ona sigara paketini uzattı. Genç kız sigarasını yaktıktan sonra tuvalet masasının önüne oturdu ve kendi kendim uzun uzun incelemeye koyuldu.

«Hiç değişmiyorum.»

«Anlamadım.»

«Hiç, önemli değil. Bu gece niçin buraya gelmiştiniz?»

«Arabamız kar ve fırtına yüzünden yolda kaldı.»

«Arabanız mı? Ah, evet! Zamanla alışmam gerekecek. Peki, ne iş yaparsınız.»

«Üniversite profesörüyüm.»

Sigaraya hiç de alışık olmadığı anlaşılıyordu. Bununla beraber hareketlerim Bernard'a benzetmeye çalışıyordu.

Anlaşılması güçtü, sanki hiç sigara içmemiş de bunu karşısındakine hissettirmek ister gibiydi.

«Demek burada bir ölünün bulunması sizin için olağan bir şey?»

«Ölüler her yerdedir. Gelin, sizin ve dostlarınız için neler yapabileceğimize bakalım. Her şeye rağmen konuklarımıza bir kötülük gelmesini istemem. Sizi yeniden görmek hoşuma gidecek çünkü.»

«Kötülük mü? Yani dostlarımın başına bir kötülük gelebileceğini mi anlatmak istiyorsunuz?»

«Belki size göre bu bir kötülük sayılmaz. Genç arkadaşınız çok güzel bir kadındı.»

«Karım olmadığım nereden biliyorsunuz?»

«Biliyorum.»

Kapıya doğru gideceğine, tuvalet masasının önünde duruyordu.

«Djalli adını nasıl buluyorsunuz? Güzel mi?» diye sordu.

«Evet.»

«Hoşunuza gitti mi?»

«Benimle alay etmekten vaz geçmeyecek misiniz?»

«Alay etmiyorum. Siz anlamıyorsunuz, hepsi o kadar... Aslında anlayacak bir şey de yok ve bütün sıkıntı da işte bundan doğuyor. Ama inanın, bana sizin için... Neyse, her şeyi anlamamak daha iyi... Bütün bunların bir düş olabileceğini aklınıza hiç getirdiniz mi?»

«Bir kâbus demek istiyorsunuz her halde?»

«Onlar için belki... Ama sizin için, hayır. Ben buradayım, Gilbert'den kendinizi sakının.»

«Amcanızdan mı?»

«Evet, sizi almak isteyecektir.»

«Beni almak mı?»

«Buna zorunluyuz... Gelin, sizi odamda saklayacağım.»

«Odanız bu değil miydi?»

«Bir tane daha var.»

«Ya dostlarım ne olacak?»

«Onlarla daha sonra meşgul olacağım.»

Her şey korkunç olmaktan çıkmış, gerçekdışı bir durum almaya başlamıştı. Bernard zihnini birtakım sorularla yormaktan vaz geçti. Djalli pek deliye benzemiyordu. Esrar dolu bir kızdı, ama Gilbert Derais kadar da değil. Güzelliği insana her şeyi unutturabilecek cinstendi. Korkulu oyun giderek yavaş yavaş düşündürücü bir konu halini alıyordu.

Bernard genç kızı izlemeye koyuldu...

YEDİNCİ BÖLÜM

SİMONE kollarını ileriye doğru uzatmış, koridorda deli gibi koşuyordu. Karanlık gerçi tehlikeliydi ama, gözleri çevresini iyice seçecek kadar olmasa bile dönemeçlerde bir duvara çarpmasını önleyecek kadar alışmıştı.

Ne kadar zamandan beri böyle koşuyordu? Bir dakika, belki bir saat. Panik halindeydi. Ama nereye gittiğini, hele bu kaçıştan ne umduğunu kendisi de bilmiyordu. Başlangıçta arkasından birisinin geldiğini duyar gibi olmuştu, bu belki de Jacques'in ayak sesleriydi. Bu düşünce ile birden durdu, boğazı kurumuştu, göğsü hızla inip inip kalkıyordu.

Sonra hiç bir şey duymaz oldu. Kulak kabarttı. Karanlığın içinde hapis gibiydi. Jacques kendisini izlemekten vaz mı geçmişti, yoksa bir tehlike ile karşılaştığı için mi devam edememişti? Bu derin sessizlik Simone için rahatlatıcı mıydı, yoksa korkutucu mu? Bağırmayı, yardım istemeyi aklından geçirdi ama, garip bir sıkıntı bunu engelliyordu.

Birden sağ taraftan bir ses duyar gibi oldu. Kanat çırpmaya benzer bir sesti. Belki de bir yarasa genç kadının çevresinde

uçuyordu, hatta o iğrenç temasım belki de yüzünde duyacaktı. Ya bu çatırtı? Simone duvara kadar çekildi. Elinin altında taş duvarın soğukluğunu duymuştu. Hangi yöne olduğunu kestiremediği birkaç adım attı. Şimdi karanlık koridor ona birtakım varlıklarla dolu gibi geliyordu. Sanki binlerce el kendisine uzanıyordu.

Hareket etmekte olduğu yer iyice daralmış gibiydi. Görmek istiyor, başaramıyordu. Kalbi daha da hızla çarpmaya başladı. Kendi soluğundan bile korkar olmuştu, soluğunun çevresindeki kâbusları uyandıracağından korkuyordu. Hiç bir şey bilemez haldeydi. Duvara sürünerek ilerledi ve bir anda arkasında müthiş bir tehlikenin varlığını sezdi. Geriye dönüp bakamıyordu. Yalmzca durdu, korkudan kesilmiş bacakları artık ilerleyemiyordu. Her an bir temasın dehşeti ile omuzlarını iyice eğmiş, bükülmüştü. «Tanrım!...» diye dua etmeye başladı, sonra gücü ona da yetmez oldu.

Birden kendisini sanki sarmak ister gibi yumuşak bir şeye değdiğini hissetti. Acı bir feryatla dizlerinin üstüne yığıldı. Bu bir perdeydi, kadife bir perde.

Karşıda, yüzünün hizasmda iki fosforlu göz parlıyordu. Artık ne bağırabiliyor, ne de haykırabiliyordu. Hayır, hiç bir şey yapamıyordu. Her şey bitmişti. Gözler oldukları yerde duruyorlardı. Korkunç, ama hareketsizdiler.

Simone duvara iyice yapışmıştı, terin yüzünü ıslattığını fark etti. Herhangi bir çaba için en ufak gücü kalmamıştı. Sol yanında parlayan o iki gözden sonra, iki göz de sağda belirmişti. Her iki çift pırıltı sanki gitgide birbirlerine daha çok yaklaşıyorlardı. Simone kahn soluk sesleri duyuyordu.

«Köpekler!...» diye düşündü. Korkunç hayvanlar. Acaba koridorlarda böyle serbestçe dolaşabiliyorlar mıydı? Ama hiç kımıldamıyorlardı. Simone biraz rahatladı, çünkü kendisi kımıldamadıkça hayvanların kendisine bir kötülük yapmayacaklarını biliyordu.

Gözler kendisine doğru biraz daha yaklaştı. Şimdi soluklarım bacaklarında duyuyordu, sonra ona yavaşça

dokundular. Neden hırlamıyorlardı acaba? Hiç havladıklarını da duymamıştı. Bu sessiz davranışları ile daha da korkunç oluyorlardı.

Bu gürültü de neydi? Çok uzakta... Bir baston ucunu ya da bir ayakkabı topuğunun taşlar üzerinde çıkardığı sese benziyordu. Sonra sol tarafta bir ışık gördü. Ses de gittikçe yaklaşıyordu.

Gözler şimdi kaybolmuştu. Köpekler geleni fark edince uzaklaşmış olmalıydılar. Işık daha da büyüdü ve sonunda koridorun bir bölümünü epeyce aydınlattı. Gelen bir adamdı. Uzun, zayıf. Gilbert mi? Hayır, o değildi. Simene, bunun, şu karşılaşılmaması gereken esrarlı kardeş Tristan olduğunu anlamıştı.

Bu sefer köpeklerin vücutları göründü. Demek biraz önce adama doğru gitmişler, şimdi de onunla beraber yeniden gelmişlerdi. Bu gelen Tristan bile olsa, Simone biraz rahatlamıştı. Dizlerinin üzerinde ve fark edilmemek korkusu ile seslendi:

«Hey, Bayım!»

Kapkara gölge kendisine beş metre kala durdu..

«Kim var orada?»

Bu, 'Gilbert Derais olamazdı... Ses onunkinde» daha acı ifadeli ve inceydi.

«Buradayım.»

Adam ilerledi, kardeşine ne kadar da benziyordu. Aynı elbiseler, aynı küçük sakal. Ama Gilbert’in yüzü ve bakışlarının anlamı bu derece kötü ve alaycı? değildi.

«Burada ne işiniz var?»

«Odamdan kaçtım.»

«Sizi şatoya kim soktu?»

«Therese... Sonra da bir bay bizi ağırladı. Galiba kardeşiniz.

«Gilbert mi?»

«Evet.»

Adam bir kahkaha attı. Ses koridorda garip yankılar yapmıştı. O devam etti:

«Yoksa sizi korkutan o muydu?»

«Hayır. Odamızda... yani bize kalmamız için verilen odada... Kocamla ben... Bir ceset bulduk.»

Adam elindeki lambayı daha da yukarı kaldırarak:

«Bir ceset mi?» dedi, «Gerçekten mi?... Odanız hangisiydi?»

«Bilmem ki karanlıkta tam anlamıyla kayboldum.»

Karşılık vermek için neden bu kadar bekliyordu? Simone'un sözlerine niçin hiç şaşırmamıştı bile? Epeyce sustuktan sonra:

«Sizi Djalli'nin odasına almış olmalılar.» dedi. «Kendisini daha görmedim. Ama asıl şaştığım, Gilbert'in sizleri kabul etmesi.»

«Şatoda oturmuyor musunuz?»

«Bir zamanlar oturmuştum. Uzun zaman önce. 'Sizi odanıza götürmemi ister miydiniz?»

«Oh! hayır! Sadece kocamı bulmak istiyorum.»

«Güzel!» dedi Tristan. «Onu görmeyi ben de çok istiyorum, inanın. Hatta bu konuda belki sizden de fazla sabırsızlanıyorum. Ama şimdi burada Kalmamız doğru değil, çalışma odamda daha rahat olursunuz.»

Gilbert gibi önden gitmiyordu. Kolunu kibar bir hareketle genç kadına doğru uzattı. Bu ise Simone'u oldukça rahatlatmıştı. O ana kadar her şey kendisi için çok şaşırtıcıydı ama, şimdi bütün bunların hızla ve kolay bir açıklığa kavuşacağına inanıyordu.

Koridorlardaki yürüyüş bu sefer daha kısa sürmüştü, köpekler de onları izlemiyorlardı. Geçtikleri yerlerde sık sık, Simone'un renklerini pek seçemediği kalın kadife perdelere

rastlıyorlardı. Duvarlarda da tablolar vardı. Hepsi de ince, uzun ve silah kuşanmış insanların tabloları idi.

Sîmone’un içi rahatlamıştı, şimdi dehşet anla(rina sarar gibiydi. Kadınlar hep mantıksız olur, çabucak unuturlardı zaten. Tabloları işaret ederek:

«Atalarınız mı?» diye sordu.

«Evet ve hayır...»

Falcılara özgü bir karşılık verirken Tristan garip garip de gülmüştü. Biraz sonra durdular. Adam bir kapıyı açtı ve genç kadının girmesi için yana çekildi. Girdikleri oda sıcak ve sevimliydi. Burası çalışma odası olabileceği gibi, kütüphane de olabilirdi. Sayısız kitapların sıralandığı raflar altında duvarlar hemen hemen kayboluyordu. Kocaman bir şöminede iri kütükler yanmaktaydı. Ortada yüksek arkalıklı üç koltuk duruyordu. Yerde kalın ve değerli oldukları anlaşılan halılar vardı. Odanın sonunda ve sağ tarafta, geniş bir büro ve onun da üstünde çok sayıda kâğıt ve kitaplar bulunuyordu. Simone u en çok şaşırtan büyük ve gümüşten bir mürekkepliğe batırılmış olan kaz tüyünden kalem olmuştu. Tristan Derais, her halde yazılarını böyle bir kaz tüyü ile yazmıyordu!..

Şaşkınlığını ifade edecek vakit bulamadı, Tristan kapıyı kapadıktan sonra kendisini şöminenin önüne götürerek oturmasım söyledi.

«Eğer kocanız da sizi koridorlarda aramaya başlarsa, kendisiyle çok geçmeden karşılaşırız. Köpekler onu buraya kadar getirirler.»

«Bir kötülük yapmazlar ya?»

«Bundan hiç kuşkunuz olmasın.»

«Köpekleriniz niçin hiç havlamazlar?»

«Bu pek gerekli değil de ondan. Bir şeyler almak ister miydiniz?»

«Buna gerçekten ihtiyacım var. Ama, daha önce bir şey sormak istiyorum. Şatoya girdiğimizden haberiniz olmadığına göre, beni koridorda görünce epeyce şaşırmış olmalısınız.»

«Hayır, şaşırmadım...»

Uzun bacaklı küçük bir servis arabasını getirerek Simone'un koltuğunun yanına koydu, sonra bir tepsi içinde üç adet çok zarif kristal kadehle, uzun boyunlu bir sürahi getirdi.

«Şaşırmadım,» diye tekrar etti ve devamla:

«Bekliyordum... sizi değilse bile her an yabancı biriyle karşılaşacağımı biliyor ve bekliyordum, çünkü uyanmıştım. Burada kocanızla beraber mi bulunuyorsunuz?»

«İki de arkadaş var. Benim adım Bayan Riviere. Kocam mühendistir. Bernard Ligniere ile Marthe Duval isimli iki arkadaş da bizimle beraberler. Bernard da profesördür.»

Tristan onun kadehini doldurdu. Genç kadın bir kere daha çevresindeki şeylerin ne kadar modası geçmiş eşyalar olduğunu düşündü. Gerçi eski eşya meraklısı birçok amatör dostları vardı ama, onlar her şeye rağmen modern konforlarım ihmal etmeyen kimselerdi. Burada ise tek bir modern eşya yoktu ve yine de bu olağanüstü mükemmellik insana gerçekten garip bir şaşkınlık veriyordu.

Ayrıca, daha hiç bir şey de aydınlanmış değildi. Yakınlarda ve şatonun içinde bir ölü vardı; tabutu yatağın altına itilmiş genç bir ölü. Üstelik bunu Tristan'a söylediği zaman, adam hiç garipsemeden karşılık vermişti: «Bir ölü mü, gerçekten mi? Her halde Djalli'nin odası olacak, onu daha görmedim.» Bu karşılıklar hiç de bir şey ifade etmiyor ve genç kadının zihnnideki kuşkulara çözüm getirmiyordu.

«Djallî kim?»

«Kızım.»

«Kızınız mı? Yani siz... demin gördüğüm ölünün... kızınız olduğunu mu söylemek istiyorsunuz?»

«Genç bir kız ceseti demiştiniz, değil mi?»

«Evet.»

«O halde Albertine olamaz... Benim asıl anlayamadığım, Gilbert'in tutumu. Yapması gereken bu değildi...»

«Onu hiç görmediğiniz doğru mu? Bize öyle söylemişlerdi de...»

«Evet, doğru.» Doldurduğu kadehi Simone'a uzatarak devam etti: «içiniz ve ne kadar geç öğrenirseniz sizin için o kadar iyi olacak, birtakım şeyleri öğrenmek için acele etmeyiniz.»

«Ne demek istiyorsunuz?»

«Kocanızın gelmesini bekleyin. O zaman içinde bulunduğunuz durumu daha da iyi anlayacağınızdan eminim.»

«Biz... Ama sabahın ilk saatlarında buradan gitmek zorundayız.»

«Hiç bitmeyen geceler de vardır.»

Simone ayağa kalktı, içine yeniden korku dolmuştu. Gittikçe daha belirgin hale gelen bir tehdidin korkusu. Tristan sanki yüzünden bir maskeyi atmıştı. Güldü:

«Ama her şeye rağmen yeniden koridorlardaki maceranıza dönmek isterseniz size engel olmam.»

Hayır hayır. Bu daha kötü olurdu. Şimdi hiç olmazsa Jacques ile buluşma umudu vardı. Birlikte daha güçlü olabilirlerdi. Tristan zararsız duruma getirilinceye kadar karşı koyulmaması gereken bir deliydi. Bunu da yalnız Jacques başarabilirdi. Simone kendisini gülmeye zorlayarak yerine oturdu. Bir deliye en tehlikeli davranış şiddetti. Oysa Tristan sakin görünüyordu. Simone göz ucuyla sürahiye baktı; bir saldırı karşısında kalırsa onu silah olarak kullanmayı aklına koymuştu. Öyle durumlarda kendisini savunabilecek kadar sportmen yapılıydı.

Koridorlardaki köpekler ise, efendilerinden daha tehlikeliydiler.

Derais hiç bir şey söylemedi, küçük yudumlarla kadehini boşaltırken düşünceli gözlerle şömineye doğru bakıyordu.

Kardeşine hem çok benziyor, hem de hiç benzemiyordu. İki kardeş acaba niçin bu kadar eski bir dekor içinde yaşamayı tercih ediyorlardı?

«Bay Tristan, eski eşya sever misiniz?»

Başını kaldırdı:

«Hayır, özel bir tutkum yok. Aslında bu da sizin bilmemeniz gereken konular arasında bulunuyor... Birkaç gün içinde her şey modernleşecektir.»

«Birkaç gün içinde mi? Peki bu imkân vardı da, neden daha önce yapmadınız?»

«Sizin gelmeniz gerekti de ondan... Siz ya da herhangi başka biri... Çünkü her zaman yerimizi alacak birileri bulunur.»

«Yerinizi almak mı?...»

«Hayat ve ölüm sürekli bir değişiklikten ibarettir... Ah, işte kocanız da geliyor.»

Nereden bilmişti? Her halde bir ses duymuş olacaktı. Yerinden kalkarak kapıyı açmaya gitti.

«Acaba karımı?...»

«Buyurun, içeri girin lütfen, karınız burada...»

« Simone...»

Jacques odanın içine doğru yürüdü. Simone da aynı anda kalkmış ve ona doğru koşmuştu. Tristan kapıyı kapadı.

Ancak bu sefer köpekler de içeri girmişlerdi. Sessizce ateşin önüne uzandılar.

«Seni buraya köpekler mi getirdi?»

«Evet.»

Jacques, Tristan Derais’e doğru döndü:

«Sizden açıklama bekliyorum, Bayım. Bizi niçin bu kabuslu havada yaşatmakta ısrar ettiğinizi öğrenebilir miyim?»

«Sizler, kâbusunuzu kendinizle birlikte taşıyorsunuz.» Sonra gülerek devam etti: «Sizi rahatsız eden şey, hep şu ölüm korkusu. Anlayamadığınız şey de yine ölümün ta kendisi.»

«Ölüm mü?»

«Evet her an ona yaklaştığınız... Onunla neredeyse dost olacağınız halde, sırrını bilemiyorsunuz. Oysa çevrenizdeki hep o...»

«Artık can sıkıcı olmaya başlayan bu şakayı sürdürmekten vaz geçin, rica ederim.»

«Ama bu bir şaka değil, Bay Jacques!»

Tristan konuşurken aynı zamanda bürosunun arkasındaki yerini almıştı.

«Sîzler buraya, bizim hayata yeniden adım atmamızı sağlamak için geldiniz. Son yaşadığım devir Restorasyon’a rastlamıştı. Şimdi siz bizim ölümdeki yerimizi alırken, biz de sizin hayattaki yerinizi alacağız; denge böylece sağlanmış olacak.»

«Delirmişsiniz...»

«Delilik hakkında ne biliyorsunuz? Delilere daha ziyade, ölüler arasında rastlandığını hiç düşündünüz mü?»

Jacques bu sözleri gülünç bulmuştu. Karısına gülerek göz kırptı. Gerçekten de bu açıdan bakılınca ortada korkulacak şey kalmıyordu, Tristan ise kendi söylediklerine önce kendi inanmış görünüyordu, bu da onlara göre tam bir delilik belirtisi idi.

Tristan genç adamın aklından geçenleri okumuş gibi devam etti:

«Havlamayan köpekleri görüyorsunuz. Ya aradan geçen bunca zamana rağmen çürümeyen cesedi? Evet, Djalli öleli

bir asırdan fazla oluyor... Eskimeyen ve bozulmayan eşyalara ne dersiniz? Onlar da bizim zamanlarımızdandır. Mısırlıların ölülerle beraber, hayat için gerekli bütün malzemeyi birlikte gömdüklerini hatırlar mısınız? Onlar gerçeği belki tam anlamı ile kavrayamıyorlar, ama hissediyorlardı. Çıkış kapısını bulabilirseniz, sizler de yeniden hayata dönebilirsiniz. Ölüm, sonu olmayan bir lâbirenttir... Sizler artık canlılardan değilsiniz. Yerinize onların arasına ben katılacağım. Hem de sizin görüntünüzle.»

Tristan, Simone'un tepeden tırnağa ürperdiğini fark etmişti:

«Korkmayınız,» dedi. «Ölümde korkulacak hiç bir şey yoktur. Yalnızca derin bir uyku. Hem de ben sizi zorlamadan bekleyeceğim. Kendiliğinizden bana geleceksiniz. Çünkü bu durumunuzda kalmaya gücünüz yetmeyecek; çevrenizdeki hiç bir şeyin yaş şamadığı bîr ortamda buna gerçekten imkân yok değil mi?»

Jacques omuzlarını silkti:

«Bize bir şamdan verir misiniz? Mutfakta sabahlamak istiyoruz.»

«Hay hay. İstediğinizi alabilirsiniz. Bir daha söylüyorum. Köpeklerden size hiç kötülük gelmeyecektir. Şimdi gidin. Sonra nasıl olsa geleceksiniz. Benim acelem yok. Çünkü kesinlikle geleceksiniz. Yıllarca da yürümek zorunda kalsanız, bu odaya rahatça dönebilirsiniz, şu andan itibaren sizler artık bana aitsiniz.»

Mühendis karşılık vermedi. Her şeye rağmen Tristan onu da etkilemişti. Bu, tanımını yapamadığı bir duyguydu. Bir şamdan alarak:

«Gel, Simone!» dedi.

Onlar kapıya doğru yönelirken Tristan kımıldamadan duruyordu.

«İhtiyacınız olduğu sürece şamdanınızdaki mumlar bitmeyecektir. Çünkü burada zaman yalnızca bir görüntü, bir

duyuştur. Ne yaparsanız yapınız güneş yarın sabah doğacaktır »

«Bundan aslında hiç kuşkum yoktu.»

«Ama güneş doğmadan önce şu gördüğünüz kütüphanedeki binlerce kitabı rahat rahat okuyabilir, hepsinin içindekileri öğrenebilirsiniz.»

Jacques karısını kolundan tutarak çıktı. Koridorda daha on adım kadar ilerlemişlerdi ki, Tristan’ m vahşî kahkahası ile irkildiler. Artık hür insanlar olmadıkları gerçeğini kavramış bulunuyordu.

Konuşmadan ilerlediler. Konuşmak neye yarardı ki? Tristan’ın bütün söyledikleri ya doğru ya da gerçekdışı idi. Ama onun azılı bir deli olduğu gerçekti. Aksi düşünülemezdi bile. Ölüler arasında yaşamak! Saçma ve korkunçtu doğrusu.

Jacques omuzlarını silkti. Yürüdükleri halde ellerindeki mumların alevi dimdik yükseliyordu. Oysa şatoya ilk girdiklerinde ihtiyar Therese, elindeki mumun alevini eliyle rüzgârdan korumak gereğini duymuştu. Şimdi sanki bambaşka bir yerde idiler, evet, alevler kımıldamıyordu...

SEKİZİNCİ BÖLÜM

MARTHE, kısa bir süre sonra koşmaktan vaz geçip durmuş, hatta geriye dönmeye karar vermişti. Arkasında sonsuz bir karanlık uzanıyordu. Ama o yine de Bernard’ın, koridorun ortasına koymuş olduğu mumların ışığını bulacağından umutluydu. «Farkına varmadan yolu şaşırmış olacağım» diye düşündü.

Gözleri karanlığa çabuk alışmıştı. Şimdi duvarları belli belirsiz seçiliyordu, ama bu kadarı bile yolunu bulabilmesine yeterliydi. Genç kadın koridorlarda yuvarlanıp gidiyordu.

«Ne kadar budalayım,» derken, olanları anlamaya çalışıyordu. Ama düşünme yeteneği kalmamıştı. Daha

doğrusu, zihnini toplayabilmek için bir yardımcıya ihtiyacı vardı ve bundan yoksundu. Şu halde en iyisi geriye dönmekti.

Önünde uzayan karanlık sanki arkasından yeniden kapanıyor ve onu içine hapsediyordu. Zaman zaman sağ yanında kadife perdelere rastlıyordu. Onlara dokunsa mıydı? Bir pencere belki de yönünü bulmasını kolaylaştırabilirdi. Hem sonra, dışarının temiz havası ona dayanma gücü de verebilirdi.

Marthe için asıl kötü olan, çevresindeki kesin hareketsizlikti. Bir koridor böylesine sonsuz ve uzun olamazdı. Onu en çok kuşkulandıran dai artık azaldığını fark ettiği mantığı ile düşünmekte çektiği güçlüktü. ‘Harekete geçmek, bir şeyler yapmak gerek,’ diye düşünmeye çalışıyordu.

Koridor boyunca ilerlemeye devam etti. İradesi kalmamıştı. Gelirken bu kadar uzun yürüdüğünü hatırlamıyordu. Olsa olsa koridorları şaşırmış olabilirdi.

Derken, bir şey dikkatini çekti: Geriye dönmeye karar verdikten sonra hep dosdoğru yürümüştü. Sağa ya da sola sapan bir koridor görmemişti, o halde?.. Mantıksızlık. Evet, tam anlamı ile mantıksız bir şey vardı ortada: A noktasından B noktasına giden bir kimse, aynı yoldan geri dönerse C noktasına varamazdı.

Ne akıl ve ne de çözümyolu kalmıştı. Gerekli olan tek şey, bir pencere açarak şiddetli soğuğun etkisini duymaktı. Genç kadın üşümüyor; aksine, sıcaktan boğulacak gibi oluyordu. Oysa soğuk bir kış gecesi içinde, taş duvarlarla çevrili bir koridorun ortasında bulunuyordu.

Sağda gördüğü kalın, kadife perdelerden birinin yanına giderek onu kaldırdı. Perde, sandığı gibi bir pencereyi değil, bir camlı kapıyı örtüyordu.

‘Gün neredeyse doğacak,’ diye düşündü. Günle beraber bütün bu sıkıntılardan da kurtulacaklardı. Kapı kilitli de olsa, onu açmayı başaramasa da önemi yoktu. Yalnızca perdeyi

kaldırarak da kapının camından güneşin doğuşunu seyredebilirdi. Bir anda sevinçten bağırmak geldi içinden.

Kapı kapalı değildi. Hafif bir itmeyle açılıverdi. Rüzgâr susmuş, fırtına dinmişti. Ortalık daha aydınlık değildi ama bu kadarcık değişiklikle karşılaşmak Marthe'yı rahatlatmaya yetmişti. Kapı yüksek duvarlarla çevrili, oldukça geniş bir bahçeye açılıyordu. Karanlıkta zor da olsa küçük, bodur ağaçlar seçilebiliyordu. Bahçe ise, daha çok bir yıkıntıyı andırıyordu.

Pudra gibi ince bir kar tabakası yeri halı gibi kaplamıştı. Oysa gecenin ilk saatlarmda taneler oldukça iri düşmüştü. Bu yüzden bahçedeki kar tabakasının daha da kalın olması gerekirdi.

Yıkıntıya da benzese, bu bahçe koridorların korkulu monotonluluğunu unutturmuştu. Marthe ileriye birkaç adım atarak ciğerlerini hava ile doldurdu.

Yaklaşık olarak iki metre genişliğindeki bir kaldırımdan sonra zemin hafifçe meyilleniyordu. Çok hafif bir inişti bu. Sonra küçük bir yol başlıyordu. Marthe o yolda ilerlemeye koyuldu. Ama dışarıda bulunduğu halde üşümemesine şaşıyordu. Kar her şeyi kaplamıştı, bahçe çok sayıda kardan şekillerle dolmuştu.

Dar yol bu heykelciklerin arasından kıvrılarak uzanıyordu. Marthe, yönünü kestirmeye, geriye doğru bakarak şatoda ışıklı bir pencere görmeye çalıştı. Ama sessiz ve karanlık duvarlardan başka bir şey görmemişti. Gözlerini yukarı kaldırdığı zaman pırıl pırıl olması gereken gökyüzünü görememesine de çok şaşırdı.

«Tanrım! Burası bir mezarlık!»

Ölümün böylesine yakınında bulunduğu için genç kadın birden korkuyla ürperdi. Ağaçların gölgeleri şimdi daha da dehşet vericiydi. Nereye kaçabilirdi.

Korku ile çevresine bakındı. Her şey bir anda yeniden esrara bürünmüştü. İrkilerek sıçradı. Bir gölge kımıldamış ve

mezarların arasından süzülmeye başlamıştı.

«Kim var orada?» diye bağırdı.

Karanlık sesini sanki boğmuştu. 'Gölge ilerlemeye devam etti. Bu bir kadındı. Üzerinde beyaz bir kefen dalgalanıyordu. Marthe donup kaldı. Olduğu yerden kımıldayamıyor, kaçacak gücü bir türlü bacaklarında bulamıyordu. Kalbi yerinden fırlayacakmış gibi çarpmaya başladı. Beyaz şekil genç kadının önüne gelince durdu. Bu, Bernard ve Marthe'ya verilen odadaki tabloda gördükleri kadına benziyordu. Genç olanına değil, daha yaşlıca olan İkincisine:

«Sizi bekliyordum!» dedi, fısıltıyla.

Yumuşak bir sesle ağır ağır konuşuyordu.

«Beni mi bekliyordunuz?»

«Hem de çok uzun zamandan beri... Adım Albertine. Geliniz!»

Marthe'yı kolundan hafifçe tutarak mezarlığın içine doğru götürdü. Duvara bitişik, alçak bir yapıya doğru ağır adımlarla yürüyorlardı. Marthe gerçekten korktuğu için mi, yoksa dehşetten büsbütün hissizleştiğinden mi böyle davrandığını kestiremiyordu.

«Beni nereye götürüyorsunuz?» diye sordu.

«Kiliseye.»

«Siz Bayan Derais misiniz?»

«Şimdilik, evet!»

Neden üstünde yalnızca beyaz, ince bir örtü vardı böyle? Gecenin bu ileri vaktinde mezarlıkta bir kadının ne işi olabilirdi?.. Kilisenin kapısı sessizce açıldı, içeride oturacak sıra yoktu, mihrap samanla kaplıydı.

«Buraya ne için geldik? Beni Bernard'ın yanına ya da mutfağa götürün, lütfen!»

Albertine ona şaşkın şaşkın baktı:

«Ama değişmeleri her zaman burada yaparız.»

«Hangi değişmeler? Ne demek istediğinizi anlamıyorum.»

Kadın tatlı tatlı gülüyordu:

«Değişme işte...» dedi. «Arkadaşlarınız da buraya gelecekler.» Ben yalnızca ötekilerinden daha sabırsız davrandım, o kadar. Acele etmem gerekti, nedenini bilmem ama, hep böyleyimdir.»

«Sözlerinizden hâlâ hiçbir şey anlamıyorum.»

«Önemi yok. Ama açıklama yapamam. Bunu ancak Tristan yapar. Bana sorarsanız, bu gerçekten gereksiz bir şey.»

Sonra kızı kilisenin sonuna doğru götürdü. Eski bir günah çıkarma yerinin arkasında küçük bir kapı açılıyordu. Marthe seri bir hareketle kolunu bu garip yol arakdaşmın elinden kurtardı:

«Sizi daha fazla izlemek istemiyorum.»

«Ama bunu yapmanız zorunlu.»

Albertine onunla, sanki küçük bir çocuğa öğüt verirmiş gibi konuşuyordu:

«Bakın, sizin buraya geldiğinizi bana haber veren olmadı, yine de bunun hiç önemi yok. 'Görüyorsunuz ki kendi kendime buluyorum.»

«Neyi haber vermeleri gerekiyordu?»

«Bunu söylememem belki daha iyi olur.»

«Kuzum, bu evde neler oluyor böyle?»

«Haklısınız, olanları normal kabul edeceğinizi hiç sanmam.»

Niçin bağıramıyor, çırpınamıyor, kaçmak için çaba gösteremiyordu? Sıkıntısının asıl nedeni işte buydu.

Albertine Derais ona yalnızca baktı, hiç bir sabırsızlık göstermeden:

«Sizi zorlayamam, buna hakkım yok,» dedi. «Bunu kendiliğinizden kabul etmelisiniz. İsteyerek gelmenizi beklemek zorundayım. Ben yalnızca kendim için vaktin geldiğini düşünmüştüm.»

«Ne vakti?»

«Demek mezarlığın kapısını bir rastlantı sonucu açtınız?»

«Evet....

«Ama kapıyı bir daha bulamayacaksınız.»

«Beni kapıya götürün »

«Hayır. Sizden bütün istediğim, dayanma gücünüz tükenince yeniden bana dönmenizdir. Burada bekleyeceğim ve mutlaka döneceksiniz. Sizi bir başkası almak istese bile...»

«Bir başkası mı?»

«Gelin, bakın!»

Onu kilisenin pencerelerinden birine doğru götürdü ve hiç gürültü etmemeye çaba göstererek yavaşça açtı. İçeride birtakım gölgeler vardı. Hepsinin üzeri kefenliydi. Esrarlı bir hareket halinde idiler. Tıpkı büyücüler ya da hayaletler balosu gibi bir şeydi bu. Marthe saçlarının diken diken olduğunu hsisetti, olduğu yerde sallanmaya başlamıştı.

«Sakın bağırmayın, hiç bir şey de söylemeyin.»

«Kim bunlar?»

«Onları uyandırdınız, geceleri bir canlı mezarlıktan geçerse uyanırlar.»

«Canlı biri mi? Yani... Demek istiyorsunuz ki.»

Albertine gülümseyerek pencereyi kapattı:

«Onların yanına gidebilirsiniz, sizi umutla bekliyorlar.»

«Hayır.»

«Yanınızda olduğum sürece buraya gelemezler.»

«O halde ne olur, beni yalnız bırakmayın.»

Kadın hafifçe eğilerek ona teşekkür etti:

«Saatim gelince gitmem gerekecek ama.»

«Ne saati?»

«Beni kutsal odaya kadar izlerseniz, belki...»

Marthe’nın alnı terle kaplanmıştı, gözleri dehşetle büyüdü:

«Hayır, ölüler dirilmezler. Demek bunlar ölü değil»

Albertine vahşî bir kahkaha attı.

«O halde siz de onların oyunlarına katılın. Dinleyin bakın şarkı söylüyorlar.»

Bu şarkı değil iniltili, acıklı bir yakarıştı. Marthe kendi kendine mırıldandı:

«Ölü olsalar kemiklerinin sesi duyulurdu.»

Albertine kızın söylediğini duydu.

«Neden? Yoksa Saint Saens’ın «iskeletlerin dansı»nı mı hatırladınız?»

Albertine Derais, Henri Cazalis'in şiirini okumaya başladı. Bu şnri hiç kimse onun gibi okuyamazdı. Bir yerinde şair:

«Dansçıların kemiklerinin sesi her yandan duyulur,» diyordu.

Şüri okumayı bitirdiği zaman bütün mezarlığı kaplayan bir kahkaha attı.

«Şair ölüm hakkında ne biüyordu? Dıştan görünüşte çürümeye bırakılmış bir vücut, hepsi bu. Sizler ölümden ancak bunu anlarsınız. Şu halde siz bir canlı için iki bin ölünün pusuda beklediğini bilmiyorsunuz? Onlar sizi her gece gözetlerler. Ellerini uzatıp sessizce yalvarırlar. Her an onlarla temas halinde olduğunuzu bilmelisiniz. Geceleri korktuğunuz zaman biliniz ki, bir ölü sizin yerinize geçmek istiyor. Açıklanamayan bütün korkuların nedeni ölülerdir. Onlar her zaman, her yerde vardır. Ve sizlerin ilk zayıf anınızda cisim halinde varlığınıza sahip çıkacaklardır. Benim de bütün istediğim bu. Sonra yarın sizinkilerin yanma döneceksiniz.»

Marthe sevinçle haykırdı:

«Dönecek miyim?»

«Hiç kimse, hiç bir şeyden kuşkulanmayacak. Gelin...»

DOKUZUNCU BÖLÜM

«NE ZAMANDAN beri yürüyoruz? »

«Bilmiyorum.»

Beşer metrede bir sıralanmış pencere perdeleri ile, hep aynı koridor uzayıp gidiyordu. Perdelerden birkaçını kaldırarak altlarındaki pencereleri açmak isteyen Jacques, bunu başaramayınca vazgeçmişti. Odalarına gidecek yolu bir türlü bulamıyorlardı. Oysa, Tristan Derais'in odasına gitmek isteseler bunun çok kolay olacağım hissediyorlardı.

Bütün bu uzun yürüyüşe rağmen hiç yorulmamışlardı. Ne soğuğu ne de sıcağı duymuyorlardı. Yürümeleri süresince köpekler tarafından izlendiklerini fark etmişlerdi. Simone:

«Köpekler bizi götürecekler,» dedi.

«Evet.»

«Tabiî Trista'nm yanına... Akıllarından geçen buydu. Garip bir durumdaydilar; hem kacmayi duşünüyorlar, hem de bunu gerektirecek bir tehlike sezmiyorlardı.

«Yürümeye başlayalı ne kadar oluyor?»

Kendi kendilerine, çok zamandan beri yürüdüklerini söylemeye bile cesaret edemiyorlardı. Derais onlara, «Zaman burada sadece bir görüntüden ibarettir,» dememiş miydi? Demek yalan söylememişti. Şu halde kendilerini çevreleyen her şey ölümden bir parçaydı.

Simone çaresizlikten ağlamaya başladı. Jacques ise onu avutmak için durma gereğini duymamıştı. O sırada koridorda iniltilerin meydana getirdiği bir uğultu duyulmaya başladı.

«Jacques...»

«Buraya gel.»

Jacques onu sürüklercesine çekerken bir yandan da adımlarını hızlandırıyordu. Uğultu gitgide büyüyor, düzenli bir hal alarak onları izliyordu. Simone’ un göz yaşları yanaklarından süzülüyor ve genç kadın geriye doğru her bakışında, korkunç burunları ile köpekleri karşısında buluyordu.

Sürüp giden inilti... köpekler... Gürültüye şimdi bir de zincir sesleri, gıcırtılar... Gülme sesleri karışmıştı. Simone haykırarak Jacques’in koluna sıkıca asıldı ve onu durmaya zorladı.

«Orada...»

«Ne orada?... Ben bir şey görmüyorum.»

«Nasıl olur?.. Orada... Bizi bekliyorlar...»

Köpekler yanlarına gelerek durmuşlardı.

«Bir şey göremiyorum Simone ?»

«Şimdi kayboldu, ama bir görüntü olduğuna yemin ederim.»

«Ne görüntüsü?»

«Bir adam.»

«Şimdi yok mu oldu?»

Karısı acaba hayal mi görüyordu? Kendisinin göremediği bir şeyi gerçekten görmüş olabilir miydi? Gürültüler, giderek gök gürültüsünü andırmaya başlamıştı. Jacques alnını buz gibi bir ter tabakasının kapladığım hissetti:

«Kendimize hâkim olmamız, korkularımızı yenmemiz gerek. Yoksa uzun zaman dayanamayız.»

«Senin hâlâ bir umudun var mı?»

Simone:

«Buradan çıkabileceğimizi gerçekten umuyor musun?» Sinirli sinirli gülerek ekledi; «Bunun mümkün olmadığını sen de pekâlâ biliyorsun.

Jacques karşılık vermedi. Hem destek olmak için hem de korumak amacıyle karısını koluyle sardı.

«Jacques, buna eğer inaıısaydın bir karşıhk verirdin. O halde bütün çabalarımızın ne yararı var... Niçin daha çok yürüyelim? Hem ben çok yoruldum... Yürüyemeyecek kadar çok...»

«Simone.»

«Kızma, ne olur.»

«Kendini böyle bırakmamalısın.»

«Derais’in söylediklerini hatırla...»

«Bu kadar çabuk teslim olamayız.»

«Her şeyin daha da korkunç bir duruma girmesi için mi?»

«Fakat sevgilim, görüyorsun ki görünürde kimseler yok... Hem herhangi bir tehüke altında da değiliz...

«Hiç kimse yok mu?.. Bu daha da korkunç bir şey.»

Oysa, koridoru dolduran esrarlı varlıkları Jacques da hissediyordu. Görünmeyen, fakat iğrenç varlıklar... Neden iğrenç olduğunu bilmiyorlar ama bunu hissediyorlardı. Her ikisi de donup kalmış, aynı korku ikisini birbirine sanki yapıştırmıştı.

Simone:

«Kaybolduk.» diye mırıldandı.

«Hayır, göreceksin en kısa zamanda buradan çıkacağız.»

Jacques bu söylediğine kendisi bile inanmıyordu.

«Jacques... Köpekleri izleyelim...»

«İstemiyorum... Hatta birisini görmüş olsan bile.»

«İzleyelim onları... Gördüğüm bir hayal de olsa önemi yok... Artık gücüm kalmadı aslında, sen de benden farklı bir durumda değilsin... Biz artık ölüme aitiz.»

«Delisin sen!»

Köpekler bekliyorlardı. Simone birdenbire diz çökerek en yakınında bulunanın boynundan tuttu.

«Bize kötülük yapmadıkları gerçek.»

«Derais bana, güçleri olmadığını söylemişti.»

Bundan emin olmak istiyorlardı. Jacques birden öfkeyle elindeki şamdanı yanındaki köpeğe hızla vurarak onu yakmak istedi. Köpek hiç ses çıkarmadan sinerek birkaç adım geri çekildi.

«Jacques, görüyorsun ki ne yapsan yararsız.»

Hayır, o bunu kabul etmiyordu. Aynı hızla bir kere de öteki köpeğe vurdu. Köpek, Simone'un elinden kurtularak arkadaşının yanına çekildi. Genç kadın yere yuvarlanırken, mumlar da sönmüştü... Şimdi tam anlamıyle yemden karanlığın ortasmdaydılar ve aynı anda Derais'ın vahşî kahkahasını yakınlarında duydular.

«O orada... Demin gördüğüm, işte o idi.»

Ancak, Derais böyle gidebilirdi.

«Korkma... Hem onun yanımızda olması daha iyi. Şimdi, bizi odamıza götürmesini isteyeceğim.»

«Bunu yapmayacağını pekâlâ biliyorsun.»

«Zorla kabul ettiririm.»

Karanlık şimdi daha az yoğundu. Köpekler yürümeye başladüar. Jacques ile Simone ise, sanki bunu bekliyormuş gibi onları izlemeye koyuldu.

«Gidiyoruz!»

«Evet ama, unutma... Kendimizi bırakmayacağız,»

«Hiç umudum yok.»

Biraz sonra aile tablolarının bulunduğu galeriye gelmişlerdi. Tristan'ın kapısının önündeydiler. Köpekler onların önüne geçerek soluk soluğa kapıya yaklaştılar. O sırada kan koca, arkalarında koşan ayak sesleri duydular. Gelen öteki Derais'ydi: Gilbert. Yanlarına gelince hafifçe soluyarak:

«Sizi arıyordum... Neredeydiniz?» diye sordu.

Sonra kardeşinin çalışma odasının kapısına bakarak ekledi:

«Tristan mı?...»

«Evet.»

«Odanızda neler oldu?»

«Bir ceset bulduk... Meğerse ceset değilmiş...»

‘Gilbert Derais gülmekle yetindi, sonra:

«Şimdi Tristan’ın yanına mı gidiyorsunuz?»

«Evet.»

«Size her şeyi anlattı mı?»

«Bir sürü saçmalıklar anlattı... Delinin biri...»

«Belki... Ama yine de onun odasına girmeyin... Sizi kollayacağından kuşkulanmalıydım. Benimle gelin.

Gilbert Derais’nin varlığı onlara bir çeşit umut vermişti, onu bir son saniye şansı olarak kabul etmişler ve hiç düşünmeden izlemeye koyulmuşlardı.

Her şey açıklanması mümkün olmayan mantıksızlıklar içinde sürüp gidiyordu. Derais elinde şamdan olmadığı halde uzun ve çabuk adımlarla koridorda ilerliyordu. Onlar da bu şekilde karanlıktan tedirgin olmuyor ve Derais’yi izlemekte güçlük çekmiyorlardı.

Tam anlamıyle kötü bir düş... İnsanın yüreği çarparak korkuyla uyandığı düşler gibi... Jacques, Gilbert’in de bir ölü olup olmadığını düşünüyor, bunu kabul etmenin, saçmalıktan da öte, delilik olacağını biliyordu. Aslında zaman geçtikçe her şey öneminden ve bilinmezliğinden kaybediyordu. Simone ise, artık kendi kendine soru sormayı da bırakmış, bir uyurgezer otomatlığma bürünmüştü.

Biraz önce köpekleri izlerken duydukları iniltiler ve haykırışlar şimdi daha da yoğunlaşmıştı. Ama bunu artık önemsemiyorlardı. Ne düşüneceklerini, neyi kabul

edeceklerini, ne umacakları ve nasıl davranmaları gerektiğim bilmiyorlardı.

Derais birden durdu:

«Bu seslerden etkilenmeyiniz.» Sonra bir perde kaldırarak altındaki kapıyı açtı. «Şimdi arkamda kalın ve korkmayın...»

Biraz önceki kaynaşmanın birden kesildiği bir mezarlığa gelmişlerdi. Duydukları seslerin hepsinin buradan geldiği anlaşılıyordu. Simone ve Jacques, mezarlığın ortasında beyaz kefenli bir kalabalık gördüler. Mezarlık baştanbaşa solgun ve pırıltısız bir ışıkla aydınlanmıştı.. Bütün mezarlar çürümüş, açılmış ve boştu...

Simone bir korku çığlığı attı. Bu kadarına dayanamazdı. Kafatası çatlayacak gibi oluyordu. Bütün vücudu diken diken olmuştu. Nereye olursa olsun, koşmak, kaçmak geriye dönmek istiyordu. Fakat bu imkânsızdı. Bakışları garip bir şekilde sabitleşen kocasının yanında, sürüklenircesine yürümeye devam etti.

Derais kalabalığa doğru yürüyerek:

«Yol açın!» diye bağırdı.

Açıldılar... Haykırmaya başlamışlardı, biraz önçeki vahşî ve yürek paralayıcı inilti yeniden yükselmeye başlamıştı. Derais:

«Size dokunmazlar, korkmayın, buna hakları yok...» dedi.

Simone:

‘Şimdi şuracığa düşeceğim ve bunlar beni paralayacaklar,’ diye düşündü.

Fakat hayır. Açılan yoldan sağ salim geçmişlerdi. Jacques artık kendinde değildi. Hiç bir şey görmüyordu ve çevresindeki her şeye yabancı gibiydi, i Simone onun bu durumunu fark ederek bağırdı:

«Jacques!... Jacques!...»

Karşılık alamayınca, artık kendisi için de hiç bir umut kalmamış olduğunu anladı... Ama artık korkmuyordu, daha

doğrusu korkamıyordu... Hiç olmazsa her şey bitmiş olacak ve kurtulacaktı. Oysa umutlu oldukları sürece acı ve korkuları daha çok artmayacak mıydı?... Adımlarını hızlandırdı.

Derais bu sırada, kilisenin kapısını açarak onların geçmeleri için yol verdi. Marthe ile sabırsız Albertine de oradaydılar. Marthe da tıpkı Jacques gibi hareketsiz ve ruhsuz görünüyordu. Her ikisi de duygusuzlaşmışlarcasına yabancılaşmışlardı.

Albertine:

«Demek sensin,» diye söylendi.

«Evet benim, ama sen her halde Tristan'ı bekliyordun.»

Gilbert keyifle gülerek ekledi:

«Tristan ötekini alacak... Nerede o?»

«Bilmiyorum.»

«Tristan nasıl olsa bulur.»

«Yavaş konuş, kadın bizi dinliyor ve ne konuştuğumuzu anlıyor...»

Derais, Simone'a döndü, küçük gözlerinde şaşkınlık okunuyordu:

«Djalli daha gelmedi mi?»

«Hayır.»

Albertine, de Simone'a bakarak:

«Ona her şeyi anlattın mı?»

«Ben değil, ama Tristan yapmış o işi...»

«Senin için kolaylık... Aslında, içimizde en iki yüzlü olanı sensin. Sen onlara gerçeği söylemezdin değil mi?»

«Bazen söylüyorum...»

«Bazen.. Ama çoğunlukla hep başkalarına ait olanı çalarsın.»

«Ne biliyorsun bunu?»

Simone onlara bakarken bir an korkularından sıyrılır gibi oldu. Derais ile Albertine tartıştıklarına göre onları tedirgin eden bir şey olmalıydı. Bu ise kendisini memnun ederdi.

Derais:

«Djalli şimdiye kadar çoktan gelmeliydi,» dedi. «Her zaman ilk önce o gelirdi.»

Simone, içgüdüsüyle konuştu:

«Ya gelmezse?»

Derais'nin yüzü daha da uzamıştı sanki. Albertine mırılldandı:

«O zaman sonsuza kadar beklememiz gerekir.

Ama sonsuz bizler için, sizin anladığınız şey değildir... Biz burada yaşamıyoruz.. Anlıyor musunuz? Biz bekleriz ama zaman geçmez... Djalli yüzyıllar sonra gelse bile zaman bir saniye kadar kısa gelir bizlere... Sizler için ise bunu düşünmek bile korkunç bir şey olurdu...

ONUNCU BÖLÜM

BERNARD, Djalli'nin gerçek bir deli olmasından kuşkulanıyor, hem de ona karşı bir bağlılık duyuyordu. Genç kız onu, içinde hiç mobilya bulunmayan, renk renk halılar serili bir odaya soktu, yere birçok yastık serpiştirilmişti.

«Burada kalmayı çok severim,» dedi.

«Neredeyiz?»

«Kulenin tepesinde. Terastan kasaba ve ışıkları görünür.»

Yastıkları göstererek:

«Otursana, ben birkaç dakika sonra geleceğim.»

Ve Bernard'ın karşılığım beklemeden küçük bir kapıdan çıkarak kayboldu. Kapının arkasında her halde bir tuvalet

masası olmalıydı.

Genç adam oturdu. Şöminede odunlar hazırdı, ama yakılmamıştı. Oysa oda, ne soğuk, ne de sıcaktı. Isıyı kestirebilmek imkânı yoktu. Genç profesör, kendisinin ısıya karşı duygusuz, atmosfere yabancı kaldığını düşündü.

Bir sigara yakarak birkaç derin soluk çekti. Çevreye göz gezdirince, odanın aydınlatılmamış olduğunu fark etti. Evet, hiç bir yerde ne bir şamdan ne bir mum vardı... Bernard ayağa kalktı. Oysa, oda hiç de karanlık değildi. Bu beyazımsı ışık nereden geliyordu? Kestirebilmek güçtü. Oda sanki, en parlak gecelerdekinden daha parlak bir ay ışığıyla aydınlanmış gibiydi. Tabuttaki ölüyü, bir oyun olarak kabul etmek mümkündü; ama, ya bu ısı ve aydınlık?...

Genç adam bir kibrit yakarak, hazırlanmış odunlara doğru uzattı. Burada toz ve örümcek ağı yoktu. Kuru odunlar hemen ateşlenerek çatır çatır yanmaya başlamıştı.

Hiç olmazsa ateşin anormal bir yanı yoktu. Bütün ateşler gibi, yanıp ısıtıyordu. Bernard ellerini ateşe uzatırken bir ürperme geçirdi. İçinden, ‘ama hiç de üşümüyorum’ diye düşündü. Gerçekten hiç soğuk hissetmiyordu ama yine de sanki donacakmış gibi bir duygu vardı içinde... Başını salladı. Karşılaştığı her olay mantık dışı bir sonuca bağlanıyordu. Fakat her şeye rağmen Bernard korkmuyordu; belki de korkamıyordu. Aslında, içindeki bütün tedirginlik de korkunun, rahatın sessizliğin yokluğundan doğuyordu. Djalli’nin kendisini bu odaya getirmesinden önce, normal bir insan olarak merak, kuşku, korku, sinirlilik gibi olağan duyguları benliğinde duyabiliyordu. Oysa şimdi, hiç de memnun olmadığı bir duygusuzluk içindeydi.

Dostlarını düşünmek istedi. Özellikle, koridorlarda kaybolan Marthe’ı... Ama harcadığı bütün güce rağmen arkadaşlarım gerektiği kadar düşünemiyor, onların ne olduklarını merak edemiyordu. Bu durumuna kendi de kızıyor, kendi kendine yakmıyordu.

Yeniden ateşin önüne oturdu ve gerçeği bulabilmek için çare düşünmeye koyuldu.

«Ateşi yaktın mı?»

«Beklemediği bu 'sen'li konuşma onu şaşırtmıştı. Djalli'nin üzerinde, vücudunun bütün çizgilerini ortaya koyan beyaz bir elbise vardı. Saçının tur valetini de değiştirmiş, sarı bukleleri başının üstünde topuz yapmıştı. Böylece ortaya çıkan şakakları, yüzünü biraz uzatmıştı. Çok hafif bir makyaj da yaptığı anlaşılıyordu. Dudaklarının rengini canlandırmış, yanaklarım pembeleştirmişti.

«Evet yaktım.»

«Ama, buna hiç de gerek yoktu.»

Güldü, kışkırtıcı, kadınca bir gülmeydi bu. Sonra Bernard'ın yanındaki yastıklardan birine oturdu. Bu çağda pek rastlanmayan mimikler yapıyor, bu, şuhluğunu biraz kötü bir şekilde etkiliyordu.

«Ben ateş sevmem Bernard.. Ama sen istiyorsan rahatsız olmam.»

«Bana neden 'sen' diye hitap ediyorsun?»

«Bilmem, çünkü bunu istiyorum... Biraz sonra sen de bana 'sen' diyeceksin.. Bunun için ne kadar beklemek gerekirse o kadar bekleyebilirim. Yiyecek ya da içecek bir şeyler ister miydin?»

«Hayır.»

«İstediğin her şeyi sana verebilirim.»

«Hiç bir şey istediğim yok. Sadece, ortada neler döndüğünü anlamak istiyorum, o kadar.»

«Bunu sana anlatacağım, korkmayacağını biliyorum.»

«Korkmak mı, peki ama niçin?»

«Burada benimle birlikte olmasaydın sana söyleyeceklerimi gerçekten korkunç bulabilirdin.»

«Kolay etki altında kalmam ben.»

«Bazı sınırlar içinde belki. Ama mümkün sınırlar..»

«Ne demek istediğini biraz açıklar mısın?»

Genç kız kendini biraz arkaya doğru bırakarak ayaklarını ateşe uzattı:

«Ateşe alışkanlığımı iyice kaybettim. Oysa, çok güzel bir şey bu.»

«Siz hiç ateş yakmaz mısınız?»

«Beni hiç ısıtmaz... O halde yakmak da gereksiz değil mi? Ya sen»»

«Ben, elbette yakarım.»

«Bunun, değişme gecesinde meydana geleceğini ummuyordum doğrusu.»

«Ne değişmesi?»

«Canlılarla ölülerin değişmeleri.»

Bernard güldü. Djalli, onun alaycı bir şey söylemesini önlemek için ekledi:

«Benim deli olduğumu düşünebilirsin. Aslında öyle düşündüğünü biliyorum; ama yine de...»

«Anlatmam bekliyorum.»

«Sen şu anda hayatın sınırlarını aşmış bulunuyorsun Bernard, senin yerini bir başkasının alması gerek. Ama ben buna engel olacağım.»

«Yok canım, sahi mi?»

«İnanmazsan sen bilirsin... Sana söz veriyorum, hayata döneceksin. Ve sen gidince, ben seni belki de bütünüyle kaybetmiş olacağım. Sen ise sırrımızı bileceksin.. Derais’lerin sırrını...»

Neden artık onu deli olarak kabul edemiyordu? Oysa bütün söylediklerinde öyle gerçek dışı şeyler vardı ki. Belki de ilgisiz kalamadığı çekicilik ve güzelliğinin etkisiydi bu. Her halde hiç farkına varmadan bile olsa, onun oyununun tam içine girmiş bulunuyordu..

«Demek benim yerime bir başkası dönecek? Peki ama nereye?»

«Hayata...»

«Yani, şimdi ben ölü müyüm?»

Bu defa genç kız, içten bir gülümsemeyle:

«Hayır... Sen değil...» dedi.

Genç kız, Bernard'a yalvaran gözlerle bakıyordu. Kendisinden ne istiyor olabilirdi? Sadece ona inanmasını mı?

«Ben değil mi?.. Öyleyse siz mi?»

Bernard, sinirli bir hareket yapacaktı ama, karşısındakinin söylediklerini ciddiye almadığı için bundan vaz geçti. Eğer canlı bir insan kımıldayan, hareket eden, konuşan bir insan size 'Ben bir ölüyüm,' derse, bunun, 'Ben Napolyon'um,,' ya da 'ben Jül Sezar'ım,' demekten ne farkı olabilirdi? Bernard genç kızın deli olmadığını kabul ettiği anda kendi deliliğini açıklamış durumuna düşmez miydi?

Djalli:

«Benden tiksineceğinden korkuyordum.»

«Niçin?»

«Şey... Bir ölü ile...»

Artık fanotmacılık oyunu yoktu.Şu ya da bu şekilde, ama sonunda her şey sağduyu yönünde açıklığa kavuşacaktı. Bir sihirbazın yaptığı numaralara da inanılmazdı. Ama yine o numaraları anlayabilmek imkânsız olurdu. Bernard artık hiç bir şeyi öğrenmeye çalışmıyordu. Onun için Djalli, bir ruh hastasıydı, böyle olunca da her şeyin anlaşılması daha kolaylaşıyordu. Onu tedavi etmek, ama daha önce sakinleştirmek gerekti.

«Sen benim için bir ölü olamazsın Djalli...»

Genç kadının yüzü birden değişmişti:

«Sahi mi söylüyorsun? Sana anlatacağım çok şey var.. Eğer bana, açıklama isteyeceğine ve dediklerimi yapacağına söz

verirsen rahatlarım. Senin iyiliğin için tabiî...»

«Peki, öyle olsun, söz veriyorum.»

«Yavaş yavaş sen de anlayacaksın... Böyle bir duygu, şimdiye kadar hiç duymamıştım. 'Genellikle uyandığım zaman doğruca kiliseye giderdim. Benim yerimi kimin alacağını bilmek yeterli olurdu. Tanrım ...»

«Ne var?»

«Bu, seninle birlikte olan kadın değil.»

«Marthe'ını?»

«Adını bilmiyorum. Ama benim yerimi alan öteki kadın...»

«Simone mu? Jacques'in arkadaşı.»

«Sen onu sevmiyordun, değil mi? Ama tabiî. Demek ki arkadaşının karısıymış.»

«Bütün bunların artık hiç önemi yok.»

«Var. Yeter ki Albertine... O bana yerini vermeye asla razı olmayacaktır. Anlıyorsun ya, her şey bizim dışımızda halledilir. Bizim seçme hakkımız yoktur.»

«Bu, bu kadar kötü bir şey mi?»

«Feci bir şey.»

«Neden?»

«Çünkü seni seviyorum.»

Bir süre sustular. Bernard sigarasını bitirerek izmariti şömineye attı. Djalli'nin söylediklerinden sonra nasıl davranması gerektiğini kestiremez olmuştu. Bir deli ile birlikteyken her halde tedbirli olmak gerekirdi. Ona göre, Djalli bir deliydi. Şimdi artık hiç kuşkusu kalmamıştı. îlk konuşan Djalli oldu:

«Seni ilk görüşte sevdim ve o anda kendimi başkalarının istek ve iradelerine teslim etmemeye karar verdim.»

«Hangi başkaları?»

«Babam, annem, Gilbert. Artık onların isteklerine karşı koyabilirim, önce seni burada saklayarak ve daha sonra Guillaume'un da yardımıyla dış kapıya götürerek... Burada kaldığın sürece beklemek zorundalar. Ben kiliseye, onların yanına gitmedikçe hiç bir şey yapamazlar.»

Zavallı kız... Bernard duygulanmıştı. Djalli'nin, deliliğinde kendisini korumak için büyük bir istek vardı. Genç adamın bir yardıma ihtiyacı olmadığını bilemezdi. Çünkü anormal zihni bunu anlamak yeteneğinden yoksundu.

Onu bu derece etkileyen, gece miydi, yoksa Gilbert Derais'in sorumlusu olduğu kâbus oyunu mu?

«Jacques ile Simone'un odasındaki tabutta gerçekten siz mi vardınız?»

«Evet.»

«Bu oyunu devam etmekte niçin böylesine diretiyorsunuz?»

«Ama bu bir oyun değil ki...»

Genç kız ona sert sert baktı. Oysa, genç adamın bakışlarında kötülük yoktu.

«Yani, sen benim ölü olduğuma inanmıyor ve beni deli sanıyorsun öyle mi?»

Djalli pek üzgün görünmüyordu. Aksine, Bernard onun gözlerinde neşe pırıltıları görüyordu. Peki ama, bunun anlamı ne olabilirdi?...

«Bir ölü değilsin. Tamam, çok güzel; senin hayatta olmadığını hayal ederim, yeter. Böylece aynı noktaya da varmış oluruz. Şimdi, artık istersen bütün bunlardan hiç söz etmeyelim, olur mu?»

«Tabiî, bunu ben de çok isterim.»

Djalli birden hüzünlenmişti, hafifçe titreyen elini Bernard'a doğru uzattı.

«Bana dokunmaya cesaret eder miydin?»

«Elbette.»

Genç kızın elini tuttu. El yumuşacıktı. Bir ölü eli mi? Hadi canım, bu çok saçma bir iddia olurdu. Djalli sadece sabit bir fikre kapılmıştı, hepsi bu kadar. Bu ise tedavi ile kolayca geçebilirdi. Çünkü kızcağız daha çok gençti.

«Djalli.»

Genç kız sevinçle güldü:

«Adımı ne kadar da güzel söyledin...»

Sonra genç adama yaklaştı. Deliliğini paylaşmak, belki de onun iyileşmesine yardımcı olmak demekti. Bernard kolunu onun omzuna atarak kendine doğru çekti.

«Seni seviyorum Bernard.»

«Evet sevgilim.»

«Adımı bir kere daha söylesene.»

«Djalli.»

«Bu ad sana garip gelmiyor mu?»

«Eh, biraz...»

«Büyükannem Perse Kerbogath sultanın sarayında önemli bir vezirin kızıymış. Birinci Haçlı Seferi'nde, Barbiarok savaşında, Huges de Vermandois' un bir subayı tarafından kaçırılmış.»

«Büyükannen mi?»

«İnanmazsan da önemi yok... İstersen büyükannem değil de çok eski atalarımdan biri olarak kabul et.»

Bir deli böyle karşılık vermez, inatla kendi sözünün doğruluğunu kabul ettirmeye çalışırdı. Şu halde Djalli, gerçekten iyileşebilecekti. Bernard, onu kollarının arasında biraz daha kuvvetle sıktı.

«Ne olursa olsun,» dedi. «Güzel bir ad. Hem sana da çok yakışıyor.»

«Hoşuna gidiyor mu?»

«Hem de çok.»

«Benden de hoşlanıyor musun?»

«Tabiî siz de çok tatlısınız.»

«Siz... Siz... Hep sız... Bir karar veremez misin artık?»

«Hoşuma gidiyorsun Djalli.»

«Beni kucaklar mısın?»

Karşılık vermeden genç kıza doğru eğildi. Bir anda dudakları, derin bir aşkla birleşmişti...

ON BİRİNCİ BÖLÜM

DJALLİ. İri yeşil gözlü ve hüzünlü, esrarlı derin bakışlar... Bernard yavaşça kalktı. Bir duyguya kapılmamıştı. Bilmiyordu.. Ama şimdiye kadar hiç böyle olmamıştı. Öpüşmelerine gelince, bu çok soğuk olmamakla birlikte, pek de ateşli bir öpüşme olmamıştı. Genç adam umduğu kadar zevk alamamıştı. Oysa Djalli, çok mutlu görünüyordu.

«Sevgilim!»

Daha ileri gidecekler miydi? Profesör sonsuz bir uçuruma yuvarlanırcasına acı bir duyguyla doluydu. Sonuç olarak denebilirdi ki, biraz önceki öpücük, onda hiç bir istek uyandırmamıştı.

«Ötekiler seni bekliyorlar,» Djalli.

«Evet, biliyorum.»

«Peki ama senden ne istiyorlar?»

«Seni benim elimden almak.»

Hep aynı delice ve anlamsız sözler... Her şey tehlikeli ve korkutucu olmaktan çok sıkıcı ve sinirlendiriciydi. Bir tabuta yerleştirilen yalancı bir ölü, bir çocuğu korkutmak için yeterli olabilirdi; ama bir adamı?.. Hayır. Oysa Djalli buna bütün

yüreğiyle inanıyordu. Ona, yanıldığını isbat etmek zorunluydu.

«Haydi, onların yanına gidelim... O zaman sen de anlayacak ve göreceksin kî, beni alamayacaklar.»

«Hayır, hayır olmaz.. Bunu isteme sakın.»

«Ama ben onları görmek istiyorum.»

«Daha sonra görürsün.»

«Ne zaman?»

«İşte ben senin yanındayım ya!..»

«Fakat gece biraz sonra bitecek.»

Genç kız yavaşça güldü. Gözleri şeytanlık doluymuşçasına parladı. Bu sırada Bernard saatına bakıyordu.

«Djalli, saat 22.00 mi?... Fakat imkânsız bu. Çok daha geç olmalı.»

«Saatin durmuş senin.»

«Sen nereden biliyorsun bunu?»

«İstersen kontrol et de bak.»

Evet, saat durmuştu. Bernard onu yine kurdu. Aslında saatla hiç bir şey ispat edemezdi. Saatini cebine koyarken kendisine şaşkın şaşkın bakan Djalli'ye sordu:

«Saatin gerçekte kaç olduğunu biliyor musun?»

«Hayır, burada saat yoktur... Eğer sen istersen sonsuza kadar sevişebiliriz. Ve hiç bir şey de değişmez. Bir sırdır bu...»

«Hiç kimse için mi değişmez?»

«Evet, birlikte geçirdiğimiz süre, zamandan harcanmış olmaz. Ölçülmez... Eğer sen istersen...»

Bernard bunu komik bulmuştu, gülerek:

«Bu gerçekten çok ilginç olurdu,» dedi.

«Denemek ister miydin?.. Bir arada, zaman geçmeksizin yıllar boyu yaşayabiliriz. Aslında, sonunda sen de gerçeği anlayacaksın.»

«Gerçeği mi? Her halde senin gerçeğini demek istiyorsun?»

«Neden hep bana soru sorarak her şeyi öğrenmek istiyorsun? Bana inanmayacağını sen de biliyorsun.. Hatta yarın bile bana inanmayacaksın, daha doğrusu inanmamak için elinden geleni yapacaksın.»

«Yani, yarın, demin teklif ettiğin sonsuzluğun içinde değil mi?»

«Yarın... O başka bir şey... Haydi bana yine sarıl.»

Bernard onu itti:

«Bana bir ölü olduğunu söylemiştin?»

«Evet.»

«Hem de birkaç kere.»

«Sayısız kereler.»

«Ne zaman öldün?»

«Son olarak mı?»

«Hayır, ilk...»

Karşılık öylesine kesindi ki inanmamak gerçekten imkânsızdı:

«1182'de.»

İşin garibi, kendisi buna içtenlikle inanıyordu. Belki iyi niyetliydi ama, saçmalık da apaçık ortadaydı. Bernard omuzlarını silkti:

«O zaman da adın Djalli'diydi?»

«Evet.»

«Ya Derais'in adı?»

«Hayır, bu adı sonradan aldık. Amcam öldürüldükten sonra. Her şeyi bozan da aslında bu olmuştu. Biz, Jan Dark'ın bir

arkadaşı olan Gilles de Rais adlı bir adamın soyundan geliyoruz.»

«Ve o da bu Gilbert mi?»

«Evet.»

Gilbert Derais! Şu kaçık fakat zararsız görünüşlü adam. Djalli devam etti:

«Beni en çok şaşırtan, onun sizleri şatoya kabul etmesi oldu. Her zaman bu işi babam yapardı da...»

«Tristan mı? Gilbert'in hiç bir zaman karşılaşmadığı esrarlı Tristan...»

«Biz de onları hiç bir zaman bir arada görmeyiz. Ne annem, ne de ben...»

Bernard bir sigara daha yaktı. Ona nasıl yardım edeceğini düşünüyordu. Tabiî, Derais adını taşımak onun hayalini genişletmişti. Ama bütün bunların saçma olduğu kendisine ispat edildiği zaman normal duruma geleceği şüphesizdi. Genç adam başını salladı:

«Bu şatoya kimse gelmez değil mi?»

«Kimse... Guillaume ve Therese burayı bizim için saklarlar.»

«Therese ve Guillaume... Sonuna kadar. Şu halde onlar hiç ölmüyorlar.»

«Biz olmadığımız zaman ölüdürler, sonra kendilerine ihtiyacımız olduğu zaman bizim gibi onlar da gelirler.»

Hayır, böyle konuşmalarla Djalli iyîleşemezdi. Bernard başka bir taktik denedi:

«Hayal kurmak için çoğunlukla odana mı çekilirsin?»

«Zaman zaman...»

«Çok hayal kurar mısın?»

«Buna hayal kurmak denemez, belki beklemek demek daha doğru.»

Mümkün olanlar düşünülemeyecek kadar gerçek dışı olan şimdi birbirine karışmış durumdaydı.

«Demek ölülerin farklı bir yaşantıları, varlıkları var?»

«Elbette.»

«Ve onlar bunu biliyorlar öyle mi?»

«Evet, sen belki bunu kabul etmeyeceksin Bernard. Fakat bizlerin, yaşayanların yerlerini almamız için yollarımız vardır. Bu gece de işte bu iş tekrarlanacak... Gerçi sen kaçıp kurtulacaksın fakat söylediklerimin doğruluğunu göstermek için elimden geleni yapacağım.»

«Söylediklerinin doğruluğu mu?»

«Evet... Yarın, gereken inandırıcı delillere sahip olacaksın. Bana inan sevgilim. Ama artık istersen bunlardan söz etmeyelim... Seni seviyorum, önemli olan tek şey bu... Aşkımız... Yarın beni yeniden arayacağını biliyorum.»

«Nasıl?»

«Sana anlatamam... Daha nasıl davranmak gerektiğini bilemiyorum. İkimiz de kendi açımızdan çaba göstereceğiz. Bana inanmaya ya da söylediklerimi kabul etmeye kendini zorlama. Sana her şeyi göstereceğim. Yarın, bütün bu olanları hatırlaman ve doğruluğunu kontrol etmek için sadece buraya yeniden gelmen yeterli olacaktır.»

Bu defa Djalli, genç adamın üstüne doğru eğilmişti. Dudaklarını onunkilerle birleştirdi.

«Bu gece senin olmak istiyorum.»

«Djalli!»

«Belki bu da bir delil olur.»

«Ne demek istiyorsun?»

Bir sıçrayışta doğrulan genç kız pencereye giderek kapadı:

«Üşüyeceksin.»

«Üşümek mi?»

Djalli yine kendisine özgü kahkahasıyle güldü:

«Gel.»

Bernard onun yanına gitti. Teras karla kaplı olduğu halde soğuk yoktu. Isı, içeride de dışarıda da aynıydı. Genç adam bir defa daha kuşkuya düşmüştü. Haberi olmaksızın bütün duygularını gideren bir ilâç yutturulmuş gibiydi.

Djalli ayaklarının altında gıcırdayan karın üzerinde ilerleyerek terasın taş duvarlarına dirseklerini dayadı. Bulundukları yerden kendilerine kadar ulaşamayan bir fırtınanın süpürmekte olduğu geniş kasabayı görebiliyorlardı. Yukarıda gökyüzü pırıl pırıldı... Bulutsuz ve yıldızsız...

«Sanki dışardaymışız gibi.»

«Evet, öyle.»

Daha uzakta bir başka kasabanın solgun ışıkları görülüyor, bir kilisenin çanı ağır ağır vuruyordu... Bernard vuruşları saydı:

‘Bir... İki... Üç...’

«Saat üç olmuş.»

«Onlar için evet.»

Bernard saatini kontrol etmek istedi; ama saat durmuştu, yine de üçü gösteriyordu. Acaba kurarken zembereği mi kırmıştı? Bu kabul edilse bile, rastlantının bu kadarı hiç de olağan değildi.

«Bana ne göstereceksin Djalli?»

«Bekle.»

Balkondan sarkınca duvarların dibini görüyorardı. Bu bir hayal miydi? Gerçekten bu kadar yüksekte olabilirler miydi? Şato daha küçük olmalıydı.

Onların bulunduğu balkondan başka her yere kar yağıyor, rüzgâr esiyordu. Bernard gülmeye başladı; nedense şimdiye kadar en kolay çözümü hiç aklına getirmemişti. Djalli şaşkın şaşkın:

«Neden gülüyorsun,» diye sordu.

«Bu bir buz oyunu değil mi ? Balkon da özel olarak ısıtılmış ve aydınlatılmış.»

«Nasıl istersen öyle düşün.»

Bernard yerden topladığı karı top yaparak ileriye doğru fırlattı. Top, bîr kavis çizerek kasabanın üstüne doğru gözden kaybo'du. Sonra Djalli'yi kolundan tutarak onu odaya götürdü.

«Yarın bu balkonu hatırlayacağım.»

«Evet, kuleyi bulamadığın zaman...»

«Kuleyi bulamayacak mıyım?»

Öyle ya, her sihirbazlık programından sonra hileli dekorlar kaldırılır, sahne boşaltılırdı. Acaba Djalli bu oyuna ne zaman bir son verecekti? Şatodakilerin hepsi eğleniyorlardı. Bernard da bu eğlenceye katılmalıydı.

Djalli pencereyi kapadığı zaman Bernard onu omuzlarından tutarak arkaya doğru yatırdı. Birden dudaklarını istekle, tutkuyla öptü. Djalli karşı koyamıyordu, biraz sonra da kendisini bütünüyle genç adamın kollarına bırakmıştı...

«Djalli!»

«Seni seviyorum.»

Yerdeki yastıkların üzerinde yuvarlanırken genç kızın elbisesi yırtılmıştı.

«Bernard!...»

Bernard, ayağa kalkarak ateşe yaklaştı. Bu defa içi gerçekten sıkılıyordu, bunun sebebi ise sorumluluktu. Neden bu kadar ölçüsüz davranmıştı. Bu kız deliyse, o halde kendi de delirmişti.

Daha da müthiş olanı, Djalli'yi gitgide daha da çok sevmekte oluşuydu. Midesi bulanıyordu. Kusacak gibiydi... Öyle ya, Djalli'nin anlattıklarından sonra bir ölü ile sevişmiş

olmak ihtimalini zihninden bir türlü söküp atamıyordu. Saçma! Evet, saçma ama korkunç bir şey...

Bunların uydurma şeyler olduğunu kabul ediyordu. Ama daha güçlü olabileceğini ummuştu. Genç kızın yanına yeniden dönmeye cesaret edememişti. Kendisi için acaba ne düşünecekti? Utanıyordu. Düşünceli bir halde yastıklardan birine oturarak ateşi seyretmeye koyuldu.

Odunlar, uzun zamandan beri yandıkları halde hiç tükenmemişlerdi. Bernard, mekanik bir hareketle saatına baktı: Üç... Fakat imkânsızdı bu. Saat yeniden durmuştu...

‘Bu gidişle, gabila delirecek olan benim,’ diye düşündü.

Djalli bu sırada yavaşça yaklaştı ve elini onun omzuna koydu:

«Pişman mısın?»

Bernard, üzgün bir yüzle ona döndü. Djalli giyinmemişti. Düzgün vücuduyle çırılçıplaktı. Ama vücudu bembeyazdı. Tuhaf bir beyazlıktı bu; tıpkı mermer beyazı gibi...

«Hayır, pişman değilim.»

«Ama korkuyorsun.»

«Neden korkacak mışım?»

«Bunu ancak sen söyleyebilirsin.»

Kendisinin bir ölü olduğu ve sevdiği adamın bunun gerçekliğine inanması düşüncesi, genç kızı titretiyordu. Oysa genç adam buna inanmamıştı, inanmıyordu...

«Seni seviyorum Djalli!...»

Onu kendine doğru çekerek yavaşça okşamaya başladı. Fakat bu okşamaya kendini biraz zorlamıştı. Evet, içindeki bir kuşkuyu, bir korkuyu yenmeye çalışır gibiydi. Ağzında sanki kül tadı vardı...

ON İKİNCİ BÖLÜM

DJALİ tuvalet odasına gitmiş, Bernard ise odanın içinde dolaşmaya başlamıştı Bu sinir bozucu geceye, içini kemiren bu sıkıntıya daha çok dayanamıyordu. Kendisini tehlikede hissetmiyor, fakat her yandan sıkıştığını, tedirgin olduğunu fark ediyordu. Özellikle kendi iç dünyasında bu tedirginlik artıyordu. Çevre... Ağır hüzün... Önsezi... Tiksinme... Her şey birbirine karışıyor, birbirine ekleniyor ve giderek genç kıza karşı beslediği aşka bağlanıyordu. Çünkü bütün dehşetine rağmen onu seviyordu...

«Ben hazırım.»

Djalli elbiseninin üstüne kırmızı bir robdöşambr giymişti. Bernard'ın kollarının arasına girerek:

«Sana şimdi göstereceklerim son derece önemli,» dedi. Yarın onları hatırlaman gerekecek... Böylece beni hatırlamak ve bulmak için de daha güçlü olacaksm.

«Ama ben senden ayrılmak istemiyorum ki... Birlikte gidelim, hemen şimdi.»

«Hayır, ben kalmalıyım. Bunun nedenini yarın daha iyi anlayacaksın.»

Bernard başını salladı:

«Çok esrarlı konuşuyorsun. Sonunda, sözü nereye kadar götürdüğünü korkarım yakında sen de unutacaksın. Ayrılmamız gerektiğini söylüyorsun. Peki ama ne kadar zaman için?»

«Yarın akşam burada olacağım.»

«Şatoda mı?»

«Evet.»

«O halde... Neden seni aramak gereksin? Sen burada olacağına göre sadece buraya gelmem yeterli değil mi?»

«Fakat ben aynı olmayacağım.. Fizik bakımdan bir süre değişik kalacağım.»

«Djalli...»

«Bu bir sırdır... Hayatla ölümün sırrı... Bir canlı bunu asla anlayamaz.»

«Nasıl farklı olacaksın?»

«Başka bir görünümüm olacak. Ama sen eğer beni yeterince seviyorsan, çabuk bulursun. Her şey senin aşkına bağlı, sevgilim. Ancak senin bunu bilmen ve ötkeninin kişiliğinde beni bulman gerek.»

«Öteki mi?»

«Simone... Onu böyle mi çağırırdın?»

«Jacques’in karısı mı?»

«Elvet.»

«Ama o evli.»

«Yarın kocası ondan hiç kuşkulanmayacaktır.»

«Saçmalıyorsun sen.»

«İnan bana...»

Genç adam omuz silkti. Bir yandan Djalli’nin deli olmadığına inanmak istiyor, öte yandan buna inandığı taktirde anlattıkları şeylerin saçma olduklarını unutamıyordu. Ona inanmak bir bakıma kendi deliliğini kabullenmek olurdu. Tek bir çare vardı: Oyunu sürdürerek sonuna kadar varmak.

«Beni nereye götürüyorsun?»

«Önce babamın bürosuna.»

«Trs'ıtan Derais’in mi?»

«Onu daha tanımıyorsun değil mi?»

«Hayır, bizi karşılayan öteki Derais’di.»

«Daha iyi olmuş.»

Koridora çıktılar. Fakat Bernard, öteki arkadaşlarının başına gelenlerle karşılaşmamıştı. Djalli, sevgilisini korumak için gerekli olan her şeyi yapıyor, onu asla korkutmamaya çalışıyordu. Bernard, arkadaşlarını dehşete düşüren

bağırışma ve iniltileri duymamıştı. Biraz sonra köpeklerle karşılaşınca, Djalli:

«Köpeklere aldırma; zararsızdırlar,» dedi.

«Niçin böyle koridorda dolaşıyorlar?»

«Seni arıyorlar. Eğer benimle birlikte olmasaydın, seni götüreceklerdi.»

«Ama zararsız olduklarını söylemiştin?»

«Evet ama, zor olan, senin onları izlememekte diretmen olurdu. Buna uzun süre dayanamaz, sonunda onların peşinden gitmek zorunda kalırdın.»

«Beni nereye götürürlerdi?»

«Kiliseye.»

«Oysa oraya gitmemem mi gerekli?»

«Hayır. Orada neler olduğunu sana birazdan göstereceğim.»

«Yani sen oraya gidecek misin?»

«Aynı şartlar altında değil.. Seni Guillaume'a teslim ettikten sonra gideceğim.»

«Şu iri guatr'lı ihtiyara mı?»

«Ona güvenebilirsin. Gün doğarken seni dış kapıya götürecektir.»

«Ya ozamana kadar?»

«Meraklanma, çok beklemeyeceksin.»

Genç kız, Bernard'ın elini alarak büyük bir sevgiyle kendi göğsünde sıktı. Bernard'ın merak ettiği şey, şu her yerde içinde bulundukları solgun aydınlıktı.

Tabloların bulunduğu galeriye geldiler. Djalli, Tristan'ın çalışma odasının kapısını itti. Oda boştu. Şöminede ateş yanıyordu. Biraz önce Tristan'ın Simone'a içki sunduğu masa ile üstündeki kadehler ve sürahi yerlerinde duruyorlardı.

Djalli, garip bir biçimde güldü:

«Arkadaşların buraya gelmişler.»

«Marthe da mı?»

«Hayır, öbürleri. Bu Marthe'ı çok fazla düşünüyorsun.»

«Bu benim görevim.»

«Sadece görevin mi?»

«Her halde kıskanacak değilsin, Hem bana, dostlarımı bulmakta yardımcı olacağına söz vermiştin, unutma...»

«Bunu, benimle tartışmadan dediklerimi yapman için söylemiştim.»

«Djalli!...»

«Bana rastladığın için mutlu değil misin?»

«Evet ama bunun bir arkadaşlık görevi ile ne ilgisi olabilir?»

«Arkadaşlık mı? Öteki hayata ait bir kelime. Burada arkadaşlık başka şeydir.»

«Arkadaşlarımı bir daha göremeyecek miyim??

Djalli duraksadı. Birden sıkıntılı görünmüştü buna rağmen:

«Tabiî,» diyebildi. «Yarın akşam.»

«Onlara ne yapacaklar?»

«Merak etme.»

«Bir kötülük mü?»

«Hiç acı çekmeyeceklerine dair sana teminat verebilirim.»

«Peki ama, niçin yarn: akşam?»

«Hep öyle olur da ondan.»

Djalli, masanın üzerindeki kadehlerden ikisini doldurduktan sonra:

«Aşkımıza,» diyerek kendi kadehini kaldırdı.

Bernard da ötekini almış ve bir dikişte bitirmişti. Djalli boşalan kadehini masanın üzerine bırakarak şömineye yaklaştı:

«Şimdi bana iyi bak ve beni iyi dinle. Çünkü, yarın aynı şeyleri yapman gerekecek. Yarın, gündüz bu odaya geleceksin. Yalnız olarak. Odayı biraz farklı bulursan, aldırma. Şöminenin üst kısmından sağa doğru üçüncü tuğlayla, yine şöminenin alt kısmından sola doğru sekizinci tuğlaya aynı anda basacaksın.»

«Eee? Sonra?»

«Bunları not et.»

Bernard, cebinden bir kalemle kâğıt ararken genç kız da gösterdiği tuğlalara kendisi bastı. Şöminenin duvarı, ekseni çevresinde dönerek açıldı. Oldukça geniş bir gizli yer ortaya çıkmıştı. Ortasında ise büyük ve demirden bir kasa duruyordu.

«Demin söylediklerimi yazdın mı?»

«Evet.»

«İşte bu, Derais'lerin hâzinesi... Yarın bunu almak için buraya geleceğiz. Ama sen, bizden daha önce gelmiş olacaksın.»

«Yani onu çalmamı mı istiyorsun?»

«Sadece, eğer istersen onu sana veriyorum.» Güldü: «Onu hep yenileriz. Çünkü öteki yana geçerken bize yararlı olacak şeyler öğreniriz... Senin için, kutuyu açmak yeterli olacaktır. Gel şimdi bana yardım et.»

Bernard ile birlikte ağır demir kulptan tutarak çekmeye başladılar. Kasa, küçük tekerlekler üzerinde kayarak kolayca çıktı.

«Kilitli değildir.»

Kapağı kaldırdı. Kasa, her boyda, irili ufaklı mücevherlerle doluydu. Djalli birkaç tanesini, önemsemeden avcuna aldı. Oda, onların yansıttığı ışıklarla daha da aydınlanmıştı. Genç kız:

«Alt bölmelerinde altın da var,» dedi. «Hem de çok. Şimdi onu bırak. Sadece şu küçük zinciri alacaksın.»

Sonra küçük bir zinciri parmaklarının arasında oynattı. Kolyenin ucunda altın bir madalyon vardı. Djalli. onun kilidine basarak kapağını açtı.

«'Görüyor musun? İçinde benim resmim var... Bu kolyeyi alıp boynuna takacak, sonra kasayı yerine koyarak şöminenin duvarını kapayacaksın.»

«Yarını beklemesek olmaz mı? Verirsen bu kolyeyi hemen şimdi götürürüm.»

«Olur. Demek ki istiyorsun. Hem bu gece olanların doğruluğu için de bir delil olur. Boynuna ben kendi ellerimle takmak istiyorum. Hatırlarsın. Ama yarın onu boynunda bulamazsan, aramaya buraya gelmelisin..»

«Şimdi götürürsem, yarın buraya gelmemin gereği yok. Yoksa onu yitireceğimden mi korkuyorsun?»

«Kimbilir?»

«Ama Djalli, kolyeyi yitirecek olursam, her halde burada da olmaz.»

«Yine de gelip bakacağına söz ver.»

«Fakat Djalli...»

«Söz ver...»

«Peki, öyle olsun. Söz veriyorum.»

Genç kız rahatlamıştı. Kasayı yeniden yerine koyarak şöminenin duvarını kapadı Bernard, zincirle kolyeyi hâlâ elinde tutuyordu. Djalli onu alarak genç adamın boynuna geçirdi... Sonra da onu sarılarak uzun uzun öptü. Bu öpücüklerin hepsi şimdi kül tadındaydı...

«Onu götürdüğünü kimse bilmeyecek, sevgilim. Bu, ikimizin arasında bir sır olarak kalacak. Demek oluyor ki, bir gün bir kadın sana, ‘kolyeyi bana ver sevgilim’ derse, bu benden başkası olamaz.»

«Ama seni tanımak için böyle bir parolaya ihtiyacım olduğunu sanmıyorum.»

«Olacaktır... Yazık ki.»

«Sana istediğin her şey için söz veririm ama inan ki buna gerek olmayacak.»

Djalli onun kollarından sıyrılarak çevresine bakmaya başladı.

Bernard:

«Ne arıyorsun?» diye sordu.

«Seni inandırabilecek yeni deliller. Cebindeki defterden bir sayfa koparır mısın?»

«Tabiî... İşte!»

«Şimdi onun üstüne yaz: Djalli Bernard ve bugününükü tarihi.»

«Sen niçin yazmıyorsun?»

«Senin yazman daha iyi olur.»

Bernard söylenenleri yazdı: Djalli-Bernard 23 Aralık 1953...

«Şimdi ne yapacağız?»

«Kütüphaneden bir kitap al. İstediğini. Sözgelişi Homeros'un 'Odyssee' sini. Birinci cildi, büronun arkasındaki raftadır. Aşağıda... Şimdi elindeki kâğıdı onun içine yerleştir.»

«İşte oldu.»

«Kitabı da yine yerine koy. Yarın onu ararsın.»

«Sonra ne olacak?»

«Onu yarın orada bulmak seni şaşırtacaktır.»

«Haydi canım, Djalli, yine çocuk olma.»

«Bana inanmaya ve dediklerimi yapmaya söz vermiş olduğunu unutma.»

«Pekâlâ.»

Bernard, kâğıdı içine koyduğu kitabı, kütüphanedeki yerine yerleştirdi.

«Oldu mu, memnun musun?»

«Yarın belki sen memnun olacaksın. Eğer beni seviyorsan...»

Aşkı için neden bu kadar diretiyordu? Oysa birbirlerini daha tam anlamıyla tanıyamamışlardı bile... Bir gece bile değil... Yalnızca birkaç saattan beri birlikteydiler. Ama gerçekten çok uzun birkaç saat... Bernard bu gece, hemen hemen ihtiyarlamış gibiydi. Buna imkân var mıydı?

Karşılaştıklarından beri her şey korkunç bir hızla gelişmişti... Ama Bernard bunun tam aksini hissetmiş, bu birkaç saat ona sonsuz gibi gelmişti. Djalli'yi sevebilecek çok zamanı olmamıştı. Yıldırım aşkı mıydı bu? Hayır, Bernard'ın yaşında bu olağan değildi. Başka bir şey vardı. Bir şeyler, onu Djalli'ye bağlıyordu. Şimdi bütün umudu, onu yeniden bulabilmekti.

«Benim küçük Djallim...»

Onu bir koltuğa doğru çekti, sonra kendisi oturarak onu da dizlerinin üstüne oturttu. Djalli hiç karşı koymuyordu. Pırıl pırıl dişleriyle gülerek, kendisini sevdiği adamın kucağına bırakmıştı...

«Bak, Djalli, şimdi seninle ciddi olarak konuşmak istiyorum.»

«Evet.»

«Ayrılmamız gerçekten gerekli mi?»

«Hem de kaçınılmaz.»

«Ben de seninle birlikte olamaz mıyım?»

«Hayır.»

«Kiliseye gitmekten söz ediyordun. Ya gitmezsen ne olur?»

«Bir süre sonra benden nefret edersin.»

«Seni o kadar az gördüm ki, hemen ayrılmak gerçekten güç...»

«Çok zamanımız olacak Benim acelem yok... Birbirimizi çok sevebiliriz. Burada zamanın hiç önemi yoktur.»

«Nasıl yani?»

«Zaman burada sonsuzdur... îlk defa bu kadar mutluyum. Bu mutluluğun tadını mümkün olduğu kadar uzun süre çıkarmak istiyorum.»

«Seni bir türlü anlayamıyorum.»

«Yarın... Yarın hepsini anlayacaksın. Çünkü elinde güçlü delilller olacak...»

«Kâğıttaki adlar ve kolye mi?»

«Evet.»

«Ne kadar da çocuk kalmışsın. Bu sadece bir oyundu sevgilim.»

«Beni deli yerine koyduğunu biliyorum. Bu, senin için belki de zorunlu. Hem böylesi daha iyi...»

Ellerini yavaşça genç adamın yüzünde dolaştırdı:

«Bu gece beni severken bana neler verdiğini bilemezsin. Sana dayanılmaz bir tiksinti duygusu vereceğimden korkuyordum.»

Bernard'ın dudakları ger.ç kızın dudaklariyle bir kere daha birleşirken hafifçe titremekten kendini alamamıştı...

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

GEL sana kiliseyi göstereyim. Ama hiç bir şey söylemeyeceksin; söz ver.»

«Peki, söz...»

Tristan'ın odasında, şöminenin önündeki öpüşme faslından sonra Djalli'nin yüzü değişmişti. Şimdi Bernard'ın koluna girmiş, koridorda ilerliyor, her on adımda bir durarak genç adama gülüyor ve onu öpüyordu.

Bernard ise gittikçe artan tedirginliğini saklamak için çaba gösteriyordu. Sanki hareket eden kumlar arasına gömülmüş ve oradan bir türlü sıyrılıp kurtulamıyor gibi bir halde hissediyordu kendini.

Djalli birden:

«Ertesi günden önce hiç kimseye görünmezdim,» dedi; «Ama sen olunca dayanamadım. Hem sürekli olarak başkalarının aşkını yaşamak hiç de güzel olmuyordu. Biliyor musun, çocuğumuzun nasıl olacağım doğrusu pek merak ediyorum.»

«Çocuğumuz mu?»

«Evec... Her halde bir çocuğumuz olacak. Öte kiler bunu doğru bulmuyorlar. Ama onlar aslında her şeyden korkarlar. Sen ölülerin de korktuklarım bilmezsin, değil mi?»

«Ölüler... ölüler... Hep ölüler...' Yeter artık. Artık ölülerden söz etmekten vazgeç:'»

«Onları görmek ister miydin?»

Görmek mi? Oyunun yeni bir sahnesi tabiî... Gilbert Derais’in her şeyi gerektiği gibi düşündüğü “belliydi. Peki öyle olsun. Görecekti onları...

«Evet, görmek isterim.»

«Ama görmeden önce duyacaksın.»

«Öyle mi, desene senin ölüler aynı zamanda konuşuyorlar da...»

Djalli birden sağa döndü; şimdi tabloların bulunduğu galeriye gelmişlerdi ve bulundukları koridor hiç de sessiz değildi.

Bernard geçerken birtakım iniltiler, uğultular duyuyordu. Bundan önce, böyle benzer sesler hiç duymamıştı.

Djalli bir perde kaldırarak Bernard’ın yanına gelmesini bekledi. Sonra da pencereyi açtı:

«Burası mezarlık...»

Bernard, önceleri yalnızca yavaş yavaş kımıldayan gölgeler görebildi. Gittikçe, gölgeler belirgin “bir hal alıyor, insan şekline giriyorlardı. Boş mezarlar ve beyaz kefenler arasında birçok donuk göz...

Manzara gerçekten korkunçtu. Bu da ötekiler gibi: sadece bîr göz aldanması mıydı; mümkün müydü bu?

Genç adam geriye doğru sıçradı. Djalli onun soracağı soruyu bekliyordu. Bernard ise buna cesaret edemiyor, özellikle bütün bu gördüklerinin gerçek olmasını öğrenmekten korkuyordu.

İyiden iyiye paniğe kapılmıştı... Eğer bu gördükleri gerçekse, bütün ötekiler de korkunç sahnelerdi. Şimdi bütün vücudunun büyük bir korkunun altında ezildiğini hissediyordu.

Djalli pencereyi kapadı:

«Şimdi biraz daha ileriye gidelim.»

Evet, nereye olursa olsun bu manzaradan uzaklaşmalıydılar.

«Sevgilim, keşke burasını sana göstermeseydim.»

Sevgilim mi? Bu kadar dehşetin içinde...

«Sus lütfen...»

Oysa bütün olanların sorumlusu o değildi ki... Bu kâbusun bir yerde sonu olmalıydı.

«Bağışla beni Djalli... Bütün bunlar seni çok sevmemi engelleyemez.»

Djalli yeni bir pencerenin önünde durdu. Bu pencere kiliseye açılıyor olmalıydı.

«Yine ne göstermek istiyorsun?»

«Bu defa o kadar korkulu olmayacak. Hatta,, belki kendine güvenin bile artacak Yarın akşam dostlarını göreceğini de unutma.»

«Oradalar mı?»

«Evet.»

«Ve ben onlar için hiç bir şey yapamıyorum öyle mi?»

«Çok geç. Ama dikkat et, hem kendini hem de beni kaybedebilirsin.»

Bir an bakıştılar. Bernard artık nereye inanacağını şaşırmıştı. Bir gece için bu kadarı fazlaydı... Sanki on geceyi bir arada yaşamış gibiydi. Djalli’ ye:

«Aç, dedi.»

Pencereden kiliseyi görüyorlardı. Yerde yanyana üç tabut duruyordu. Birincide Jacques, İkincisinde ise Marthe yatıyordu. Her ikisinin de yüzü sakin ve gergindi. Biraz ileride ise Simone, soğuk taş zemin üzerine diz çökmüş dua ediyordu. Gilbert Derais ve Albertine, Simone’un gerisinde, mezarlığa açılan kapıya bakarak bekliyorlardı.

Soğuk bir tablo... Buz gibi... Bu kadarı artık bir oyunun parçası olamazdı. Her şey yapmacık olmaktan öylesine uzaktı ki... Djalli pencereyi kapadı:

«Gördüklerinden hiç birini sakın unutma.»

«Buna aslında pek gücüm yetmeyecek sanırım.»

«Yine de yarın kendin için farklı bir durumda olacaksın. Ama bu gördüklerine ait iki delilin olacak. Zincirli kolye, madalyon, ikimizin adı ve tarih...

Yeniden koridorda yürümeye başladılar, Bernard genç kızın elinden tuttu:

«Eğer bu bir komediyse gerçekten korkunç bir şey.»

«Hayır, bunun bir komedi olmadığına inanabilirsin.»

«Onların yanına gidecek misin?»

«Sen, Guillaume’un yanında olduğun zaman... O seni dış kapıya götürürken ben de kiliseye gideceğim.»

«Ya yarın? Yine burada olacak mısın?»

«Evet, söz veriyorum.»

«Onlarla birlikte mi?»

«Evet, onlarla birlikte. Bir anlamda senin dostların ve benim ebeveynlerimle birlikte... Hepimizrandevuda hazır olacağız. Yalnız sen, buraya gündüzden gelmelisin. Söz verdin...»

«Biliyorum.»

Hep aynı ısrar. Belki saçmaydı ama Bernard! şatodan uzaklaşmaya pek cesaret edemeyeceğe benziyordu. Djalli, genç adama iyice sokularak:

«Şimdi ayrılmamız gerek sevgilim,» dedi, «Seni mutfağa götüreyim.»

«Şatodan ayrılmam şart mı?»

«Evet.»

«Uzun zaman mı?»

«Sadece bir saat için.»

Djalli’nin delilik hali tehlikeli değildi. Bütün olanların ve kızın bu halinin asıl sorumlusu Gilbert Dearis’di. Ya o ya da Tristan, onu bu kâbuslu hava içinde büyütmüşler ve aklını oynatarak bu hale gelmesine sebep olmuşlardı.

Guillaume, yine şöminenin önünde oturmuş ateşe bakıyor, Therese ise onun arkasında ayakta bir heykel gibi dikiliyordu. Bernard ve Djalli galeriden çıktıklarında iki hizmetçi başlarını kaldırdılar. Bakışlarında şaşkınlık okunuyordu. Gelenlere garip garip baktılar... Therese onları merdivenin altında karşıladı :

«Bayan Djalli.»

Aynı anda genç kızın elinden tutmak istemiş, fakat Djalli onu sert bir hareketle itmişti:

«Bunu yapmamanız gerektiğini bilmiyor musunuz?»

«Ya o?»

«Onu seviyorum... Ve kaçmasını istiyorum... O zaman bunun hiç bir önemi olmaz.»

Guillaume bir anda ayağa kalkmıştı, onların yanına geldi:

«Hayır.»

Djalli önce bir kahkaha attı, sonra sert bir ifadeyle :

«Onu dışarı çıkaracaksın, dedi. Böylece hiç bir şey değişmemiş olacak. Aslında, yann tekrar buraya dönecektir.»

«Ama bu imkânsız.»

«Sana emrediyorum.»

«Bayan Djalli.»

Adam neredeyse diz çöküp yalvaracaktı. Sesinin tonunda umutsuzluk vardı. Sadece ihtiyar Therese memnun görünüyordu. Masaya doğru yönelirken gülerek mırıldandı:

«Tristan gelmeyecek... Tristan.»

Guillaume, Djalli'ye doğru ellerini yalvarır gibi uzatarak:

«Fakat o sizin babanızdır, Bayan Djalli... Babanız.»

«Ne önemi var?»

Djalli korkunç bir kahkaha atü. Bernard onu ilk defa böyle görüyordu.

«Eğer dediğimi yapmazsan, kiliseye gitmeyeceğim. Benimle birlikte kuledeki odaya gelecek.

Hizmetçi, başını önüne eğdi. Djalli, BernardT elinden tutarak onun önünden geçirdi. Mutfağın içinde ilerlerken genç profesör göğsündeki ağır sıkıntıdan biraz kurtulur gibi olmuştu...

Djalli bir anda değişmişti. Tanrım!... Yüzü ne kadar da sarıydı... Tebeşir gibi olmuştu. Saçlarının buklelerindeki pırıltılar kaybolmuş, gözleri donuklaşmıştı. Sanki elli yaş ilerlemişti. Bernard'a dönerek:

«Geriye dön, dedi, söylediklerimi tartışmadan yapacağına söz vermiştin, bana bakma artık...»

Genç adam söylenileni sessizce yaptı. Yüreği, göğsünden fırlayacak gibi atıyordu. Esrar son düzeyine yükselmişti. Djalli devam etti:

«Guillaume, ben galeriye gidince onu dış kapıya götüreceksin. Sonra da ben, kiliseye gideceğim. Anlıyor musun? O dışarı çıkmadıkça ben de kiliseye girmeyeceğim. Bu da, sizin ikiniz için korkunç olur!. Biliyorsun!.»

Sesinde ağır bir tehdit havası vardı:

«Tabiî, köpeklere gelmelerini söyleneceğim.»

Therese:

«Hayır!» diye korku ile bağırdı, bu bağırış, Bernards iliklerine kadar dondurmuştu. «Hayır! Guillaume, bunun sana ne zararı olur ki. Tristan'ı bulup bulamayacağımızı da zaten bilmiyoruz.»

Bernard geriye dönmek istiyordu. Birden korkmaya başlamıştı. Bilmekten, anlamaktan, Djalli'yi yeniden görmekten korkuyordu. Şimdi mutfak ona buz gibi geliyordu.

Mekanik bir hareketle saatma baktı, saat altıya geliyordu ve işliyordu. Zaman yeniden değerini kazanmıştı. Guillaume:

«Bayan burada kalamazsınız,» dedi.

«Biliyorum. Söyle bakalım, dediklerimi anladın mı?»

Dev ihtiyar mırıldandı:

«Evet.»

«Yarın da onun içeri girmesine izin vereceksin. Ona kiliseyi ve mezarlığı gösterecek, sonra babamın odasına götürecek ve orada onu yalnız bırakacaksın.»

«Evet.»

Merdivenler gıcırdadı. Genç kız gidiyordu. Gerçekten artık geri dönemez miydi? Bernard kendini tutamadı :

«Djalli!...»

«Şimdi bana bakabilirsin, sevgilim.»

Şimdi merdivenin en üstüne çıkmıştı. Bernard bir anda yeniden o güzel, pırıl pırıl genç kızı görmüştü.

«Yarin görüşürüz, Bernard.»

«Yatına...»

O sırada Guillaume genç adama yaklaşarak:

«Gelin,» dedi. «Yeteri kadar zaman kaybettik.»

Bernard şöminenin yanında bir yere astığı pardesüsüyle atkısını aldı. Arkadaşlarının eşyaları da oradaydı. Onları orada bırakıp giderken vicdanının sızladığını hissediyordu. Arkadaşlarını bırakıp gitmekten kendisini sorumlu tutuyordu. Ama, bir saat sonra nasıl olsa yine gelecekti. Ve işte o zaman...

Guillaume onun önünde yürümeye başladı. Dört kişi olarak girdikleri kapıdan çıkmadan önce, son bir defa arkasına baktı. Djalli merdivenin üstünden ona tatlı tatlı gülmüş, bir de öpücük göndermişti. Hizmetçi sabırsızlanarak:

«Haydi, gelin,» dedi.

Yeniden, duvarları nemli koridor... Soğuk hava... Bernard, sanki bir uykudan uyanıyordu. Guillaume, elindeki mumun alevini rüzgârdan korumaya çalışıyordu.

«Guillaume, bana söyler misiniz?...»

«Hiç bir şey söyleyemem.»

Dışarıya açılan kapıya gelmişlerdi:

«Ama şunu bilmek istiyorum.»

«Gidiniz... Kaçınız... Bir saat sonra gelebilirsiniz. Tabiî buna cesaret edebilirseniz.»

«Bundan hiç şüphen olmasın.»

«Pek emin değilim, bir kere dışarı çıkınca, içinizdeki korkuyu daha açık olarak duyacaksınız.» Şeytanca gülerek ekledi: «Bayan Djalli'nin rolü de burada bitmiş oluyor, artık ondan da yardım beklemeyiniz.»

«Djalli deliydi, değil mi?»

«Deh mi?... Bana kalırsa, delirmek üzere olan asıl sizsiniz.» Kapının kanadını açarak ona karla kaplı manzarayı gösterdi: «Şimdi gidin. Bir saattan önce de gelmeyin.»

Bernard çıktı. Arkasından kapı tok bir sesle kapanmıştı. Sonra demir bir sesle kapanmıştı. Sonra demir bir sürgünün gürültüsü. Genç profesör, elini bilinçsizce boynuna götürdü. Djalli'nin verdiği kolye ve madalyon kaybolmuştu. Titremeye başladı Bu, korkunç bir şeydi...

SİMONE dua ediyordu. Diz çökmüştü. Duadan başka kendisine yardımcı olacak bir şey kalmamıştı. insanın hiç bir şeye gücü yetmediği anlar olur.. O zaman yapılabilecek tek şey dua etmektir.

Guillaume geldi. Onları mutfakta ilk karşıladığı an şimdi ne kadar uzakta kalmıştı. Kiliseye girdi kutsal odanın önüne gelince sordu:

«Dört mü?»

'Gilbert, memnun memnun gülerek:

«Uç...» diye karşılık verdi.

Sözünü ettikleri şeyler, Guillaume'in teker teker getirmekte olduğu tabutlardı.. Hepsi de eski, rutubetli ve yer yer çürümüş tabutlar...

Jacques ile Marthe, neden tabutların içine, kendiliklerinden ve hiç karşı koymaksızın uzanmışlardı.

Kâbusun özü işte buradaydı. Sırası gelince, Simone da onlar gibi mi olacaktı? Yoo, hayır... Bu ona imkânsız görünüyor, onun için dua ediyordu.

Dua etmesine karışmıyorlardı... Sanki onlara göre, Tanrı ona hiç bir şey yapamazdı artık. Gilbert ve Albertine, ona bakmaya bile gerek duymuyorlardı. Üçüncü tabut kimin için geliyordu? Guillaume gitmişti. Demek tabut onun için değildi. O halde?...

«Tristan nerede?» diye sordu Albertine.

Gilbert sinsi sinsi gülerek:

«Tristan, benim onlara koridorda rastlayacağımı düşünmemiştir.»

«Geçen defa... Randevuda sen hazır bulunmamıştın.»

«Öyle mi? Hiç hatırlamıyorum.»

«Sadece üç tabut var.»

«Garip... Oysa biz dört kişi değil miyiz?»

Geçenler, saat mıydı, gün mü, hafta mı, ay mı, yıl mı... Belirsizdi. Zamanın bu durgunluğu, bir canlı için çok korkunç bir şeydü Kendisine aslında bunun dehşetinden daha önce de söz etmişlerdi.

Ölüm... Ölüler... Onlara dokunabileceğini düşünmek.. Görmek... Ters dönmüş bir dünya... Hayatın tam tersi... Neden olmasın? Bu bir problem degil, belki bir cozum yoluydu.

Eğer ölüm bir sondan başka bir şey değilse?... ’Esirgenen ve saklanan bir sırsa?.. Her şey basitleştirilebilirdi, her şey... Hatta, tarihin değişmez tekrarları bile.

Asurbanipal, İskender, Anibal, Sezar, Şarlman, Cengizhan, Atillâ, Napolyon...

İsa... Muhammed... sonra, Luther.

Kleopatra, 'Teodora, Pompadur, Büyük Katerina... Her şey basitleşir, çember her zaman kapanabilirdi. Baştan beri bu böyle olmalıydı. Sır, efsanelerde saklı kalmış ve onların içinde kaybolup gitmişti.

İnananlar da, inanmayanlar da, hepsi, hepsi haklıydılar...

BERNARD henüz koşmaya cesaret edemiyordu. Oysa, şatodan mümkün olduğu kadar uzaklaşmak istiyordu. Belli etmeden kaçmak ister gibi bir hali vardı. Karın içinde güçlükle ilerlerken, çevresindeki geniş beyazlığın bir tuzak

olduğundan, görünmeyne ellerin her an kendisini yakalayacağından korkuyordu.

Ter, alnını kaplamıştı. Acı bir terdi bu. Attığı her adımın son adımı olacağını sanıyor, sırtını hiç bir zaman tam olarak şatoya dönmüyordu. Kafasının içinden, bulanık resimler büyük bir hızla geçiyordu. Bu geçişin yavaşlaması ve resimleri net olarak seçebilmesi halinde, bunların dehşetine dayanamayacağından korkuyordu.

Djalli artık kendisini korumuyordu. Bunu düşünmek de onu son derece korkutuyordu. Birkaç adım daha attı. Şatodan uzaklaşmaktan, herhangi bir rahatlık duyacağını sanmıyor, fakat korkusuna teslim olmamak için kaçıyordu. Eğer koşmaya başlasa köpeklerin saldırısına uğrayacağını düşünüyor, onların kendisini izlediklerini hissediyordu.

Fakat... İşte araba oradaydı... Yarıdan çoğu karla örtülmüş bir halde... Demek, Jacques yanılmamıştı. Çünkü, araba geçerken yoldan çıkmış bulunuyordu. Eğer bir sürücü olarak içgüdüsüyle durmasaydı, hepsi bir kaza sonunda ölmüş olacaklardı.

Bağırışmalar... Bernard, birtakım sesler, haykırışlar duymaya başladı. Sesler çok uzaktan geliyor, gitgide yaklaşıyordu. Önceleri yüzlerce metre uzaktan gelen sesleri, şimdi çok yakından duyuyordu. Gilbert Derais, bir sadistti. Kendisini yakalamak için, buraya kadar yürümesine izin verip son anı beklemiş olmalıydı. Hem belki de mezarlıktaki bütün ölüler birlik olmuşlardı. Jacques ve Marthe tabutlarının içinde, Djalli ise çok uzaklarda kalmıştı.

Sesler yaklaşıyordu. Beş metre... İki... Profesör, bir bilinçsizliğin içinde yuvarlanıyordu. Üzerine sanki bir ağ atılmış, gittikçe sıkıştırıyor gibiydi. Buzlu eller tarafından elbiseleri didikleniyordu...

Şimdi, dağın tepesinden kasabaya doğru uçmak üzereydi. Kasabanın kırmızı damları güneşin ışınları ile pırıl pırıl parlıyordu. Güneş hâlâ vardı demek...

Dehşet dolu bir haykırışla ileri atıldı. Boşluğa yuvarlanmıştı. Oysa, oraya gitmemesi gerekirdi... Hayır... Hayır... Gitmemeliydi...

«Beni tutun... Djalli... Djalli!...»

YİNE SESLER... Ama Tanrım bu seferkiler ne kadar da yumuşak ve tatlı... Bernard, ayaklarına çok küçük gelen ve haftalarca kendisine zorla giydirilen ayakkabılardan kurtulmuşçasına birden rahatlamıştı, gözlerini açtı. Aydınlık bir odada, bir divan üzerine yatıyordu.

«Şunu içiniz.»

Ağzına doğru sıcak bir çorba uzattılar. Bunu veren bir kadındı. Orta yaşlı, en önemlisi, kefensiz ve bilinen elbiselerden giymiş bir kadın.

Başka bir kadın ve onun az arkasında bazı adamlar... Köylüler... Ve piposunu içen iri ekose elbiseli biri daha. Bernard çorbadan bir yudum aldı.

Gözlerinin önündeki, kafasının içindeki bütün bulutlar ve perdeler yavaş yavaş dağılıyordu. Kadının elini yavaşça iterek doğruldu. Çevresindekilere bir süre baktıktan sonra gülmeye başladı, içinin rahatladığını gösteren, uzun, süreli bir gülmeydi bu.

Pipoli adam divana yaklaştı:

«Sizinle biraz görüşebilir miyim?»

«Evet.»

«Adım, Martin. Polis Müfettişiyim.»

Bernard inanamıyordu. ‘Gözlerini birkaç kere açıp kapayarak:

«Oh... Her şey ne kadar da rahat ve sakin,» diye düşündü.

«Bana ne oldu?»

«Sizi, kasabanın girişinde, karlar üzerinde baygın buldular. Sayıklıyordunuz... Adınız Bernard Ligniere ve fakültede

profesörsünüz.»

«Evet... Saat kaç oldu?»

«Tam on iki.»

Yani çok mu geç oluyordu? Ne zamandan beri oradaydı? Orası neresiydi? Müfettiş devam etti:

«Her halde dağ tarafından geliyordunuz?»

«Evet... Dün gece boğazı geçmek istemiştik... Arabamız kardan yolda kaldı.»

«Arkadaşlarınız neredeler?»

«Bilmiyorum.»

«Arabayı nerede bırakmıştınız?»

«Tepeye yakın bir yerde.»

«Şu halde şatonun da yakınlarında olmalı...»

«Demek... Demek bir şato gerçekten var?»

«Elbette.»

Bernard daha da rahatlamıştı, içini çekti. Şato gerçekten vardı. Demek olanlar bir düş değildi. Çünkü şu anda karşısında çok ciddî insanlar bulunuyordu. Oraya dönmeliydi.. Evet, kesinlikle. Ama, dönüp ne yapacaktı?... Ah... Evet... Yine güldü. Alaycı bir gülüştü bu.

‘Her halde bir delilik krizi geçirdim,’ diye düşündü.

Müfettiş:

«Arkadaşlarınızın şatoya sığınmış olabileceklerini düşünür müsünüz?»

«Tabiî, hepimiz şatodaydık. Ancak ben kaçıp kurtulabildim. Zihnimi toparlamam gerek. Ama bu öylesine güç ki.. Onun için, siz söylediklerime pek aldırmayın.»

Martîn’in bir işaretiyle yardımcıları ve ötekiler odadan çıkarken, o piposunu tüttürüyordu:

«Her halde başımza kötü şeyler gelmiş olmalı.»

«Garip bir tuzağa düştüğümüzü sanıyorum.»

«Nasıl bir tuzak?»

«Anlayamazsınız. Ama sizin bilmeniz de gerekli...»

«Şimdi bana her şeyi anlatın lütfen.»

«Hayır, bunu yaparsam beni deli yerine koyar, belki de akıl hastanesine yatırırsınız.»

Ayaklarını divandan aşağı indirdi. Fakat ayağa kalkmamış ve başını elleri arasına almıştı. Şimdi her şey hafızasında net olarak canlanabiliyordu. Bütün mesele, bu serüvenin içinde nelerin gerçek olduğunu bulabilmekti.

Djalli... Elini boynuna götürdü. Evet, zincirli kolyeyi kaybettiğini daha önce de fark etmiş oldu

«Tristan'ın çalışma odası şöminenin sol kanadı yukarıdan sağa doğru üçüncü tuğla aşağıdan sola doğru sekizinci tuğla ikisine aynı anda basılacak.»

Demek bu anıları, kendi hayalinin yarattığı şeyler değildi. Djalli'nin her söylediğini değerlendirmek, gerçeklik derecelerini anlamak istiyordu. Ne olursa olsun, şatoya dönecekti, ama bu defa yalnız olarak değil. Şatoda deliler varsa, bu tehlikeli olabilirdi. Ama dostları da oradaydı. Fakat, durumu Müfettiş'e nasıl anlatacaktı? Kendisini deli yerine koymaması için gerçeğin bazı kısımlarını ondan gizlemesi gerekecekti.

«Başıma... Yani başımıza gelenler, serbestçe anlatamayacağım kadar garip şeyler. Ancak, arkadaşlarımın, bizim yardımımıza ihtiyaçları olabilir. Devam etmeden önce bir an duraksadı...

«Bana bir sigara verir misiniz?»

Tik soluğu çektikten sonra iyice kendine gelebilmişti :

«Müfettiş, gerçekte var olmayan birtakım şeyler gördüm. Bunlar kuşkusuz, bir sihirbaz işiydi. Bunlardan size söz etmeyeceğim. Çünkü vereceğimiz kararlarda etkili olmaz. Kanımca, şatoda bir deli oturmakta.

«Ama, şatoda sadece iki ihtiyar hizmetçi vardı, o kadar.»

«Therese ve Guillaume mu?»

«Evet... Ana oğul. Kadın seksen yaşlarında olmalı.»

«Guillaume’un da, kocaman bir guatrı var.»

«Tamam.»

Bernard ilk adımını başarıyla atmıştı. Sözüne devamla:

«Şato kime ait?» diye sordu.

«Bilmiyoruz. Ben doğduğum zaman, Therese orada yaşıyormuş.»

«Sahibini tanımıyor musunuz?»

«Hayır ama bunu Noter’den sorabiliriz.»

«Acaba Derais adında biri olabilir mi?»

«Tristan ya da Gilbert Derais?»

Müfettiş gülmeye başladı:

«Tristan mı? Ama bu ad çok eski... Sadece efsaneleşmişti, o kadar...»

«Efsaneye göre Tristan, Gilles de Rais’nin soyundan geliyor olmalı.»

«Bu konuda epeyce bilgilisiniz.»

«Şatoda bana bununla ilgili olarak bilgi veren birine rastladım da... O da, kendisini Tristan’ın kızı olarak görüyordu. Anlıyorsunuz ya...»

«Tabiî... Çok saçma bir şey bu..»

«Elbette... Bu, yirmi yaşlarında bir genç kızdı. Adı da sözde Djalli’ymiş.»

«Bu ad da efsanede var. Ama siz, her halde sizinle alay etmek isteyen biriyle karşılaşmış olmalısınız.»

«Ben de aynı fikirdeyim. Ama dostlarım şu anda orada bulunuyor ve bugün şatoya dönmem gerektiğini bana söylediler... Hatta şimdi, orada olmalıydım bile...»

«Şatodan çıkarken paniğe kapılmıştım. Onun için, inanmamanızdan korkarak size bazı şeyleri anlatamıyorum. Benimle birlikte şatoya kadar gelir miydiniz?»

Polis başını salladı:

«Tabiî, gerçeği öğrenmek isterim. Bir rapor hazırlamam lâzım. Sizi karların üstünde baygın buldular. Çok korkmuş bir haldeydiniz. Ama şimdi, daha iyicesiniz.»

«Evet, iyiyim.»

Therese ile Guillaume yaşıyorlar, Derais'lerin öyküsü bir şeylerle ilgili bulunuyordu. Cebinde de gece tuttuğu notları bulmuştu... Genel olarak inanılmaz görünen serüvenin bazı bölümlerinde gerçek payı bulunduğu anlaşılıyordu. Ayrıca Jacques, Simone ve Marthe'ı da bulmak gerekiyordu.

«Şato, dıştan çok eski göründüğü halde içi son derece yeni ve konforluydu.»

«Yok canım.. Şato hemen hemen bir yıkıntı halindedir.»

«Ve siz, orada sadece iki hizmetçinin yaşadığından eminsiniz, öyle mi?»

«Hemen hemen.»

«Size kesinlikle söylemek isterim ki, orada dün gece üç ya da dörtten çok insan vardı.»

«Buna inanmak güç.»

«İnanmayacağınızı biliyordum ama gördüklerim tıpatıp böyleydi.»

«Dostlarınız hâlâ orada öyle mi?»

«Sanırım.»

«Siz niçin ayrıldınız?»

Bernard yine duraksadı. Müfettiş'i kandıramayacağını biliyordu.

«Geceyi geçirmek için bizlere İKİ oda verdiler. Sonra birtakım şaşırtıcı şeyler oldu Koridora çıktık. Korkmuştuk. Kaçıştık. Oraya gidersek her şey daha iyi aydınlanacaktır.»

Müfettiş çenesini kaşıdı:

«Siz, profesörsünüz. Yani bir bilim adamı... Size güveniyor ve sizinle şatoya gitmeyi kabul ediyorum. Böylece, bu masalı belki aydınlatabiliriz.»

«Teşekkür ederim.»

ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

PARLAK bir kış güneşi, ısıtıyordu. Saat on dört sıralarında şatoya gelmişlerdi. Şato, her zamanki yıkık görünümündeydi. Sağ yanı bütünüyle yıkılmış, sadece kale burcu ayakta kalmıştı... Onun da alt bölümleri...

Bernard mırıldandı:

«Kuleye benzer bir şey görünmüyor.»

«Size bir kuleden mi söz etmişlerdi?»

«Oraya hatta çıkmıştık bile... Oysa şimdi yok. Yoksa benim hayalime etki yapacak bir ilâç mı verdiler?»

İzlerin üzerine koyarak yaptığı kontroldan sonra, onların gerçekten kendisine ait olduğunu anlamıştı. Müfettiş:

«Son yağan kardan sonra bu kapıdan çıkmış olduğunuz anlaşılıyor,» dedi. «Belki sabahın saat sekizine doğru...»

«Yaklaşık olarak o sıralardı.»

Her halde kötü bir şakayla karşı karşıyaydılar. Genç adam büyük bir öfkeye kapıldı. Şimdi, dostlarını o Allah'ın belâsı Gilbert Derais ve Djalli ile birlikte bulabileceklerini biliyordu. Kendisini görünce, kim biür ne kadar alay edeceklerdi?

'Budalaca davrandım,' diye düşündü.

Gün ışığında ve Polis Müfettişi'nin eşliğinde, geçirdiği korku ve dehşet, şimdi kendisine garip gelmeye başlamıştı. Onlara inanmak iyice güçleşmişti. Kapının tokmağını sertçe vurdu, Tanrım, bu kapı ne kadar da eskiydi. Oysa, dün gece onlara

sağlam görünmüştü. Uzun süre beklemediler. Kapı yavaşça açıldı, karşılarında Guillaume'u buldular. Bernard:

«Beni tanıdın mı?» diye sordu.

«Evet, ben de sizi bekliyordum.»

Bu, geceki Guillaume'un aynısı değildi. Bu, daha yaşlı ve zararsız görünüyordu. Polisi işaret ederek:

«Bu kim?» diye sordu.

«Müfettiş Martin.»

Martin kimlik kartını gösterdi. 'Guillaume gülerek :

«Onu getirmenize hiç de gerek yoktu,» dedi.

«içeri girmek istiyoruz.»

«Tabiî, buyurun.»

Yana çekilerek onları içeri aldı. Rutubetli duvarlarda yer yer su sızıntıları görülüyordu. Burası, dışarıdan daha soğuktu. Bernard aynı yerde bulunmadığını hisseder gibi oldu, ama durumdan etkilenmemeye çalıştı. Önden yürüyerek, mutfağın kapısını kolayca buldu. Gece mumların gölgeli ışıkları altında büyük görünen koridor, daracıktı, hem de, sadece üç metre kadar...

Mutfak. Her şey yerli yerindeydi. Büyük masa, galeri, sandıklar, şöminede yanan küçük odun parçaları. Ama her yerde pislik vardı. Guillaume yanlarına gelerek seslendi:

«Anne.»

İhtiyar kadın koltuğunda biraz doğruldu. Guillaume Bernard'ı göstererek:

«Gel,» dedi.

Bernard, birden irkildi. Gece pardesüsünü astığı yerde, arkadaşlarının eşyaları duruyordu. Bıraktığı halde kalmışlardı. Hiç dokunulmadığı belliydi. Bernard onları Martin'e göstererek:

«işte, dostlarımın burada olduklarına bir delil,» dedi.

Delil mi? Ama buraya delil aramaya gelmemişlerdi ki... Önce Jacques ile iki kadım bulmak gerekiyordu. Sonra anıların gerçekliğini öğrenmek.

Müfettiş iki ihtiyara dönerek sordu:

«Neredeler?»

Guillaume omuzlarım silkti:

«Ancak gece gelirler.»

«Bu, hiç de akıllıca bir karşılık değil.»

«Başka bir şey bilmiyorum.»

«Şatoyu arayacağız.»

«Nasıl isterseniz.»

Bernard, oyunun devam ettiğini düşündü. Martin’e biraz beklemesini söyleyerek Therese’e döndü: «Efendileriniz nerede?»

«Bizim efendimiz yoktur.»

«Ya Gilbert Derais ve Djalli.»

Martin, birden ürperdi ama bir şey söylemedi Thereae:

«Şu anda şatoda kimse yok, dedi, dostlarınız bu gece gelecekler.»

«Şimdi neredeler?»

«Bilemeyiz ama gelecekler.»

«Gilbert ile Djalli nerede?»

Kimden söz ettiğinizi anlamıyorum.»

Profesör sonra Guillaume’a döndü:

«Beni kiliseye ve mezarlığa götürün.»

«Evet, bunu yapmaya aslında mecburum.»

«Bu emri kimden aldın?»

«Hiç kimseden...»

«O halde neden mecbursun?»

«İçgüdü...»

Bu oyunun önemli bir oyuncusu gibi budalaca şeyler söylüyordu.

«Mösyö Bernard, yalnız gelseydiniz daha iyi olurdu.»

Yalnız mı... Tabiî, Djalli onun bir polisle gelebileceğini hesaba katmamış olmalıydı. Ama bu evde her halde kötü şeylerin döndüğü de bir gerçekti.

Jacques, Simone ve Marthe geri döner dönmez, ortada kanuna göre hiç bir suç kalmayacaktı. Tabiî gelebilirlerse... Ama, ya Djalli'nin anlattıkları?

Martin, Bernard'ın sıkıntıda olduğunu hissederek onu yana çekti:

«Durum, düşündüğünüzden daha mı karışık?»

«Hayır, hayır.»

«Bana hiç bir şey söylemediniz, gece burada neler olduğunu da bilmiyorum; bu durumda size bir yardımda bulunabilmem güçleşiyor.»

«Dün gece olanları doğrusu ben de öğrenmek istioyrum.»

«Hizmetçiler, dostlarınızın birkaç saat içinde geleceklerini söylüyorlar.»

«Yani, beklememiz uygun mu olur diyorsunuz?»

«Evet... Eğer yalan söyledilerse kanun yollarına başvururuz.»

«Ya şu anda tehlike içindeyseler?»

Soru ortada kalmıştı. Bir karar almaları gerekiyordu. Bernard:

«Dinleyin, Müfettiş. Bu iki ihtiyarı sizin varlığınız tedirgin etmiş görünüyor. Bırakın, şatonun içine Guillaume ile ben gireyim. Bir tehlike sezersem sizi çağırırım.»

«Ama uzakta olursanız sizi duyamam. Silahınız var mı?»

«Hayır.»

Müfettiş bir an durdu, sonra kararlı bir tonla:

«Benim iki tabancam var. Birini her ihtimale karşı siz alın. Tehlike halinde bîr el ateş edersiniz. Onun sesini uzaktan bile duyabilirim,» dedi.

Sonra cebinden şık bir Colt tabanca çıkararak Profesöre verdi. Bunu yaparken de, iki hizmetçinin tabancayı görebilecekleri şekilde davranmıştı.

«Her halde kullanmasını biliyorsunuz?»

«Evet.»

«Bir tehlikeyle karşılaşmamamızı dilerim.»

«Ortada ya bir kötü şaka ya da gerçek bir dram var... Ama şaka bile olsa sınırlarını çok aştığını söylemek gerekir.»

«Evet. Ben de öyle sanıyorum. Hele bu sabah sizi bulduğumuz hali de düşündükçe...»

Bernard, cebindeki tabancanın kendisine verdiği rahatlıkla Guillaume'a döndü:

«Müfettiş burada kalacak, şimdi beni götürebilirsiniz. Ama, unutma ki silahlıyım.»

Dev ihtiyar gözlerini hayretle açarak:

«Silah mı,» dedi, «Ölülere karşı mı?»

«Bana ölüleri mi göstereceksiniz?»

«Hayır, ben değil.. Ama herkes bilir. Bu şato tekin değildir. Öyle değil mi, Müfettiş?»

Müfettiş bu sözleri önemsememiş göründü. Karşısındaki ne de olsa bir hizmetçiydi. Bernard konunun üzerinde durmadı:

«Galeriye mi gideceğiz?»

«Evet.»

Merdiven değişmişti. Eski bir merdiven bu. Oysa dün gece...

Guillaume:

«Dikkat edin,» dedi. «Üg basamak eksiktir.»

Eksik olamazdı, Bernard bundan emindi. Galeri de çökük bir haldeydi. Döşemesinin birkaç yeri açılmıştı. Bu yüzden uzun adımlar atmak zorunda kalıyorlardı.

İlk koridora geldiler. Dün gecekinin duvarlarında bunun gibi ıslaklık ve rutubet yoktu. Ne demek oluyordu bu? Hizmetçi sordu:

«Nereden başlıyoruz?»

«Mezarlıktan.»

«Olur... Oradan da kiliseye geçeriz. Daha sonra da Mösyö Tristan'ın çalışma odasına.»

«Ne o? Birdenbire onları hatırladınız mı?»

«Şimdi yalnızız, Bernard... Sizi ilgilendiren, fakat başkasını ilgilendirmeyen şeyleri hatırlarım... Siz de bizden olacaksınız.»

«Sizden mi?»

«Bayan Djalli size anlatacaktır.»

«Demek doğru?... Djalli bu sabah benimle birlikte gerçekten mutfağa gelmiş...»

«Evet, doğru.»

«Yani, Djalli adında bir genç kız gerçekten var, öyle mi?»

«Bundan tam elli yıl kadar önce öldü. Ama onu göreceksiniz.»

Gariplikler yeniden başlıyordu. Ama gündüz gözüyle, Bernard daha az etkileniyordu. Sadece güldü:

«Köpekler nerede?»

«Köpekler hiç gelmezler.»

Guillaume bir pencerenin önünde durmuştu. Yani bir pencere kalıntısı önünde. Çürümüş tahta kısımları ile, duvarda bir debk...

«Sanırım, mezarlığı buradan görmüştünüz?»

Profesör merakla yaklaştı. Evet mezarlık burasiydı... Ama geceki durumuyla hiç ilgisi yoktu. Ne hayaller, ne kefenli dolaşanlar, ne de iniltiler vardı. Sadece, çok eskiden kalma harap bir mezarlıktı bu... Mezarların hepsi kapalı, üstleri karla kaplı, çeşitli bitkilerle örtülüydü. Oysa mezarlık, geceki mezarlıktı. Bernard hatırlıyordu. Çevreye bir göz gezdirmek, tanımak için yeterli olmuştu. Mırıldanır gibi konuştu:

«Gidebm... Kiüseye...»

Kilisenin yerinde bulunan küçük yapı ayaktaydı ama pencere yerleri boş, kapı ise sökülmüştü. Bernard kiliseyi de tanıdı. Bütün farklarına rağmen bu, dün geceki kilisenin ta kendisiydi. Tabutlar ortada yoktu, ama samanlarla kaplı mihrap dün geceki yerinde ve aym durumdaydı.

Guillaume:

«Bayan Djalli, size biç bir zaman yalan söylemedi,» dedi.

«Ama dün gece gördüklerim tam olarak bunlar değildi.»

«Evet, çünkü dün gece değişme gecesiydi.»

Profesör birden sinirlenmişti:

«Sen de bu saçmalara inanıyorsun demek?»

«İnanmak mı? Ben her zaman hizmetçi değildim, Bay Bernard. Bîr keresinde prenstim... Fakat kötü bir dönemdi... Beni öldürdüler...»

Bernard içini çekti:

«Şimdi de büronuza geçelim.»

Bir süre birlikte ilerlediler. Kapının önüne gelince Guillaume:

«Burada sizi yalnız bırakmam gerekiyor,» dedi... «Bayan Djalli, sizin, bürodan çıkarken bütün kuşkularınızdan kurtulmuş olacağınızı söylemişti. Zincirli kolye ve madalyonla adlarınızı ve tarihi yazdığınız kâğıdı unutmayın.»

«Dünkü mü?»

Tabiî, gece mutfaktayken boynunda olan, fakat sonradan kaybolan kolye ve madalyonla, üzeri yazılı kâğıt gerçekten güçlü deüller olacaktı. Guillaume cebinden bir anahtar çıkararak Bernard'a verdi:

«Ben sizi burada bekleyeceğim,» dedi.

Genç adam, garip bir duygunun etkisi altındaydı. Bu kapı anahtarla kilitlenmiş olduğuna göre, içi iyi bakılmış ve korunmuş olmalıydı. Acaba Djalli'yle içki içtiği kadehi de yerinde bulabilecek miydi? Hayır odaya girince karşılaştığı hayal kırıklığı çok büyük olmuştu...

Zavallı büro... Dün ne kadar sevimliydi, şimdi ise ne kadar köhne... Yerdeki halılar eskimiş, yer yer sökülmüştü. Koltuklar sökük, kenara çekilen masa ise kırık dökük ve toz içindeydi. Şömine de, yıllardan beri ateş yakılmanmışçasına bomboştu.

Kitaplar aynı yerlerinde duruyorlardı. Fakat hepsi toz ve küf içindeydiler. Genç adam, çalışma masasının arkasında, Djalli'nin tavsiyesi üzerine seçtiği Homeros'un «Odyssee» adlı kitabına baktı. Yaklaştı, kitap örümcek ağları ile örtülmüştü... Bu kitap yıllar boyunca yerinden hiç çıkarılmamışa benziyordu. İçerisinde herhangi bir kâğıt olması da, tabiî ki düşünülemezdi. Zavallı Djalli... Aradığı delil, olumsuz sonuç verecekti.

Bernard kitabı alabilmek için önce örümcek ağlarını temizlemek, tozları silmek ve hemen hemen yapışmış olduğu yerden sıkıca çekmek zorunda kalmıştı. Buna bir kitap bile denemezdi, çürümüş kâğıt yığınını andıran bir şeydi...

Fakat?... Bernard'ın gözleri dehşetle açılmış, elleri titremeye başlamıştı. Kâğıt oradaydı... Sararmış, eskimiş olmasına rağmen bu, dün gece kendisinin yazıp koyduğu kâğıttı. Üstünde de iki ad: DjalliBernard. Ve bir tarih vardı: 23 Aralık 1953. Kâğıt, bîr gecede eskimişti, çevresindeki bütün öteki eşyalar gibi...

Gecenin bütün kâbus ve sıkıntısı yeniden genç adamın üzerine çökmüştü. Bu kâğıdın burada bulunabilmesini açıklayabilmek için bir mucize gerekti. Bu, artık ne bir şaka ne de bir oyundu... Tanrım...

Bernard şömineye doğru yürüdü... Titreyen elleriyle geceki iki tuğlayı aradı, buldu ve onlara aynı anda bastı. Şöminenin bir kanadı gıcırtılarla açılmıştı. Kasa orada duruyordu...

Onu kulpundan çekip odamn ortasına getirmesi bir dakika sürmüştü. Kapağı kaldırdı. Zincirli kolye ve madalyon oradaydı. Gelişigüzel atılmış bir halde.

Bernard, başını ellerinin arasına aldı, alnında soğuk ter damlaları birikmeye başlamıştı.

«Ama ben deli değilim,» diye söylendi.

Bir an donmuş gibi hareketsiz kaldıktan sonra madalyonun kapağını açtı... Djalli’nin portresi. Ona gülüyordu... Djalli... Hem rahatlatıcı, hem de korkutucu bir ad... Demek onu gerçekten görecekti. Buna artık inanıyordu. O yüzden rahatlamıştı. Ama bu delillerden de fazlasıyle korkuya kapılmıştı.

Kolyeyi hemen boynuna geçirdi, madalyonu da. gömleğinin cebine koydu.

ON BEŞİNCİ BÖLÜM

ŞİMDİ, geceki kâbus süresince reddettiği şeyleri kabul etmek durumundaydı. Ama bunu başaramıyordu. Gerçi elinde deliller vardı, ama her şeyin başka bir açıklama biçimi olmalıydı.

Martin bana yardım eder.’ diye düşündü. Ama bu, Djalli’ye ihanet olmaz mıydı? Genç kızın her söylediği, gerçek çıkmıştı, hele dekorların değişikliği.. Hiç uyumadığına göre, iradesi dışında bir şey yapmaya zorlanmış olamazdı. Sadece, yüz elli yıl kadar eskiye dönmüştü. Evet, dün gece yüz elli yıl

önceyi hortlaklarla birlikte yaşamıştı. Bu, ya gerçekten böyle olmuştu, ya da genç adam deliriyordu...

İki yol vardı... Ama her şey deliliği doğrular nitelikteydi. Simone dua 'ediyordu. Şimdi o da Simone’un durumuna düşmüştü. En küçük bir şey için kendini bırakacak gibiydi... Guillame ona: «Siz bizdensiniz,» demişti. Ama ölüler dua eder miydi?

Kasayı yerine koyduktan sonra şöminenin duvarını kapadı. Demek dostları geri dönecekti, ama başkaları olarak... Her şey gerçek olduğuna göre, bu da gerçekleşmişti. Görüntüler aynı kalacak, ruhları değişmiş olacaktı. O halde, mezarLkta gördükleri, ruhların kalabalığı olmalıydı.

Djalli, Simone’un vücuduna girmiş olarak gelecek ve Bernard”ın öpücükleriyle eski haline dönecekti. Geceki öpüşmelerinde. Bernard bir kül tadı duymuştu: Ölüm tadı... Djalli... Acaba onu gerçekten seviyor muydu? Simone’un görüntüsü durumunda yeteri kadar sevebilecek miydi? Hiç bir şey bilemiyordu...

Ya Martin? Ona gerçeği açıklayabilecek miydi? Kendisini anlayıp, inanabilir miydi? Hayır. Kendisi bile kolayca kabul edememişti. Bütün delillere rağmen hâlâ kuşku içindeydi... Çözüme varamıyordu. Guillame, sırtını duvara dayamış, kımıldamadan bekliyordu.

«Oldu mu?»

«Hiç... Gerçi şüphem kalmadı, ama delilleri hâlâ da yeterli bulamıyorum. Beni kuledeki odaya da götürür müsün?»

«Bayan Djalli, kulenin var olmadığını unutmuş anlaşılan.»

Bernard’ın içinde bir umut ışığı parlamıştı:

«Yani beni oraya götüremez misin?»

«Kule artık yok.»

Demek aydınlanamayan bir yan hâlâ vardı. Küçük bir şey, bir hile, koca bir temelin çürük yapılmasına sebep olabilirdi.

«Kulenin olmadığını nasıl unutmuş olabilir?»

«Ölüler her şeyi bilmezler... Onların da öğrenmeye ihtiyaçları vardır.»

Öğrenmek mi? Ama ne amaçla? Bernard bir anda kendisini esir gibi düşündü:

«Benim de sizlerden olacağımı söylerken ne demek istemiştin?»

«Bayan Djalli size büyük sırrı anlatacaktır.»

«Büyük sır mı?»

«Bay Gilbert'in adı Gilles'ken, ben yine onun hizmetindeydim. Savavşlar bittikten sonra VII. Charler'ın sarayından ayrılmasından sonraki araştırmalarda kendisine yardım ettim.»

«Araştırmalar sonuçlandı mı bari?»

«Evet.»

«Ama, kimse bir şey bilmiyor bu konuda.»

«Dünyanın kuruluşundan beri, insanlar hiç bir iz bırakmadan kaybolurlar.»

«Dostlarım gelecek demiştin değil mi?»

«Evet... Ama umduğunuz biçimde değil... Hep o su yüzünden. Önceleri bütün kuşkuları ortadan kaldıracak gibi davranacaklar, sonra her şey yoluna girecek...»

«Mutfağa dönelim... Müfettiş'i meraktan kurtarayım.»

«Müfettiş bize hiç bir şey yapamaz.»

«Ya polis?»

«Polis de, gerçek olmayan bir şeyi kabul etmez.»

Demek o da bunun gerçek dışı olduğunu kabul ediyordu...

Martin, sakin sakin piposunu içerek şöminedeki ateşi seyrediyordu. Bernard'ı görünce yüzündeki solgunluk dikkatini çekmişti, ayağa kalkarak:

«Arkadaşlarınız yok mu?»

«Onları bu akşam görebileceğimizi umuyorum.»

«Bundan memnun olmuş görünüyorsunuz.»

«Hayır... Ama bu korkunç bir şey.»

«Dönmeleri mi?»

«Hayır... içinde bulundukları şartlar.»

Acaba ona her şeyi anlatsa mıydı? Belki Martin bir şeyler yapabilirdi. Olanları kabul edecek bir mahkemeden ceza verilebilirse, bu, Djalli ve kendisi için üzücü olurdu. Aksi halde, Jacquas, Simone ve Marthe geri dönerlerse kendisini deli diye içeri tıkarlardı. Ne yandan baksa çaresizlik içindeydi. Kimseyle paylaşamayacağı bir sırrı biliyordu. Bunu kim paylaşmak isterdi ki? Tarih boyunca gerçeği bulmak isteyenler ya büyücü diye yakılmış ya da hapishanelerde, tımarhanelerde çürütülmüş değil miydi?

Bernard ürperdi, Müfettiş onun omzuna vurarak:

«Kendinizi toplayın biraz... Durumun o kadar kötü olduğunu sanmıyorum.»

O öyle sanıyordu. Aslında, belki Bernard da öyle sanıyordu. Birkaç delil, saçmalıklar dolu bir durumu ortadan kaldırabilir miydi? Bu, Tanrı'ya inanmamak olmaz mıydı? Ölüm de olmazsa, Tanrı'nın silah olarak neyi kalırdı?

Guillaume, merdivenin altında bekliyordu. Bernard bir an ona baktı... Ne de olsa Bernard, şimdi Tristan'ın yerini almış gibiydi:

«Bize içecek bir şey getir.»

«Peki, efendim,»

«Efendim» demek, artık «Bay Bernard» demek değildi. Çalışma odasındaki sırra erdikten sonra artık «onlardan» olmuştu... İhtiyar Therese de ayağa kalkmıştı. Martin:

«Beni şaşırtıyorsunuz,» dedi.

«Neden?»

«Kullandığınız ses tonu...»

«Buranın efendisi gibiyim de...»

«Efendi mi?»

Sahi... Şato sonuç olarak kime aitti acaba? Bernard, Guillaume’a dönerek:

«Kanuni olarak şato kimin malı?»

«Benim efendim.»

«Kaça ? »

«Benim yaşımda paranın ne değeri ne de önemi vardır Bayım.»

«Yine de bir fiyat söyle bakalım.»

İhtiyarın yüzünde, kuşkulu bir hava belirmişti, sonra derinden bir neşeyle:

«Çok az bir paraya verebilirim, belki bir frank.»

Guillaume sandıktan bir şişe almaya giderken, Therese de iki bardak getirmişti. Martin bir kahkaha attı; Bernard’a:

«Delinin biri bu adam!...» dedi.

Ama, Martin bu kelimeye gerekli anlamı verememişti. Ölümün var olmadığını bilen bir canlı, her Şeyi yapabilirdi... Ve ölüler, beklerken gerektiği kadar güç toplayabiliyorlardı. Onlar için sonsuzluk, bizlerin bir saniyesinden daha önemli değildi.

Martin:

«Sağlığınıza!» diyerek içkisini içti.

Bernard ise o sırada:

«Bütün olanların gerçekliğine ciddî olarak inanıyor muyum?» diye düşünüyordu.

«Sağlığınıza.»

Martin saatına baktı:

«Her halde uzun zaman beklememiz gerekmeyecek,» dedi.

Galerinin üstünde bir kapı gıcırdayarak açıldı. Bernard ve Martin aynı anda başlarını kaldırdılar. Gelen Marte'idi. Düşmemek için dikkatli davranarak merdiveni indi. Mutfağa iner inmez, genç profesörü önemsemeden, Guillamume'a seslendi:

«Basamakları onarabilirdin... Geleceğimizi biliyordun.»

«Evet, Bayan.»

Oysa, koca ihtiyara hiç. 'sen' diye hitap etmemişti.

Bernard bağırdı:

«Marthe?»

Kadın döndü:

«Merhaba Bernard... Ötekilerin de gelmesini bekleyelim. Bu bay kim?»

Martin ayağa kalkarak hafifçe eğildi:

«Müfettiş Martin.»

«Polis misiniz?...»

Kadın onun kişiliğini pek önemsememişti:

«Bu ilk değil. Birkaç defa daha polisle karşılaşmak zorunda kalmıştık.» Gülerek ekledi:

«Her zaman aynı şey... Güçsüzlüğü anlamak size zor gelebilir. Bernard size her şeyi anlattı mı?»

«Hiç bir şey söylemedi.»

«Evet... Genellikle böyle olur. Anlatsaydı, aslında onu tutuklar ve şimdi burada olmazdınız. Bunu düşünerek anlatmamış olmalı...»

Bu hem Marthe idi, hem değil!... Bernard kaşlarını çattı:

«Hâlâ anlatabilecek durumdayım.»

«Hiç olmazsa Djalli'nin gelmesini bekleyin.»

Önceleri Marthe, Bernard'a 'sen', Guillaume'a 'siz' derdi. Şimdi ise tam tersi olmuştu. Djalli'yi düşününce genç adam

durdu. Kafasını kaldırarak galerinin kapısına bakarken Marthe da şömineye yaklaştı.

Sıra Jacques’indi... 'Galeride bir an durarak hepsini gözden geçirdi. Bernard’a güldü ve seslendi:

«Albertine?»

«Sana, aramızda bir polis olduğunu da haber vereyim.»

«Sahi mi?»

Jacques merdiveni indi. Bernard, onu tutumunda Derais’lere ait bir şeyler aradı, ama bu Jacques’ ti...

Jacques! Ama onun gerçek o olmadığım kendisi biliyordu... Biraz sonra Simone da yukarıda belirmişti; o sırada da kocası, Martin’e yaklaşıyordu.

Bernard genç kadını incelerken Jacques Müfettiş’e:

«Bernard, anlaşılan bizi merak etmiş, onun için burada bulunuyorsunuz... Neyse işte hep bir araya geldik.»

«Efendim Lignere misiniz?» dedi, Martin.

«Ta kendisi.»

Onun için başka şeyin önemi yoktu. Simone gülerek yavaşça yaklaştı:

«Kolyemi verir misin?»

Bernard ürperdi, duygularını taşıyamaz olmuştu. Jacques’a baktı; o, ilgisizce omzunu silkiyordu:

«Evet, bazı karışıklıklar olacak... Hiç olmazsa başlarda.. Djalli’nin size âşık olacağını düşünemezdik tabiî...»

«Siz» mi? En iyi dostu mu bunu söylüyordu?

Martin, ortalıkta bir gariplik olduğunu sezmişti:

«Djalli yok hâlâ.»

«Djalli benim.»

Bunu Simone söylemişti:

«Siz mi?»

«Bana verilen küçük bir dost adıdır bu...»

«Uzun zamandan beri mi?»

«Dün geceden beri.»

Bernard, çevresine şaşkın ve umutsuz gözlerle baktı. Şimdi Martın, onların, güvenliği için tehlike yaratıyordu. Marthe ve Jacques, Simone'un çevresini aldılar. Martin, piposundan derin bir soluk çekerek :

«Kasabada,» dedi, «Bay Lignes'e ile birlikte Derais'lerin efsanesinden söz etmiştik de... Djalli, o efsanenin bir parçası olan genç kızın adıdır.

«Devam edin...»

Jacques'in sesi Derais'leri andırıyordu. Ama bunu sadece Bernard anlayabilmişti.

«Sonra? Şatoyu Guillaume'dan satın almaya karar verdiğimize göre Simone'un buraya ait bir ad alması çok doğal bir şey...»

«Siz mi, yoksa Bay Ligniere mi?»

«Park etmez.. Artık sonuna kadar birlikteyiz.»

«Şatonun fiyatını biliyor musunuz?»

«Bir frank... Hem biz, kasabaya sizinle birlikte ineceğiz, geceyi her halde handa geçiririz.»

«Gerçek!... senin adına ne cinayetler işleniyor.»

DANTON

–

ON ALTINCI BÖLÜM

B... PSÎATRÎ KLİNİĞİ. Dokto> Wollandry, odasına Müfettiş Martin ile Jacques Riviere'i çağırdı. Onlara oturacak yer gösterdikten sonra çalışma masasının önündeki döner koltuğa oturdu.

«Hastayı gördünüz, baylar.. Müfettiş, neyi öğrenmek istiyorsunuz?»

«Bernard Ligniere çok şiddetli bir sinir krizi geçirdi. Onu etkileyen, 23 Aralık gecesi şatoda olanlar değil, ertesi gün meydana gelen başka bir şey... Bu şokun niteliğini bilmek isterdim.»

Wollandry, ince ve uzun kollarını kavuşturdu rahip gibi, öyle ya, her ikisi de ruh tedavisiyle uğraştıklarına göre bir yerde harekteleri birbirine benzeyecekti.

«Ligniere korkmuş. Anladığımıza göre, bir değişime tanık olmuş. Ama nasıl bir değişim?.. Buna ait hiç bir şey bilmiyoruz... Her halde, onun için çok korkunç bir şey olmalı. Size söyleyebileceğim tek şey, o gece görüp hissettiklerini bugün hâlâ benliğinde duyabildiğidir. Bir kadının yüzünün değişebileceğini sanıyor. Hem de öpücüklerin etkisiyle, işte bu düşünce ile dengesini kaybetmiş. Sayıklıyor, ölülerin yaşamasından söz ediyor. Ölülerin hep çevremizde olduğunu söylüyor. Her halde, gizli âlemler bilgisinin etkisinde kalmış olmalı.

Jacques:

«Doğru,» dedi.

Martin:

«Bana bunlardan söz etmemişti,» dedi.

«Onu sadece birkaç saat kadar görebildiniz de ondan.»

O sırada kapı vuruldu. Doktor bir düğmeye bastı. Birkaç dakika sonra, çok güzel, sarışın bir genç kız büroya girdi. Martin, gayrı ihtiyarî bir efsane prensesini hatırlamıştı.

Jacques:

«Oh!» Djalli,» diye bağırdı, «Bernard’ı gördün mü?»

«Evet.»

«Hiç değişmedi mi?»

«Hayır... Benden hâlâ korkuyor.. Hem de sevdiği halde. Olanlardan sonra bu sonucu beklemeliydik.»

Wollandry kollarını çözmüştü:

«Hanımefendi, size bir soru sormak istiyorum,» dedi. «Ona niçin sık sık, ‘gelecek sefer gerçekten buluşacağız’ diyorsunuz.»

«O beni anlıyor. Asıl olan da bu.»

«Anladığıma göre siz de onu seviyorsunuz.»

«Bütün kalbimle... Bernard da bütün deliliğine rağmen buna inanıyor.»

Jacques doktora döndü:

«Müfettiş, eğer bize ihtiyacınız kalmadıysa gidebilir miyiz.. Sizi şehre bırakalım mı?»

«Teşekkür ederim, doktora birkaç soru daha sormak istiyorum.»

Jacques eğilerek doktoru selâmladı, sonra Djalli ile birlikte çekildi. Martin bîr an düşündükten sonra:

«Bu kızı tanımıyordum,» dedi.

«Fakat bu Bayan Riviere’dir.»

«Simone Riviere mi?»

«Evet.»

«Ama nasıl olur?»

«İnanın ki o.»

«Onu bir kere görmüştüm. Bu kız ona hiç benzemiyor. Ama merak etmeyin, o olduğuna inandım. Değişmiş olabiür. Ligniere ne düşünüyor?»

«Bu kritik bir nokta. Bazen ona ‘Sen Simone’ sun!’ diye bağırıyor ve o anlarda büyük dehşet içine düşüyor.»

Martin güldü:

«Ligniere’i sık sık görmeye gelir mi?»

«Hemen hemen her gün... Genellikle yalnız olarak. Sakinleşince de, onu saatlarca kucaklayıp seviyor.»

«Ama bazen ondan korkuyor ve değişmeden söz ediyor. Her halde bir rastlantı.. Bana anlattıklarınızı ve sayıklamaları sırasında stenoyla tuttuğunuz notları inceledim.»

«Evet.»

«Sanırım, bütün gerçeği anladım.»

«Bu beni çok ilgilendiriyor.»

Martin bir kahkaha attı:

«Hiç kuşkum yok bundan; bu benim meslek hayatımın en ilginç olayı... Sonuçta, ‘Saçma’ ya varıyorum ve saçmanın gerçek olduğunu kabul etmek zorunda kalıyorum.»

«Beni şaşırtıyorsunuz.»

«Ligniere deli olmayıp da büyük bir dehşetin etkisi altındaysa ya da bu hah ölümüne kadar sürecek olursa?»

Wellandry omuzlarını silkti:

«Delilere alışığım... Onlar, öteği insanların içinde ölülerin yaşamakta olduğunu ileri sürerler.»

Martin eliyle, tartışmaya son vermek ister gibi bir hareket yaptı:

«Bunun üzerinde çok düşünmeyiniz. Size bazı ayrıntı bilgileri vereyim. Siz her şeyi biliyorsunuz. Hastanızın hikâyesini de dinlediniz. Güzel... Şatonun koruyucu sahibi Guillaume ve ihtiyar Therese, satış mukavelesinin noterlikte imzalanmasından tam bir saat sonra ölmüş bulunuyorlar...»

«Rastlantı!»

«Belki... Yalnız Jacques Riviere, servetsiz genç bir mühendisti. Çok kısa bir zamanda mesleğini bıraktı, günden güne zenginleşerek büyük servet sahibi oldu.»

«Bu ain değişiklikle mesleğiniz yönünden ilgileniyor olmalısınız?»

«Elbette. Saklı bir hazine bulmuştu. Kanunlara göre, devlete gerekli her şeyi verdikten sonra Marthe adlı biriyle karı koca gibi yaşıyor. Marthe da, 23 Aralık gecesine kadar Bernard'ın sevgilisiydi.»

«Ya karısı?»

«Onu gördünüz... 24 Aralık günü şimdikinden tamamen değişikti.»

«Estetik ameliyat mı?»

«Jacques Riviere de öyle düşünüyor.»

«Ameliyatı yapan doktoru aradınız mı?»

«Demirperde gerisinde aranıyor sanıyorum.»

Wollandry basini salladı:

«Eğer sizi iyi anladıysam; Onların anlattıklarından bir tek kelime anlamamış bulunuyorsunuz?»

«Evet, tek kelime bile...»

«O halde bütün bunlar deli saçması...»

«Bütünüyle.»

BİTTİ

PETER RANDA

MERDİVENDEKİ GÖLGE

"Havlamayan köpekleri
görüyorsunuz.
Ya aradan geçen
bunca zamana rağmen
çürüyüp bozulmayan
cesede ne dersiniz?
Djalli öleli
bir asırdan fazla oluyor.
Çıkış kapısını bulabilirseniz,
sizler de yeniden hayata
dönebilirsiniz.
Ölüm, sonu olmayan
bir labirenttir.
Sizler de artık canlı değilsiniz.
Yerinize onların arasına
ben katılacağım.
Hem de sizin görüntünüzle..."

10 lira

---

[1] Bir efsane kahramanı.